

Plats och tid

Stiftskansliet, Luleå
2024-05-17, kl. 13:00 – 13:10, 15:15 – 17:10
2024-05-18, kl. 08:30 – 11:50

Beslutande

Enligt närvaroförteckning, §§ 5 och 13

Övriga deltagande

Åsa Nyström, biskop
Anders Granberg, tf. stiftsdirektor, föredragande §§ 14, 16
Dick Mattsson, bitr. ekonomichef, föredragande § 14
Anders Landström, stiftsjägmästare, föredragande §§ 15, 17-24
Sara Andersson, kommunikatör, föredragande § 15
Heidi Stenberg, stiftsjurist, sekreterare
Anders Sandberg, stiftsadjunkt, närvarande §§ 1-11
Åsa Wiik Sandlund, stiftspedagog, närvarande §§ 1-11
Malin Skogqvist, handläggare för miljö och hållbarhet
Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare, närvarande §§ 1-11
Sofia Larsson, administratör
Emma Berkman, kommunikatör
Stefan Kostet, IT-samordnare

Justerare

Ingemar Rehnman Johansson och Ulrika Karlsson

Justeringens tid och plats

Senast 2024-06-01 brevledes resp. på Stiftskansliet i Luleå

Underskrifter

Sekreterare

Heidi Stenberg

Ordförande

Kerstin Olla Grahm

Justerare

Ingemar Rehnman Johansson

Justerare

Ulrika Karlsson

ANSLAG

Protokollet har justerats. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Förvaringsplats för protokollet: Stiftskansliet, Luleå

Datum för anslags uppsättande: 2024-06-03

Datum för anslags nedtagande: 2024-06-25

Underskrift: _____

Underskrift: _____

§ 1

Sammanträdet öppnas

Stiftsfullmäktiges vice ordförande Kerstin Olla Grahn tjänstgör som ordförande vid stiftsfullmäktiges sammanträde. Ordföranden hälsar välkommen och lämnar information om sammanträdet upplägg och genomförande. Därefter förklarar ordföranden sammanträdet öppnat.

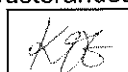
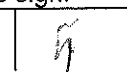
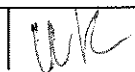
§ 2

Upprop

Upprop förrättas. Ledamöter och tjänstgörande ersättare närvarar enligt följande:

Titti Adén	(s)	
Lars-Gunnar Frisk	(POSK)	
Roland Hedlund	(s)	(ersättare för Robert Nerdal)
Ingela Eriksson	(POSK)	
Bertil Burén	(c)	
Wiveca Andersson	(s)	
---	(ViSK)	(ingen ersättare för Inger Stenlund)
Rolf Wikman	(POSK)	
Densy Alenius	(s)	(ersättare för Lars Sandberg)
Ida Nilsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Elisabeth Engberg)
Kurt Vallmark	(c)	
Alf Lindén	(s)	
Curt Edlund	(POSK)	
---	(ViSK)	(ingen ersättare för Paavo Ruokojärvi)
Lisbeth Aronsson	(s)	
Max Fredriksson	(kr)	
---	(SD)	(ingen ersättare för Sara Gille)
Roland Samuelsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Anna-Karin Westman Tjernlund)
Staffan Wylinder	(s)	(ersättare för Yvonne Stålnacke)
---	(s)	(ingen ersättare för Peter Roslund)
Timo Vilgats	(POSK)	(ersättare för Ann-Charlotte Dahlbäck)
Sirpa Bäckström	(s)	
Ove Bucht	(c)	(ersättare för Helge Stålnacke)
Lennart Åström	(s)	
Monica Lindmark	(ViSK)	
Anna Lundberg	(s)	
Sigvard Lindgren	(POSK)	
Folke Hieta	(s)	
Maria Andersson	(FK)	
Nina Markström Svarvare	(SD)	(ersättare för Magnus Häggblad)
Nora Nordgren	(s)	
Kristina Bäckström	(c)	
Gunnel Eriksson	(s)	
Valentina Asplund	(BorgA)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Lars Pohjanen)

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 2

Ann-Charlotte Kassberg	(s)	
Helén Lindbäck	(kr)	
Brith Fäldt	(ViSK)	
Anders Rålin	(MPSKDG)	
---	(FK)	(ingen ersättare för Matti Björk)
Ewa Miller	(BorgA)	
Kerstin Olla Grahn	(c)	
Stig Åkesson	(s)	(ersättare för Ann Helen Konradsson)
Ulrika Karlsson	(HoJ)	
Cathrine Eiderhäll	(POSK)	(ersättare för Paul Lundblad)
Rikard Fräki	(s)	
Sivert Mässing	(MPSKDG)	(ersättare för Henrik Blind)
Ingemar Rehnman Johansson	(s)	(ersättare för Tommy Nyström)
Inga-Lisa Johannessen	(s)	

§ 3

Sammanträdet ajourneras

Sammanträdet ajourneras fredagen den 17 maj 2024 kl. 13:10.

Under ajourneringen genomförs fördjupningspass.

Fördjupningen inleds med biskopens föreläsning om skapelsens återupprättande och vår roll i det.

Temat för den fortsatta fördjupningen är IPCC, i enlighet med stiftsfullmäktiges beslut efter bejakande av motionen *En uppdaterad omvärldsanalys* om att ge information från Headline Statements i Summary for Policymakers (IPCC) till stiftets anställda och förtroendevalda i stiftsfullmäktige.

Fördjupningen består av en föreläsning av Alasdair Skelton, professor i geokemi och petrologi vid Stockholms universitet. Föreläsningen handlar om klimatförändringen – som skulle tagit miljontals år att ske naturligt, men som nu istället har skett under vår livstid. Professor Skelton reflekterar över klimatkrisen ur ett geologiskt och mänskligt tidsperspektiv, i syfte att stiftsfullmäktiges ledamöter och ersättare ska få möjlighet att relatera närmare till klimatkrisen och skapelsen. Föreläsningen spelas in och går att ta del av i efterhand.

§ 4

Sammanträdet återupptas

Sammanträdet återupptas lördagen den 17 maj 2024 kl. 15:15.

Justerandes sign.

KOG	in	UK
-----	----	----

§ 5

Upprop

Upprop förrättas. Ledamöter och tjänstgörande ersättare närvarar enligt följande:

Titti Adén	(s)	
Lars-Gunnar Frisk	(POSK)	
Roland Hedlund	(s)	(ersättare för Robert Nerdal)
Ingela Eriksson	(POSK)	
Bertil Burén	(c)	
Wiveca Andersson	(s)	
---	(ViSK)	(ingen ersättare för Inger Stenlund)
Rolf Wikman	(POSK)	
Densy Alenius	(s)	(ersättare för Lars Sandberg)
Ida Nilsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Elisabeth Engberg)
Kurt Vallmark	(c)	
Alf Lindén	(s)	
Curt Edlund	(POSK)	
---	(ViSK)	(ingen ersättare för Paavo Ruokojärvi)
Lisbeth Aronsson	(s)	
Max Fredriksson	(kr)	
---	(SD)	(ingen ersättare för Sara Gille)
Roland Samuelsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Anna-Karin Westman Tjernlund)
Staffan Wylinder	(s)	(ersättare för Yvonne Stålnacke)
---	(s)	(ingen ersättare för Peter Roslund)
Timo Vilgats	(POSK)	(ersättare för Ann-Charlotte Dahlbäck)
Sirpa Bäckström	(s)	
Ove Bucht	(c)	(ersättare för Helge Stålnacke)
Lennart Åström	(s)	
Monica Lindmark	(ViSK)	
Anna Lundberg	(s)	
Sigvard Lindgren	(POSK)	
Folke Hieta	(s)	
Maria Andersson	(FK)	
Nina Markström Svarvare	(SD)	(ersättare för Magnus Häggblad)
Nora Nordgren	(s)	
Kristina Bäckström	(c)	
Gunnel Eriksson	(s)	
Valentina Asplund	(BorgA)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Lars Pohjanen)
Ann-Charlotte Kassberg	(s)	
Helén Lindbäck	(kr)	
Brith Fäldt	(ViSK)	
Anders Rålin	(MPSKDG)	
---	(FK)	(ingen ersättare för Matti Björk)
Ewa Miller	(BorgA)	
Kerstin Olla Grahn	(c)	
Stig Åkesson	(s)	(ersättare för Ann Helen Konradsson)
Ulrika Karlsson	(HoJ)	
Cathrine Eiderhäll	(POSK)	(ersättare för Paul Lundblad)

Justerandes sign.

KOG | ij | WU

forts. § 5

Rikard Fräki	(s)	
Sivert Mässing	(MPSKDG)	(ersättare för Henrik Blind)
Ingemar Rehnman Johansson	(s)	(ersättare för Tommy Nyström)
Inga-Lisa Johannessen	(s)	

§ 6

Val av justerare (tillika rösträknare)

Enligt stiftsfullmäktiges arbetsordning ska fullmäktige välja två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar. Protokollet ska justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet på det sätt som stiftsfullmäktige har bestämt.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att utse Nora Nordgren och Ulrika Karlsson, med Ingemar Rehnman Johansson och Ove Bucht som ersättare, att jämte ordföranden justera protokollet från stiftsfullmäktiges sammanträde,
- att de utsedda justerarna ska fungera som rösträknare vid behov samt
- att justering ska ske senast den 1 juni 2024 brevledes och/eller på Stiftskansliet i Luleå.

När sammanträdet återupptas lördagen den 18 maj 2024 uppdagas vid uppropet, § 13, att ledamoten Nora Nordgren, som utsetts till justerare, är frånvarande. Nytt val av justerare genomförs med anledning av hennes frånvaro.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att med upphävande av föregående beslut om justerare utse Ingemar Rehnman Johansson och Ulrika Karlsson, med Lennart Åström och Ove Bucht som ersättare, att jämte ordföranden justera protokollet från stiftsfullmäktiges sammanträde.

Justerandes sign.

KZG	ij	UL
-----	----	----

§ 7

Godkännande av kallelse och kungörelse

Utfärdandet av kallelsen respektive kungörelsen har skett i enlighet med bestämmelserna i stiftsfullmäktiges arbetsordning och kyrkoordningen.

Kallelse har den 14 mars 2024 skickats till ordinarie ledamöter samt till ersättare för kännedom.

Kungörelse inkl. sammanträdeshandlingar har den 7 maj 2024 skickats till ordinarie ledamöter samt ersättare i digital form. Verksamhetsberättelserna och årsredovisningarna avseende verksamhetsåret 2023 för Luleå stift och Prästlönetillgångarna i Luleå stift samt stiftsstyrelsens förslag till plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027 avseende Prästlönetillgångarna i Luleå stift har också skickats brevledes.

Sammanträdet har kungjorts på Luleå stifts officiella anslagstavla samt webbplats den 7 maj 2024.

Stiftsfullmäktige beslutar

att godkänna kallelsen och kungörelsen samt förklara sammanträdet utlyst i behörig ordning.

§ 8

Fastställande av dagordning

Kungörelsen ska innehålla uppgifter om de ärenden som ska behandlas vid sammanträdet.

Stiftsfullmäktige får dock, i enlighet med 7 kap. 6 § och 3 kap. 25 § kyrkoordningen, hålla val utan föregående beredning. Med anledning av att en ersättare i stiftsstyrelsen avgått har stiftsfullmäktige att förrätta fyllnadsval i enlighet med 7 kap. 1 och 15 §§ samt 4 kap. 10 § kyrkoordningen. Ärendet avseende *Fyllnadsval av ersättare till stiftsstyrelsen* tillkommer således.

Stiftsfullmäktige beslutar

att med tillägg av ärendet *Fyllnadsval av ersättare till stiftsstyrelsen* fastställa dagordningen i enlighet med utfärdad kungörelse.

Justerandes sign.

KOB	m	UK
-----	---	----

§ 9

Dnr. S 2024-0453, S 2024-0553, S 2024-0554, S 2024-0555

Anmälan av inkomna motioner

När en motion väckts ska stiftsfullmäktige vid närmast följande sammanträde besluta om motionen väckts i behörig ordning och därmed ska beredas av stiftsstyrelsen.

Inför stiftsfullmäktiges sammanträde har fyra (4) motioner inkommit:

Motionen *Hur hjälper vi vuxna människor att komma till tro på Kristus?* har den 6 april 2024 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Anna-Karin Westman Tjernlund (POSK), Ann-Charlotte Dahlbäck (POSK) och Curt Edlund (POSK).

Motionen *Skydda skyddsvärda skogar även efter 5 år* har den 5 maj 2024 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Monica Lindmark (ViSK).

Motionen *Relevanta barnkonsekvensanalyser, BKA* har den 5 maj 2024 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Monica Lindmark (ViSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Brith Fäldt (ViSK).

Motionen *PLT Luleå stift och konventionen om biologisk mångfald* har den 5 maj 2024 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK), Monica Lindmark (ViSK) och Brith Fäldt (ViSK).

Stiftsfullmäktige beslutar

- att motionen *Hur hjälper vi vuxna människor att komma till tro på Kristus?* från ledamöterna Anna-Karin Westman Tjernlund (POSK), Ann-Charlotte Dahlbäck (POSK) och Curt Edlund (POSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling,
- att motionen *Skydda skyddsvärda skogar även efter 5 år* från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Monica Lindmark (ViSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling,
- att motionen *Relevanta barnkonsekvensanalyser, BKA* från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Monica Lindmark (ViSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Brith Fäldt (ViSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling,
- att motionen *PLT Luleå stift och konventionen om biologisk mångfald* från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK), Monica Lindmark (ViSK) och Brith Fäldt (ViSK) har väckts i behörig ordning och därmed ska mottas för behandling, samt
- att ovannämnda motioner ska tillställas stiftsstyrelsen för beredning.

Utdrag till

- Stiftsstyrelsen i Luleå stift
- Ovannämnda motionärer

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 10

Föredragningar av beslutsärendena

Följande ärenden föredras av handläggande tjänstemän samt övriga ansvariga:

14. Luleå stift: Verksamhetsuppföljning och årsredovisning 2023
15. Prästlönетillgångarna i Luleå stift: Verksamhetsuppföljning och årsredovisning 2023
16. Ansvarsfrihet för stiftsstyrelsen för räkenskapsåret 2023
17. Prästlönетillgångarna i Luleå stift: Plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027
18. Behandling av motionen: *Contortatallen*
19. Behandling av motionen: *Avveckla PEFC vid anslutning till FSC*
20. Behandling av motionen: *För en proaktiv kommunikation från PLT till församlingar/pastorat*
21. Behandling av motionen: *Bevara stiftets naturskogar/kontinuitetsskogar*
22. Behandling av motionen: *Spara de sista kontinuitetsskogarna*
23. Behandling av motionen: *Dokumentera höga naturvärden*
24. Behandling av motionen: *Hållbart skogsbruk*
25. Fyllnadsval av ersättare till stiftsstyrelsen

I anslutning till föredragningen av respektive ärende ges ledamöterna och de tjänstgörande ersättarna möjlighet att ställa klargörande frågor samt inge eventuella tilläggsyrkanden, så att dessa kan beaktas vid de efterföljande gruppmötena.

Vad som förevarit i respektive ärende redovisas under §§ 14-25.

§ 11

Sammanträdet ajourneras

Sammanträdet ajourneras fredagen den 17 maj 2024 kl. 17:10.

Under ajourneringen genomförs gruppmöten.

§ 12

Sammanträdet återupptas

Sammanträdet återupptas lördagen den 18 maj 2024 kl. 08:30 och inleds med morgonbön.

Justerandes sign.

KOG	g	UR
-----	---	----

§ 13

Upprop

Upprop förrättas. Ledamöter och tjänstgörande ersättare närvarar enligt följande:

Titti Adén	(s)	
Lars-Gunnar Frisk	(POSK)	
Roland Hedlund	(s)	(ersättare för Robert Nerdal)
Ingela Eriksson	(POSK)	
Bertil Burén	(c)	
Wiveca Andersson	(s)	
---	(ViSK)	(ingen ersättare för Inger Stenlund)
Rolf Wikman	(POSK)	
Densy Alenius	(s)	(ersättare för Lars Sandberg)
Ida Nilsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Elisabeth Engberg)
Kurt Vallmark	(c)	
Alf Lindén	(s)	
Curt Edlund	(POSK)	
---	(ViSK)	(ingen ersättare för Paavo Ruokojärvi)
Lisbeth Aronsson	(s)	(Lisbeth Aronsson var ej närvarande § 22)
Max Fredriksson	(kr)	
---	(SD)	(ingen ersättare för Sara Gille)
Roland Samuelsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Anna-Karin Westman Tjernlund)
Staffan Wylinder	(s)	(ersättare för Yvonne Stålnacke)
---	(s)	(ingen ersättare för Peter Roslund)
Timo Vilgats	(POSK)	(ersättare för Ann-Charlotte Dahlbäck)
Sirpa Bäckström	(s)	
Ove Bucht	(c)	(ersättare för Helge Stålnacke)
Lennart Åström	(s)	
Monica Lindmark	(ViSK)	
Anna Lundberg	(s)	
Sigvard Lindgren	(POSK)	
Folke Hieta	(s)	
Maria Andersson	(FK)	
Nina Markström Svarvare	(SD)	(ersättare för Magnus Häggblad)
---	(s)	(ingen ersättare för Nora Nordgren)
Kristina Bäckström	(c)	
Gunnel Eriksson	(s)	
Valentina Asplund	(BorgA)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Lars Pohjanen)
Ann-Charlotte Kassberg	(s)	
Helén Lindbäck	(kr)	
Brith Fäldt	(ViSK)	(Brith Fäldt var ej närvarande §§ 24-26)
Anders Rålin	(MPSKDG)	
Matti Björk	(FK)	
Ewa Miller	(BorgA)	
Kerstin Olla Grahn	(c)	
Stig Åkesson	(s)	(ersättare för Ann Helen Konradsson. Stig Åkesson var ej närvarande §§ 21-22)

Justerandes sign.

KOG	Y	UK
-----	---	----

forts. § 13

Ulrika Karlsson	(HoJ)	
Cathrine Eiderhäll	(POSK)	(ersättare för Paul Lundblad)
Rikard Fräki	(s)	
Sivert Mässing	(MPSKDG)	(ersättare för Henrik Blind)
Ingemar Rehnman Johansson	(s)	(ersättare för Tommy Nyström)
Inga-Lisa Johannessen	(s)	

Justerandes sign.

KOF	ij	UK
-----	----	----

§ 14

Dnr. S 2024-0419

Luleå stift: Verksamhetsuppföljning och årsredovisning 2023

Stiftsstyrelsen har upprättat verksamhetsberättelse och årsredovisning för Luleå stift avseende verksamhetsåret 2023 (se *protokollsbilaga*).

Verksamhetsberättelsen, årsredovisningen och bokslutet har varit föremål för granskning av revisionen. Revisionsberättelse föreligger. Revisionen tillstyrker att årsredovisningens resultat- och balansräkning fastställs.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av tillförordnade stiftsdirektorn Anders Granberg och biträdande ekonomichefen Dick Mattsson.

Klargörande frågor ställs av Ingela Eriksson, Ove Bucht och Alf Lindén.

Anders Granberg och Dick Mattsson besvarar de frågor som ställs.

Lördagen den 18 maj 2024

Titti Adén yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

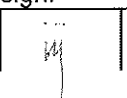
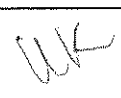
Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att lägga verksamhetsberättelsen avseende verksamhetsåret 2023 till handlingarna, samt

att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning.

Justerandes sign.

		
---	---	---

Luleå stifts Verksamhetsberättelse OCH ÅRSREDOVISNING | 2023

”Som kyrka är vi
välsignade med ett
framtidsperspektiv
som är evigt”

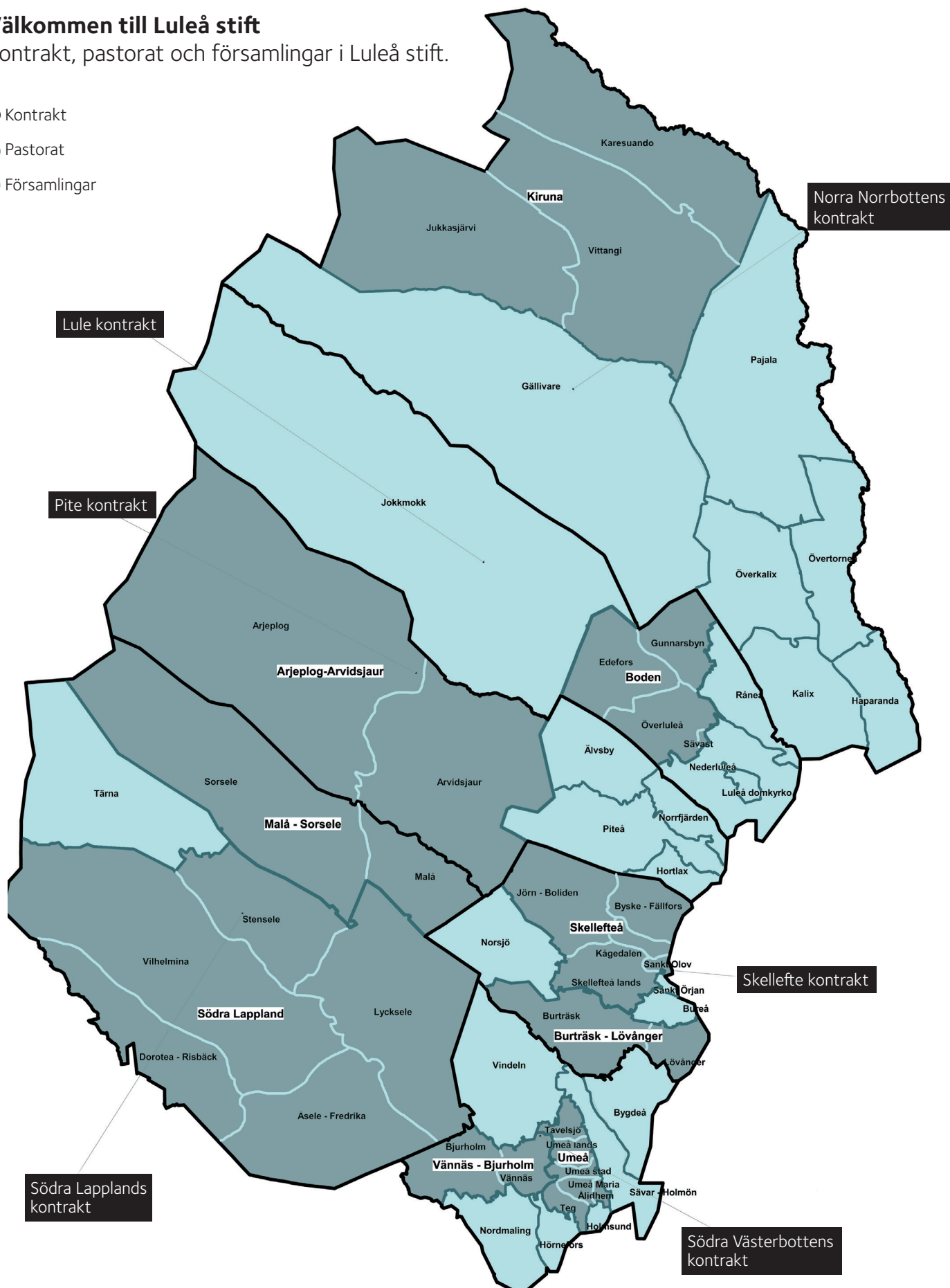
Välkommen till Luleå stift

Kontrakt, pastorat och församlingar i Luleå stift.

● Kontrakt

● Pastorat

● Församlingar

Innehåll

Verksamhetsberättelse

- 04** Biskopen om året som gått
- 05** Stiftsdirektorn har ordet
- 06** Nyckeltal för Luleå stift
- 08** Biskopens råd med unga vuxna
- 12** Klimatförändringens påverkan på kulturarvet
- 16** Predikofönstret – digital fördjupning i hantverket
- 19** Samiska konfirmander på läger i Nikkaloukta
- 20** Stiftet ett stöd när kyrkan stod i brand
- 22** Elbilar för en avgasfri resa
- 23** Nedslag från året som gått!

Årsredovisning

- 26** Förvaltningsberättelse
- 28** Flerårsöversikt
- 30** Resultaträkning
- 30** Balansräkning
- 31** Rapport eget kapital
- 31** Kassaflödesanalys
- 32** Noter
- 42** Underskrifter

Bilaga

- 43** Utfall per verksamhetsområde

© 2024 Luleå stift
Organisationsnummer 252010-0112
Omslag: Anders Gustafsson/Svenska kyrkan

Biskopen om året som gått

2023 var året när vi som kyrka på allvar började ta tag i frågorna om hur vi med gemensam vilja och arbete kan fortsätta vara en kraftfull kyrka i framtiden, den kyrka som människor och våra samhällen behöver. Många "tillsammans-samtal" har förts och väckt idéer som nu utforskas för att se om de kan bära frukt.

Viljan att vara kyrka tillsammans har väckts ur nöd. Ibland har nöden varit den egna församlingen och förmågan att klara av uppdraget, andra gånger ser vi nöden i samhället där vi bärs av en tro att vi kan göra uppdraget bättre om vi arbetar tillsammans som kyrka. Det kan vara att klara diakonala utmaningar eller få en ökad förmåga till en konfirmandtid som ger ungdomar mer av tro och gemenskap. Gemensamma kommunikationssatsningar över församlings- och pastoratsgränser gör kyrkan synligare och mer tillgänglig i det sociala flödet. Att HR-stöd ges till grannförsamlingen, eller kompetens kring begravningsverksamhet delas med varandra är lika viktigt. Jag gläds över allt det goda gemensamma arbetet som bär frukt och ser fram emot nya initiativ framöver.

"Vill att samiskt kyrkoliv blir en självklar del i Svenska kyrkans församlingsliv"

I november lämnades slutrapporten från Statens sannings- och försoningskommission för tornedalingar, kväner och lantalaiset till regeringen. I rapporten är även Svenska kyrkan granskad. Det är smärtsam läsning om hur våra företrädare varit medaktörer i en försvenskningssprocess där språk, kultur och rättigheter undantryckts. Genom att Svenska kyrkan varit huvudman för skolorna, där modersmålet meänkieli förbjöds, har vi starkt bidragit till att barn och föräldrar känt skam för sitt språk så att det i hög grad tystats. Likaså har kyrkan öppnat dörrar för rasbiologiska undersökningar i syfte att kartlägga folket som en lägre stående ras. Nu har vi

ansvar för att en försoningsprocess blir till i samspel med minoritetens vilja och behov.

Fortsatt arbetar vi också med handlingsplanen utifrån ursäkten till det samiska folket, där vi vill att samiskt kyrkoliv blir en självklar del i Svenska kyrkans församlingsliv. Där gläds jag över det goda förankringsarbetet som gjorts under 2023, så att det återigen kommer att bli samiskt konfirmandläger sommaren 2024. Jag ser också församlingars vilja att hitta vägar för samiskt språk och kultur som en naturlig del i församlingslivet.

"Viljan att vara tillsammans som kyrka är stark"

Viljan att vara tillsammans som kyrka är stark. Tillsammans med Gud och tillsammans med varandra. Tillsammans i en upprättande process med minoriteter som blivit förtryckta. "Så är vi en enda kropp, ty alla får vi del av ett samma bröd" säger vi tillsammans i nattvardens liturgi.

"Svenska kyrkan inbjuder alla att tillhöra trons folk och dela dess liv" står det i inledningstexten till vår kyrkoordning.

Kristus för oss samman och det vill vi gestalta i ord och handling.

Åsa Nyström
Biskop, Luleå stift

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Stiftsdirektorn har ordet

Årets verksamhetsberättelse bjuder på nedslag i några delar av stiftets mångfacetterade uppdrag – allt från arbete med de unga vuxnas engagemang, samiskt konfirmandläger och kulturarvsfrågor relaterat till klimatförändringar till inspiration i predikoförberedelser och exempel på konkreta insatser när det oväntade händer. Vi ser att stiftet måste ha förmåga att både arbeta långsiktigt och uthålligt, och samtidigt, när det behövs snabbt kunna ställa om för att hjälpa till mer handgripligt.

”Som kyrka är vi välsignade med ett framtidsperspektiv som är evigt”

Under året som gått har vi ansträngt oss att ytterligare förfinas de verktyg stiftet har för att skapa överblick och klarsyn över läget i församlingarna. Arbetet med förvaltningsvisitationer har utvecklats för att på ett tydligare sätt visa hur de lokala förutsättningarna för att vara en hållbar kyrka ur ett tioårs perspektiv ser ut. Stödet på förvaltningssidan har utökats med syftet att bidra till minskad administrativ belastning för kyrkoherdar och kyrkoråd.

Gemensamt för vårt arbete, oavsett vilket verksamhetsområde som berörs, är ambitionen att ge församlingarna förutsättningar att kunna fokusera på uppdraget att vara kyrka i sitt lokala sammanhang. Då kan kraften läggas på den grundläggande uppgiften; att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Många samtal och samråd med fokus på vilken kyrka vi kan och vill vara har förts med kontraktsprostar, kyrkoherdar och förtroendevalda. Hur ser egentligen ett levande församlingsliv ut? Vilka strukturer i vår kyrkas ordning är till gagn för en kyrka hållbar över tid, vad kan behöva stärkas eller förändras? Samtalen har haft stort fokus på samverkan mellan församlingar i pastorat och vilka möjligheter respektive utmaningar som ligger i den samverkansformen. En grund har därmed lagts för stiftsstyrelsens fortsatta arbete med en ändamålsenlig indelning.

Vår omvärld förändras ständigt och nya behov uppstår. Uppdraget att vara kyrka står fast även om förutsättningarna varierar. I Luleå stift gläds vi åt den långa och goda erfarenheten av samverkan i olika former. Under året hade Luleå stift besök av den av kyrkostyrelsen tillsatta utredningen för utökad stiftssamverkan. Man önskade direkta medskick från vårt stift kring vilka framgångsfaktorer som ligger bakom att stiftet och dess församlingar under så många år lyckats så väl med samverkan inom en rad olika områden.

Stora geografiska avstånd och behov av att hjälpas åt har bidragit till att vårt stift gått före många andra stift i den digitala utvecklingen. Tidiga möjligheter att kunna kommunicera och dela erfarenheter med varandra utan allt för långa resor har underlättat att lära känna varandra och samarbeta. Lyhördhet för församlingarnas behov och mod att pröva nya arbetssätt har burit frukt och successivt har stiftet kunnat bistå församlingarna med stöd och avlastning inom en rad olika områden. En prestigelöshet för hierarkier och en gemensam stark vilja att hjälpas åt för att kunna vara kyrka, har lagt grunden för förtroendefulla samtal mellan stift och församlingar. Det är något att bygga vidare på när nya utmaningar väntar och resurserna kan behöva delas på nya sätt. Stiftet, tillsammans med församlingarna, behöver fortsätta hjälpas åt att vara en hållbar kyrka som bär evangelium i tro och handling.

Som kyrka är vi välsignade med ett framtidsperspektiv som är evigt. Vi får ta med oss det perspektivet också när vi tittar tillbaka på det som varit. I tacksamhet för det som andra sått och vi får skörda, får vi också lita på att det vi sår ska andra få skörda.

”Med hjärtats tillit att Guds goda makter, beskyddande och trofast kring oss står, vill vi tillsammans leva dessa dagar och tacksamt ta emot den tid vi får”.
(Psalm 817)

Eva-Maria Karlsson
Stiftsdirektor, Luleå stift

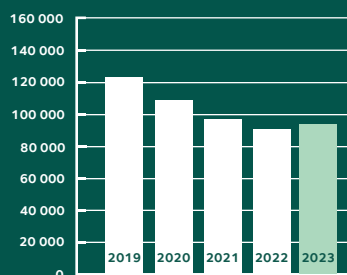

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

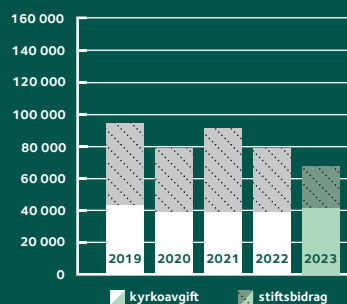
Nyckeltal

2023

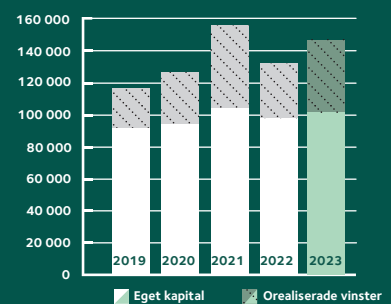
Verksamhetens intäkter (tkr)

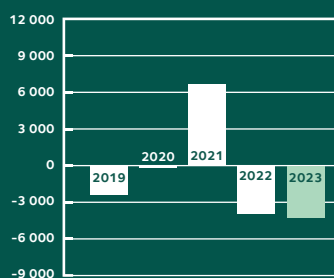
Kyrkoavgift inkl. utjämn. (tkr)

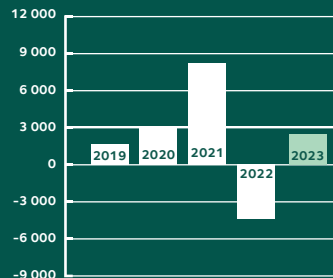
Justerat eget kapital (tkr)

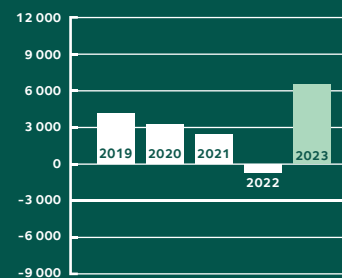
Verksamhetens resultat (tkr)

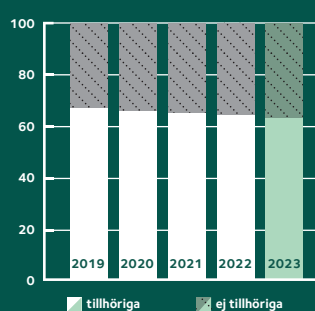
Årets resultat (tkr)

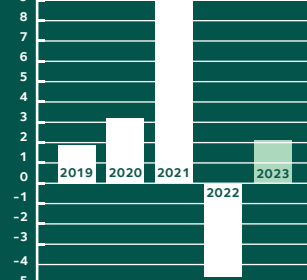
Resultat finansiella investeringar (tkr)

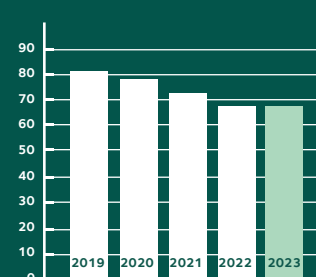
Kyrkotillhöriga (%)

Värdesäkring av eget kapital (%)

Medelantal anställda

Definitioner se sidan 28.

Luleå stift i siffror*

1/3 av Sveriges yta och ett av 13 stift i Svenska kyrkan

Stift

Lå	Luleå
Hä	Härnösand
Ka	Karlstad
Vä	Västerås
Up	Uppsala
Sr	Strängnäs
St	Stockholm
Sk	Skara
Li	Linköping
Gö	Göteborg
Vi	Visby
Vä	Växjö
Lu	Lund

10+6

Under året vigdes 10 diakoner och 6 präster till tjänst i Svenska kyrkan, Luleå stift.

3,2 mkr

samlade församlingar i Luleå stift tillsammans in till Act Svenska kyrkans julinsamling "Bryt en tradition!"

334 479

Antal medlemmar inom Luleå stift (338 960)

526 427

Folkmängd (524 921)

44

Laddpunkter i Luleå stift (8)

6

Kontrakt

33

Ekonomiska enheter

55

Församlingar i Norrbotten och Västerbotten

49,7 %

Andel döpta av födda (49,1 %)

63,5 %

Andel medlemmar av totala befolkningen i Luleå stift (64,6 %)

*Uppgifterna baseras på statistik för år 2023. Siffrorna inom parentes avser år 2022.

Biskopens råd med unga vuxna samlar erfarenheter från en bortglömd grupp

I Biskopens råd med unga vuxna möter biskop Åsa Nyström åtta 19–30-åringar som alla vill bidra till Svenska kyrkans arbete. Mycket av verksamheten för deras åldersgrupp riktar sig till unga familjer. Rådet vill jobba för en bredare målgrupp.

Ganska snart efter att Åsa Nyström valdes till biskop i Luleå stift stod det klart att hon ville inrätta ett råd med unga vuxna.

– De hjälper oss att rikta arbetet med att öppna kyrkan för unga vuxna. Vi är helt övertygad om att detta måste ske tillsammans med unga vuxna för att bli på riktigt, säger Åsa Nyström.

En av de saker hon lärt sig av rådet är vikten av gemenskap med andra människor, både för att dela tankar om liv och tro, men också för att fördjupas i sin relation med Gud.

– Jag tänker att ”vuxenkyrkan” ibland är lite blyg för gemenskap, rädd för att bli för påträngande. Men alla åldrar talar nu om ensamhet som ett av de allra största problemen. Unga vuxna vill på allvar ”höra till”, få vara med, räknas med, kunna få ta emot och få ge av tankar och engagemang. När de får den möjligheten ökar också deras hopp inför framtiden. Det stannar kvar hos mig. Jag tänker att det också gäller fler åldrar, säger Åsa Nyström.

De åtta som är med i rådet utses för ett läsår i taget. De möts regelbundet, både digitalt och fysiskt. Det var meningen att de skulle delta i ett stort ekumeniskt möte för unga vuxna i Rom, men på grund av ett inställt flyg blev det inget. Istället är en resa till Taizé planerad våren 2024, för att ge dem vidgade vyer och fördjupad kunskap och insikt i tron.

Viktigt att ge sitt bidrag

Erik Vikström, Skellefteå, tycker att det är viktigt att de som är unga vuxna ger sitt bidrag till Svenska kyrkan och Luleå stifts arbete.

”för att fördjupas i sin relation med Gud.”

– Det är ofta vi blir en bortglömd grupp mellan barn- och ungdomsverksamheten och annan verksamhet. Jag ville vara med för att bidra med idéer och även jobba konkret för en bredare verksamhet, säger han.

Han tycker att Svenska kyrkan måste bli bättre på att skapa mötesplatser för unga vuxna.

– Mycket av Svenska kyrkans verksamhet på kvällen är för ungdomar, dagverksamheten för barnfamiljer eller pensionärer.

Isabelle Ek, Kiruna, håller med.

– Det är också väldigt kul att se en biskop som vill engagera sig i de olika verksamheterna, åldrarna och människorna som lever och verkar i detta stift. En av anledningarna till att hon sökte till rådet var för att ge insikt i hur det är att leva som ung vuxen med en fysisk funktionsnedsättning. Hon tycker att

Biskop Åsa Nyström och Biskopens råd med unga vuxna möts regelbundet, både digitalt och fysiskt.
Foto: Ida Marcusson/Luleå stift

det är fantastiskt att många medarbetare är intresserade och stöttande, men att det också finns mycket okunskap som ifrågasätter de ungas livshistoria och åsikter.

– Man kan ibland stöta på folk som säger att vi inte levt länge nog för att kunna prata om vissa ämnen. Kyrkan behöver lära sig att vi, trots våra ”korta” levnadsår, har mycket att lära den äldre generationen. Ibland kan folk bli chockade när jag berättar delar ur mitt liv, som att jag lidit av mental ohälsa under tonåren och burit en kronisk sjukdom som gjort mig till den jag är i dag, säger Isabelle Ek.

”Vi är många unga vuxna som på olika platser i stiftet går och bär en längtan”

Genom att vara med i rådet har båda två lärt sig mer om Luleå stifts utmaningar, bland annat de geografiska.

– Vi är många unga vuxna som på olika platser i stiftet går och bär en längtan efter dels andlig fördjupning, dels verksamhet för oss. Men att få ihop

möten oss emellan är svårt på grund av avståndet, säger Erik Vikström.

Isabelle Ek berättar att hon blivit glatt överraskad av flera aspekter av kyrkans verksamhet.

– Jag har lärt mig att kyrkan jobbar mycket mer ekumeniskt än jag trodde, vilket gläder mig och ger hopp om att vi tillsammans kan leva som bra människor, oavsett våra olikheter, säger hon.

”ger hopp om att vi tillsammans kan leva som bra människor, oavsett våra olikheter”

Behöver ta deras tro och längtan på allvar

Ida Marcusson, stiftsadjunkt som arbetar med ungdomar och unga vuxna, har arbetat med rådet sedan våren 2023. När det nya rådet tillträdde på höstterminen mötte hon alla åtta deltagare i enskilda intervjuer. Syftet med samtalen var att bättre förstå hur det är att vara ung vuxen i kyrkan i dag och få en kompassriktning i arbetet med och för unga vuxnas plats i församlingen.

Erik Vikström vill ge sitt bidrag till kyrkan och **Isabelle Ek** tycker att kyrkan behöver lära sig att unga vuxna har mycket att lära de äldre. Foto: Privat

– Vi pratade bland annat om deras tankar om församlingsliv, vilka möjligheter och hinder det finns för att vara en del av det, säger Ida Marcusson.

De samtalade också om andlig längtan, om hur kyrkan kan bidra med bärkraft i deras liv, vilka frågor de tycker är viktiga att kyrkan arbetar med, erfarenheter och upplevelser av församlingens gudstjänstliv och vilka möjligheter det finns att vara ideell.

– Jag tänker att rådet är en viktig kraft, på olika sätt. Vi behöver ta deras längtan och tro på allvar, vi är skyldiga dem det. Det är viktigt att ha ett lyssnande öra, inte bara gissa vad de vill utan också fråga, säger Ida Marcusson.

Hon berättar att många församlingar är väldigt bra på att erbjuda verksamhet för unga vuxna som har barn. I dag bildar många familj senare i livet och Ida Marcusson menar att kyrkan inte riktigt följt med i den utvecklingen. Därför hamnar många unga vuxna i ett vacuum med en förlorad relation till kyrkan och församlingen.

– Det finns många unga vuxna med en längtan efter att få vara en tydligare del av församlingslivet och dess gemenskap. Att få mötesplatser och rum för andlig fördjupning med jämnåriga.

Deltagarna har själva varit med i målarbetet för rådet, att få sätta ett slags kompassriktning för arbetet. Ida Marcusson har uppfattat att de tycker att det är värdefullt, att se att det blir en faktisk skillnad och inte bara ett råd som "är".

– Det är den roligaste uppgift jag har, att möta engagerade unga vuxna som frimodigt delar sina tankar och erfarenheter för att möjliggöra att vara ung vuxen i församling, att bidra till den utvecklingen i vårt stift.

Ida Marcusson, stiftsadjunkt, gläds över unga vuxna som frimodigt delar sina tankar och erfarenheter. Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Aktivt arbete mot klimatförändringens påverkan på kulturarvet

Svenska kyrkan har ansvar att skydda och vårda det gemensamma kulturarvet, som riskerar att påverkas negativt av klimatförändringen. Därför har Luleå stift gått ihop med Strängnäs och Visby stift i ett projekt för att hjälpa församlingar och pastorat att komma igång med arbetet gällande klimatanpassning.

I Luleå stift finns 190 kyrkor som alla bidrar till att berätta en tusenårig historia. Kyrkobyggnaderna och miljön runtomkring dem är en tillgång för alla som bor i vårt land, inte bara Svenska kyrkans medlemmar. Det är platser som varit ovärderliga för dem som gått före oss och som behöver bevaras för att kunna brukas av framtida generationer.

”Även om man har lång erfarenhet av hur det varit, så kan man inte längre veta”

På senare år har klimatets påverkan börjat märkas även i kyrklig kontext, och redan i slutet av 2022 lanserade Luleå stift, Strängnäs stift och Visby stift en e-learning tillsammans med Svenska kyrkans nationella nivå. Den fungerar som en introduktion till klimatanpassning, för att ge verktyg i det fortsatta arbetet. I dag har ett 60-tal personer gått utbildningen. Den och hela projektet finansieras av Svenska kyrkans Färdplan för klimatet.

– Vi är i ett läge där man börjar upptäcka att saker inte är som de alltid varit. Som fuktproblematik på vindar som man inte sett förut för att luften varit torr, nu är det inte längre minusgrader hela vintern, säger Malin Skogqvist, hållbarhetssamordnare på Luleå stift.

Hon berättar att de problem som kan uppstå är lokala men att det värsta är att tro att allt kommer vara som förut.

– Klimatet förändras så pass snabbt. Att tänka att ”det där är något vi tar tag i om 20 år”, det är en av de största riskerna. Även om man har lång erfarenhet av hur det varit, så kan man inte längre veta.

Vad en klimatanpassning skulle kunna vara beror på kyrkans eller markens skick och vilket underhåll den har i dag. Kan man mäta fukten? På flera ställen? Har man tagit reda på översvämningsrisken vid skyfall?

– Även om många risker är förknippade med vatten, även fukt i luften, så kan det bli problem med långa torrperioder. Hur tar man reda på dagvatten på kyrkogården?

Screening för att upptäcka lokala risker

Inom projektet om klimatanpassning utfördes även en upphandling som resulterade i ett avtal med statens meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI. Deras forskning visar att Sverige kommer drabbas av fler och mer intensiva skyfall framöver. Som fastighets- och markägare behöver Svenska kyrkan anpassa sig. Bara i Luleå stift finns ett stort antal fastigheter, kyrkobyggnader och kyrkogårdar som potentiellt skulle kunna drabbas.

Kusmarks kyrka är en av fastigheterna som blivit screenade. Det är skredrisk i området.
Foto: Malin Skogqvist/Luleå stift

Anton Sundin tycker att screeningarna hjälper att prioritera i vård- och underhållsarbetet.
Foto: P-O Sjödin/Skellefteå pastorat

Genom avtalet kan församlingar och pastorat avropa så kallad klimatscreening. SMHI tar då in olika lager i GIS, geografiskt informationssystem, och lägger dem ovanpå kartbilden av den fastighet man vill screena. På så sätt kan man se potentiella problemområden som exempelvis rinnvägar och lågpunkter där vatten ansamlas vid kraftigt regn för att göra en generell bedömning av olika sorters risker baserat på befintliga data.

Församlingar och pastorat kan också välja att göra en mer djupgående analys, exempelvis om man redan känner till att en kyrkogård har flera lågpunkter.

Stora risker för erosion i Kusmark

I ett tidigt skede erbjöd Luleå stift ett antal kostnadsfria screeningar. Skellefteå pastorat var en av dem som nappade på erbjudandet. De har nu screenat sju av sina kyrkor och kyrkogårdar.

– Vi valde att klimatscreena våra fastigheter för att få en bättre bild av vilka hot som finns och vilka klimatanpassningar vi behöver göra för att skydda våra byggnader och kyrkogårdar. Våra fastigheter har ofta ett högt bevarandevärde, med höga sociala, existentiella, natur- och kulturhistoriska värden. Att göra klimatriskscreeningar har därför varit relevant för oss för att kunna säkerställa att dessa värden bevaras in i framtiden, säger Anton Sundin, trädgårdssingenjör på Skellefteå pastorat.

Han berättar att screeningarna identifierar problemområden och ger svar på åtgärder att gå vidare med. – Till exempel har vi redan gått vidare med en geologisk undersökning vid Kusmarks kyrka och kyrkogård, där screeningen visade på stora risker för erosion.

Malin Skogqvist vill att fler ska prata om klimatanpassning. Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Han menar att en klimatscreening också är ett bra hjälpmedel för att skriva risk- och konsekvensanalyser. De är ofta en obligatorisk del i vård- och underhållsplaner för fastigheter som är skyddade enligt kulturmiljölagen.

– Screeningarna hjälper oss att prioritera i vård- och underhållsarbetet i pastoratet och blir en hjälp i det långsiktiga budgetarbetet, säger Anton Sundin.

Projektet nominerat till hållbarhetspris

Projektet har nominerats till Årets Hållbarhetsprestation 2023. Det är Miljö & Utveckling som delar ut priset, ett oberoende magasin som ges ut sex gånger per år.

– Det är kul! Det finns många bra grejer och det är alltid kul att bli uppmärksammas som en av dem. Det är också bra för att hela området med klimatanpassning är något vi borde prata mer om. Klimatet kommer att påverka kulturarvet i någon form, så är det. Eftersom vi ska och vill skydda och vårda det till efterföljande generationer är klimatförändringens effekter en reell risk, säger Malin Skogqvist.

Är Luleå stift i större risk än andra?

I Västra Götaland är det risk för stora ras och skred. I Skåne har man problem med erosion mot havet. Hur är det i Luleå stift?

– Vi har olika risker beroende på var i landet vi befinner oss, så snarare är det så att utmaningarna ser olika ut. Vi kan däremot konstatera att ju längre norrut vi kommer desto fortare går uppvärmningen - och med det konsekvenserna. Något som skiljer oss från södra Sverige är att vi kommer att få fler så kallade nollgenomgångar som kan orsaka skador på exempelvis tegel och putsade fasader.

	Årsmedeltemperatur	Nollgenomgångar	Värmebölja	Markfuktighet	Vegetationsperiodens längd	Graddagar för uppvärmning	Graddagar för kylning	Köldknäpp	Årsmedelnederbörd
RCP4,5	2	-1	1	1	3	-2	1	-1	1
RCP8,5	2	-1	1	1	3	-2	1	-2	1

	Maximal dygnsnederbörd	Maximal 15-dygnsnederbörd	Brandrisk	Stigande havsnivåer	Lågpunkter och rinnvägar kyrka (påverkan vid kraftigt regn)	Lågpunkter och rinnvägar övriga områden (påverkan vid kraftigt regn)	Översvämningskartering (MSB)	Ras och skred	Erosion
RCP4,5	1	-1	-1	1	1	1	i.u.	1	2
RCP8,5	1	1	-1	1	1	1	i.u.	1	2

Bild ovan: Översikt rinnvägar och lågpunkter, ortofoto. 1 = kyrkobyggnad, 2 = kyrkogård, 3 = kapell.

Tabellen visar översikt av resultatet för skärade klimatindikatorer och övriga parametrar. Plus- och minustecken visar om indikatorn ökar eller minskar. Tidsperspektivet som indikatorerna avser är år 2050 (vilket infaller under beräkningsperioden 2041 – 2070) och jämförs med referensperioden 1971 – 2000.

*i.u. = ingen uppgift. Vattendraget är ej översvämningskarterat av MSB.

Ur Skellefteå pastorat Klimatriskscreening.

Predikofönstret – digital fördjupning i hantverket

Hur ger man präster fortbildning i hantverket det är att predika? Den frågan fick stiftsadjunkterna i Luleå stift Maria Klasson Sundin och Pär Parbring utforska. Svaret stavas Predikofönstret, en digital föreläsningsserie som återkommer varje månad.

Under 2023 har Predikofönstret fortsatt att samla ett antal präster till månadsvisa Teamsmöten. Tillsammans går deltagarna igenom kommande söndagspredikotexter och får input kring en specifik fråga som rör predikans teologi och praktik.

Predikofönstrets teman är en blandning av önskemål om teologisk bredd och fördjupning i hantverket. – Vi väljer både ämnen som tar upp predikans innehåll och ämnen som fokuserar på predikans hantverk. Det vill säga, vi tar upp både vad vi predikar om och hur vi predikar, berättar Maria Klasson Sundin, stiftsadjunkt.

Hon och kollegan Pär Parbring, stiftsadjunkt, samordnar Predikofönstret. Föreläsningsserien spelas in så att präster också kan titta i efterhand, på en tid då det passar dem. Det blir ett slags resursbank för fler att ta del av.

Roligt och relevant även för den som inte ska predika

Predikofönstret ger möjlighet till att nätverka digitalt, samtidigt som det är en hjälp för prästerna i stiftet att bli ännu bättre på en av sina huvuduppgifter.

Elin Forssander, komminister i Nederluleå församling, är en av de som ofta deltar i Predikofönstret.

– För mig har Predikofönstret gjort att jag har fått kontakt med kollegor i andra delar av stiftet. Jag upplever ibland predikoarbetet rätt ensamt och att då få dela tankar, kunskap och perspektiv med andra teologer är både väldigt roligt och vidgar min kunskap, säger hon.

Hon har uppskattat de korta föreläsningarna som inbjudna gäster håller, att i enkelt format få inspiration och nya perspektiv.

– Föreläsningen gör också att det är roligt och relevant att vara med även om de ibland ligger på veckor då jag inte predikar, säger Elin Forssander.

Formen och regelbundenheten gör att det är ganska lätt att prioritera två timmar per månad, om det inte krockar med någon verksamhet, tycker hon.

Nätverka utanför fönstret

– Många är glada över att vi dragit igång fönstret, men det avspeglas ännu inte i deltagandet. En handfull deltar nästan varje gång, några har varit med lite då och då, säger Maria Klasson Sundin.

Stiftsadjunkterna Pär Parbring och Maria Klasson Sundin leder Predikofönstret i Luleå stift.
Foto: Per-Olov Sjödin/Skellefteå pastorat

Även om fönstret träffas med några veckors mellanrum, pågår samtalet i det gemensamma teamet med tätare regelbundenhet. Om en söndags texter känns kluriga, går det alltid att söka digitalt stöd från stiftets samlade prästkollegium.

– Vi startade en tråd, det blev några goda inputs och uppskattat att vi lyfte det! Så å ena sidan är behovet större än en gång i månaden, å andra sidan är det få som loggar in och deltar – men uppenbarligen desto fler som tittar i efterhand, säger Pär Parbring.

Elin Forssander hoppas att fler deltar framöver.
Foto: Viveka Östergren

Inför 2024 är planen att fortsätta vara uthålliga.

– Vi ser behovet av att arbeta med predikan och samtala med kollegor och hoppas att Predikofönstret ska bidra till att fylla det behovet. Vi hoppas att uthålligheten ska göra att fler upptäcker möjligheten, säger Maria Klasson Sundin.

Elin Forssander håller med:

– Jag tror att de gemensamma, regelbundna träffarna gör att jag prioriterar min egen predikoförberedelse även de veckor det inte är predikofönster. Jag hoppas verkligen att fönstren fortsätter och det jag önskar framöver är nog främst att vi blir fler som deltar!

Ämnen

Exempel på ämnen i Predikofönstret:

- Att predika Kristus
 - Att predika i klimatsnödens tid
 - Att predika påsk i relation till pesach
 - Predikan och humor
 - Mystagogisk predikan
 - Predikan i det korta formatet
-

Deltagarna lärde sig bland annat om åtta årstider och kåtabygge. En av aktiviteterna var att tälja. Den samiska frälsarkransen är framtagen av Luleå stift. Foto: Sofia Strinnholm/Luleå stift

Samiska konfirmander på läger i Nikkaluokta

På höstlovet erbjöds en mötesplats för unga samer som konfirmerats i sin hemförsamling. Lägret kom till under processen med att se över hela arbetet för det samiska konfirmationslägret. Nu är siktet inställt på sommaren 2024!

Höstlovslägret i Nikkaluokta samlade 20 unga samer som konfirmerats i sina hemförsamlingar under året. De kom från Stockholm i söder till Vittangi i norr för att dela sina erfarenheter.

– Lägrerveckan i Nikkaluokta var uppskattad av ungdomarna. Då konfirmandundervisningen redan ägt rum kunde vi använda den grundkunskapen och erfarenheten i samtal, gudstjänster och aktiviteter. Gruppen blev väldigt tajt och tog med stolthet på sig gapta/gákti/kolt och samiska attribut inför de pass där vi hade gäster som Sara-Elvira Kuhmunen och Simon Issát Marainen på besök, säger Sofia Strinnholm, stiftsadjunkt med samordningsansvar för det samiska konfirmandlägret och en av ledarna på höstlovslägret.

Deltagarna fördjupade sig bland annat i kåtabygge, samisk organisering och jojk. Sista kvällen avslutades med sydisdans, en fri dansstil med influenser av foxtrot och bugg.

Under 2023 presenterades slutrapporten från den arbetsgrupp som sett över konceptet för samiskt konfirmationsläger. Många samiska intressenter har varit bidragit och att den är välförankrad ses som mycket värdefullt. Rapporten har gett en samlad bild av lägrets olika delar och innehåll.

Nästa samiska konfirmationsläger äger rum den 14–28 juni 2024 i Saxnäs, med konfirmation i Stensele kyrka den 29 juni.

Läs mer: www.svenskakyrkan.se/luleastift

Foto: Maria Engström-Andersson

Stiftet ett stöd när kyrkan stod i brand

Den 26 september brann Hietaniemi kyrka och bygden förlorade ett välkänt riktmärke. För Luleå stift innebar händelsen en blandning av operativt arbete och strategiskt stöd till församlingen.

När den nästan 280 år gamla Hietaniemi kyrka brann ner till grunden var Luleå stift snabbt att aktivera en grupp medarbetare för att stötta Övertorneå församling. Även stödet som riktades till församlingen och kyrkoherden gick snabbt att samordna. Det handlade om områdena fastighet och kulturarv, pastoralt arbete samt media och kommunikation.

– Vi hade snabbt personal på plats för att hjälpa församlingen överblicka vad som hänt. Det var också uppslutning från olika intressenter, som länsstyrelsen, länsmuseum, konservatorer och andra som ville bistå med sin kompetens, säger Lars-Göran Wallström, fastighetssamordnare.

Sedan den förödande septembernatten har han kallat till veckovisa digitala möten med församlingens ledning och medarbetare från stiftets förvaltningsstöd. Det strategiska stödet kommer fortsätta i någon mån,

även när den akuta fasen nu gått över och arbetet handlar om hur församlingen går vidare.

– När en sådan här extraordinär sak inträffar, är det inte rimligt att en församling ska behöva klara allt själv. Där har vi som stift en viktig uppgift att fylla, säger Lars-Göran Wallström.

Natten mot 26 september

Strax efter klockan 03.00 natten mot tisdagen den 26 september 2023 händer det som inte får hända. I byn Hedenäset, drygt två mil söder om Övertorneå, står den röda gamla träkyrkan i lågor. När räddningstjänsten kommer dit är branden är fullt utvecklad och kyrkan från år 1746 går förlorad. En del föremål har gått att rädda från kyrkan och ruinerna, bland annat gamla textilier, silver och träskulpturer.

Räddningstjänsten arbetade hårt med att försöka begränsa elden.
Foto: Maria Engström-Andersson

Dagen efter brann det fortfarande i resterna efter Hietaniemi kyrka.
Foto: Tore Svedberg/Luleå stift

Sven-Erik Harr, Lars-Göran Wallström och Tore Svedberg med två av de tre nya elbilarna.
Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Elbilar för en avgasfri resa

Under andra halvan av 2023 tog Luleå stift tre elbilar i bruk. Nu kan fastighetssamordnare köra mellan församlingarna både avgasfritt och relativt ljudlöst.

Under 2023 har Luleå stift arbetat med att minska klimatpåverkan på flera konkreta sätt. Ett sätt är de solpaneler som installerades hösten 2022 på taket till stiftskansliet i Luleå. I juli 2023 började de producera el och står nu för omkring 20 procent av husets behov. – Det har varit en viktig läroprocess att vara med från idé till att solpanelerna nu börjat producera el. Det handlar om allt från upphandling, söka bidrag, begära tillstånd och samordna leverantörer till praktiska frågor som att spärra av områden när kranbilen kommer för att lyfta solpanelerna på plats, säger Malin Skogqvist, miljösamordnare på Luleå stift.

Ett annat exempel är att Luleå stifts första elbil togs i bruk i mitten av september. En månad senare hade alla tre fastighetssamordnare försetts med elbi-

lar och kan nu köra till församlingarna i Norrbotten och Västerbotten genom att "tanka" fossilfritt. – Fördelarna är många, bland annat att de inte har några avgasutsläpp och kräver mindre underhåll. Dessutom har de en räckvidd som de flesta klarar sig på, säger Sven-Erik Harr, fastighetssamordnare med placering i Umeå.

Det tredje exemplet på Luleå stifts konkreta hållbarhetsarbete är installationen av laddpunkter på stiftskansliet i Luleå och på Stiftsgården i Skellefteå där delar av stiftsorganisationen finns. I många församlingar och pastorat pågår också arbete. Under året har åtta församlingar och pastorat satt upp nästan 40 laddpunkter.

Nedslag från året som gått!

20-22 januari

Under Inspirationsdagar för unga ledare samlades 140 unga ledare på Strömbäcks folkhögskola, utanför Umeå där de bland annat fick arbeta med sin roll som ledare och möta tidigare alpina världsstjärnan Anja Pärson på ämnet mod och att våga. Foto: Anders Gustafsson/Svenska kyrkan

27 januari

Biskop Åsa Nyström medverkade i ett möte mellan EU-kommissionens vice ordförande och religiösa samsamfundsledare. Mötet ägde rum i Bryssel och biskopen talade bland annat om kyrkornas engagemang i mottagandet av ukrainska flyktingar. Foto: Christophe Licoppe/European Union

4-5 februari

Årets Internationella konferens "Styr våra steg in på fredens väg" samlade dryga hundratalet intresserade. Dagarna var fyllda av inspiration, fördjupning, utbyte i internationella frågor, inblickar i kyrkans globala arbete men också gudstjänster och gemenskap. Foto: Maria Lundström Pedersen/Luleå stift

30 mars

I sitt remissvar till den nationella kyrkostyrelsen föreslår stiftsstyrelsen i Luleå stift ytterligare mål kopplat till Svenska kyrkans färdplan för klimatet. I flera delar menar stiftsstyrelsen att förslaget till färdplan behöver vara modigare än det remitterade förslaget. Foto: Ola Johansson/Luleå stift

April

Jokkmokks församling, Jukkasjärvi församling och Vännäs-Bjurholms pastorat har tillsammans med Härjedalens pastorat i Härnösands stift tilldelats drygt 250 000 kronor för att främja samiskt arbete och kyrkoliv. Foto: Carl-Johan Utsi/Svenska kyrkan

12-13 maj

Stiftsfullmäktige sammanträdde i ett soligt Luleå. Utöver sina beslutspunkter fördjupade sig ledamöterna också i utmaningar kopplat till energifrågor, byggnader och mark, samt det kyrkliga kulturarvet. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Nedslag från året som gått!

Juni

Det första steget i planeringen av återbördande av kvarlevor till Akamella kyrkogård är taget. Representeranter från bland annat Svenska kyrkan, Muonio sameby och Sametinget Akamella som ligger i Pajala församling. Foto: Raili Kostet

26 september

Natten till tisdag 26 september 2023 brann Hieta-niemi kyrka i Hedenäset utanför Övertorneå. Trots att flera räddningsenheter fanns på plats kunde den gamla träkyrkan inte räddas. Foto: Sara Andersson/Luleå stift

29 oktober – 4 november

20 unga samer som konfirmerats under 2023 träffades i Nikkaluokta under höstlovet för ett läger med samiskt konfirmationstema. Deltagarna kom från Stockholm i söder till Vittangi i norr och spenderade veckan tillsammans. Foto: Sofia Strinnholm/Luleå stift

15 november

Heldag i Pajala för Biskop Åsa Nyström som deltog när Sannings- och försoningskommissionen för tor-nedalingar, kväner och lantalaiset överlämnade sitt slutbetänkande till kulturministern. Därefter samtal i Kyrkans hus om arbetstugorna – om upprättelse och vägen framåt. Foto: Sara Andersson/Luleå stift

December

Luleå stifts blev under året nominerade till Årets Hållbarhetsprestation 2023. Nomineringen lyder: "För att anpassa kyrkor och kulturbyggnader mot ett varmare och blötare klimat utbildar nu Svenska kyrkan sin personal i klimatanpassning. Utbildningen riktar sig mot Svenska kyrkans församlingar och pastorat och vägleder dem i arbetet att ta fram egna klimatriskanalyser."

Källa: www.miljo-utveckling.se
Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Årsredovisning 2023

Dopfunt från Hietaniemi kyrka som räddades undan branden.
Foto: Sara Andersson/Luleå stift

Förvaltningsberättelse

Belopp anges i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Uppgift inom parentes avser motsvarande uppgift för 2022.

Uppgift, ändamål och verksamhet

Luleå stift täcker hela Västerbottens och Norrbottens län. Inom Luleå stift finns det 55 församlingar fördelat på 33 självständiga ekonomiska enheter. Stiftet är indelat i sex kontrakt. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som utses av biskopen. Totalt hade stiftets församlingar vid årets utgång 334 479 (338 960) medlemmar. Svenska kyrkans grundläggande uppgift utförs av församlingarna.

Luleå stifts (252010-0112) grundläggande uppdrag är att främja och ha tillsyn över församlingarnas och pastoratens församlingsliv och förvaltning (inklusive begravningsverksamheten). Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också enligt kyrkoordningen verka för en lämplig församlings-

och pastoratsindelning och ansvarar för förvaltningen av prästlönetillgångarna inom stiftet. Stiftet har sitt säte i Luleå kommun och utgör en organisatorisk del av trossamfundet Svenska kyrkan.

Organisation

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ. Fullmäktige består av 51 ledamöter, valda för mandatperioden 2022-2025. Under 2023 sammanträdde fullmäktige två (två) gånger.

Stiftsstyrelsen är stiftets verkställande organ. Stiftsstyrelsen har elva ledamöter med biskopen som självskriven ordförande. Tio ledamöter utses av stiftsfullmäktige. Stiftsstyrelsen sammanträdde sex (fem) gånger under året. Stiftsstyrelsen har inrättat två utskott som stöd för sitt arbete. Utskotten är beredande inom sina respektive ansvarsom-

råden. De har även delegation att fatta vissa typer av beslut. Egendomsutskottet ansvarar för frågor kopplat till förvaltningen av prästlönetillgångarna i Luleå stift och stiftets kapitalförvaltning. Arbetsutskottet bereder övriga ärenden.

I stiftet finns ett domkapitel. Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Domkapitlet har sju ledamöter. Biskopen är ordförande och domprosten vice ordförande i domkapitlet och dessa är självskrivna ledamöter. Fyra ledamöter utses av stiftsfullmäktige och en ledamot väljs av stiftets präster och diakoner. En av de ledamöter stiftsfullmäktige utser ska vara, eller ha varit, ordinarie domare. Domkapitlet har till uppgift att stödja och utöva tillsyn över stiftets församlingar och pastorat, samt att Svenska kyrkans ordning iakttas i församlingarna. Det är domkapitlet som examinerar präster och diakoner innan de vigs till sina ämbeten. Domkapitlet har också tillsyn över hur präster och diakoner sköter sina uppdrag och följer sina vigningslöften. I domkapitlets tillsynsuppgift ingår även att pröva beslut som fattas av olika kyrkliga organ i stiftets församlingar och pastorat, när en sådan prövning begärs.

Utöver lagar och förordningar omfattas stiftet även av kyrkans regelverk, bland annat i form av kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Stiftsfullmäktige och stiftsstyrelse har även fastställt olika typer av styrande dokument.

Resultat och ställning

Årets resultat uppgår till 2 110 tkr (-4 652 tkr). Verksamhetens resultat uppgick till -4 451 tkr (-4 007 tkr), vilket är 1 950 tkr sämre än budgeten. De finansiella intäkterna uppgick till 6 560 tkr (-644 tkr). Resultat är 3 110 tkr bättre än budgeterat resultat vilket förklaras av högre finansiella intäkter än budgeterat.

Det egna kapitalet uppgår vid utgången av 2023 till 100 918 tkr (98 809 tkr). Stiftet har orealiserade vinster inom kapitalförvaltningen. Om dessa värden beaktas skulle det bokförda egna kapitalet öka med 44 417 tkr till 145 335 tkr (133 136 tkr). Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 75 000 tkr (75 000 tkr).

Att uppmärksamma under året:

- Året har kännetecknats av hög inflation. Detta innebär att kostnaderna ökat i relation till budgeterade antaganden. Detta gäller såväl verksamhetens kostnader som personalkostnader.
- Avkastningen på stiftets placeringar uppgår till 5 745 tkr (-877 tkr). Ökningen beror på stigande räntor som följd av stigande inflation.
- Värdet av stiftets placeringar har ökat i värde under året med 11 797 tkr (-23 869 tkr). Marknadsvärdet överstiger per 31 december det bokförda värdet med 44 417 tkr.
- Bidrag har lämnats till Umeå pastorat för att kunna utveckla stöd inom kommunikationsområdet till andra församlingar och pastorat inom Södra Västerbottens kontakt och Södra Lapplands kontakt.
- Renovering av stiftets verksamhetslokaler i Skellefteå och lokaler i Luleå (stora konferensrummet "Skeppet") har slutförts under året. Renoveringen i Skellefteå innebär förbättringar i lokalernas disposition samt förbättringar i arbetsmiljö, säkerhet och energieffektivitet. Ombyggnationen i Luleå syftar till att kunna öka kapacitet, nyttjandegrad och flexibilitet av lokalen.
- Stiftets samtliga tre tjänstebilar har under året sålts. De tre nya bilarna är alla elbilar.

Skeppet – stora konferenslokalen på Stiftskanliet i Luleå.
Foto: Sara Andersson/Luleå stift

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2023	2022	2021	2020	2019
Tillhöriga per den 31 december (antal)	334 479	338 960	343 865	350 054	355 620
Tillhöriga per den 31 december (andel av inv. %)	63,5	64,6	65,6	67,0	68,2
Kyrkoavgift (%)	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Medelantal anställda	67	67	72	79	81
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	95 452	91 016	97 022	109 147	122 776
Verksamhetens resultat	-4 451	-4 007	6 317	-259	-2 680
Resultat från finansiella investeringar	6 560	-644	2 198	3 174	4 300
Årets resultat	2 110	-4 652	8 515	2 915	1 619
Kyrkoavgift (tkr)	41 232	39 237	39 509	39 890	41 016
- varav slutavräkning (tkr)	843	-150	-39	352	1 430
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	59	57	55	51	51
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	0,3	0,5	1,2	0,6	1,5
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	75 000	75 000	50 000	50 000	50 000
Eget kapital (tkr)	100 918	98 809	103 460	94 945	92 030
Eget kapital vid marknadsvärdering av kapitalplaceringar (tkr)	145 335	133 136	156 717	125 011	118 412
Soliditet (%)	71	71	71	72	72
Värdesäkring av eget kapital (%)	2,1	-4,5	9,0	3,2	1,8
Likviditet (%)	105	107	105	75	72

Definitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten. **Varav slutavräkning** - För förklaring se redovisningsprinciper. **Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%)** - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter. **Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)** - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter. **Soliditet (%)** - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen). **Värdesäkring av eget kapital (%)** - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital. **Likviditet (%)** - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Ett omtag kopplat till det samiska konfirmerationslägret har skett under året. Förändringen innebär att stiftsorganisationen är huvudman för utveckling och framtida genomförande av verksamheten. Fram till 2022 har Edelviks folkhögskola varit arrangör på stiftets uppdrag. För att hantera den nya situationen har förstärkning skett på personalsidan.

Svenska kyrkan drabbades 23 november av en IT-attack. IT-incidenten innebär en omfattande störning av hela kyrkans gemensamma

IT-miljö. Detta innebar exempelvis att kyrkans medlemsregister (Kyrkobokföring), extern och internwebb samt ekonomi/lönesystem slogs ut. Församlingarna drabbades ännu hårdare än stiftet genom att system för begravningsverksamhet och bokningssystem slogs ut. Först en bit in i januari 2024 är större delen av gemensamma IT-systemen åter i bruk.

Under året har Bodens pastorat, Kiruna pastorat, Malå-Sorsele pastorat och Tärna församling beslutat att ansluta sig till Luleå stifts ekonomiservice med start från 1 januari 2024. Kyrkomötet har beslutat att etablera ett för hela

Svenska kyrkan gemensamt ekonomicenter. Kyrkostyrelsen har som inriktning att överta verksamheten från stiftet genom att erbjuda verksamhetsövergång. Kyrkostyrelsens planering bygger på att en sådan förändring kan ske under 2025.

Kyrkostyrelsen har beslutat om förändringar i det inomkyrkliga utjämningsystemet som innebär sänkt bidrag för Luleå stift från och med 2024. Förändringen innebär en minskning av de årliga intäkterna med cirka 1 mkr.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling och klimat är viktiga verksamhetsfrågor för Luleå stift. En särskild "hållbarhetsnot" finns på sida 38.

Väsentliga händelser efter räkenskapsåret

IT-incidenten har påverkat stiftets ekonomisystem. En av effekterna har varit att stiftet inte haft tillgång till leverantörsfakturer och därmed inte heller kunnat betala fakturer. Driftsstörningen pågick under drygt 40 dagar. Effekten av detta är att stiftsorganisationen drabbats av olika typer av förseningsavgifter. Totala kostnader för dessa avgifter uppgår till cirka 5 tkr.

Stiftsstyrelsen har beslutat att anta Kyrkostyrelsens erbjudande om att sälja aktier i Berling Media AB. Erbjudandet riktade sig till alla mindre aktieägare. Beslutet fattades innan årsskiftet men verkställs av kyrkostyrelsen under 2024. Beslutet innebär en realisationsvinst på 198 tkr som redovisas räkenskapsåret 2024.

Uppsala stift övertar det operativa ansvaret för växelsamverkan. Detta innebär att Luleå stift från och med 1 mars 2024 avvecklat denna verksamhet. För församlingar och pastorat inom stiftet innebär de att de blir "kunder" hos Uppsala stift. Luleå stift fortsätter att finansiera verksamheten på samma sätt som tidigare.

Stiftsdirektorn har beslutat sig för att gå i pension under våren 2024 och rekryteringsprocessen har dragit i gång.

Finansiella instrument

Kapitalförvaltningen styrs av placeringsriktlinjer. Riktlinjerna beslutas av stiftsfullmäktige och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Riktlinjerna fastställdes av fullmäktige vid sammanträdet i november 2023.

Det bokförda värdet på placeringarna uppgick vid utgången av 2023 till 93 040 tkr (91 333 tkr). Marknadsvärdet på placeringarna uppgår 31 december 2023 till totalt 137 457 tkr (125 660 tkr). Detta innebär att det finns ej bokförda övervärde inom kapitalförvaltningen som uppgår till 44 417 tkr (34 327 tkr).

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Stiftets verksamhet finansieras i stor utsträckning av *kyrkoavgift*. Kyrkoavgiftsintäkterna för år 2026 beräknas vara cirka 2,6 mkr (6,2 %) högre än 2023.

Den löpande verksamheten finansieras till en viss del av *finansiella intäkter*. Detta innebär att stiftet är beroende av finansiella intäkter och därmed är utsatt för risk om kapitalförvaltningen uppvisar negativt resultat. Andra risker är kopplat till att *förändringar i det inomkyrkliga utjämningsystemet* kan ge ett negativt utfall för stiftet.

En förändring av stiftsavgiften från 5 till 6 "skatteöre" motsvarar 8 312 tkr i intäkter. En förändring på 10 procent av värdet på stiftets placeringsstillgångar motsvarar 13 746 tkr.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Stiftet bedriver ingen, enligt miljöbalken, tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 13 (13) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 44 183 tkr (46 510 tkr). Tillgångarnas marknadsvärde uppgår 31 december 2023 till 47 883 tkr (44 489 tkr).

Resultaträkning

(tkr)

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		41 232	39 237
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	29 585	30 364
Erhållna bidrag	3	4 954	3 670
Nettoomsättning	4	17 855	16 582
Övriga verksamhetsintäkter		1 825	1 163
Summa verksamhetens intäkter		95 452	91 016
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-12 544	-11 683
Övriga externa kostnader	5, 6	-31 043	-31 128
Personalkostnader	7	-56 049	-51 756
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-266	-455
Summa verksamhetens kostnader		-99 903	-95 023
Verksamhetens resultat		-4 451	-4 007
Resultat från finansiella investeringar	8		
Resultat från finansiella omsättningstillgångar		5 745	-877
Övriga räntetäkter och liknande resultatposter		817	316
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	-84
Resultat efter finansiella poster		2 110	-4 652
Årets resultat		2 110	-4 652

Balansräkning

Tillgångar (tkr)

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	9	1 532	422
		1 532	422
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	8, 10	97 386	95 679
		97 386	95 679
Summa anläggningstillgångar		98 918	96 100
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		3 242	4 737
Övriga fordringar		1 717	865
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	1 576	1 753
		6 536	7 355
<i>Kassa och bank</i>	12	37 133	35 437
Summa omsättningstillgångar		43 669	42 792
Summa tillgångar		142 587	138 892

Balansräkning

Eget kapital och skulder (tkr)

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital			
Balanserat resultat		98 809	103 460
Årets resultat		2 110	-4 652
Summa eget kapital		100 918	98 809
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 882	4 944
Övriga skulder		4 410	4 147
Villkorade bidrag	13	19 205	23 110
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	11 172	7 883
Summa kortfristiga skulder		41 669	40 084
Summa eget kapital och skulder		142 587	138 892

Rapport eget kapital

Förändring av eget kapital (tkr)

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2022-01-01	94 945	8 515	103 460
Omföring av föregående års resultat	8 515	- 8 515	0
Årets resultat		-4 652	-4 652
Utgående balans 2022-12-31	103 460	-4 652	98 809
Ingående balans 2023-01-01	103 460	-4 652	98 809
Omföring av föregående års resultat	-4 652	4 652	0
Årets resultat		2 110	2 110
Eget kapital 2023-12-31	98 809	2 110	100 918

Kassaflödesanalys

(tkr)

	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-4 451	-4 007
Rörelseresultat	-4 451	-4 007
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	266	455
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-535	0
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	-1	-5
Erhållen ränta	818	320
Erhållen utdelning	4 038	4 062
Erlagd ränta	-1	-84
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	4 585	4 748
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital</i>		
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	819	16 109
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	1 585	-2 934
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 538	13 916
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 414	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	572	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-842	0
Årets kassaflöde	1 696	13 916
Likvida medel vid årets början	35 437	21 521
Likvida medel vid årets slut*	37 133	35 437

* Likvida medel utgörs av bankmedel

Noter

(tkr)

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer, men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag) samt kyrkounderhållsbidrag, KUB. Stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag erhålls via utbetalning från nationell nivå.

Stiftsbidrag intäktsförs det år de avser. KUB skuldbokförs när det betalas ut från nationell nivå och intäktsförs när det används, det vill säga betalas ut. Den del av KUB som stiftet själv använder intäktsförs direkt.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor redovisas i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med att bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystem som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas, såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande årsintäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansierings år som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventuell förpliktelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, det vill säga leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas kostnaden det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivåns tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Detta gäller för transaktioner mellan inomkyrkliga enheter (församlingar, pastorat, stift, nationell nivå). I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet riktad till utomkyrkliga enheter är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtid skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3. Som *grundregel* gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde). För *ideell sektor* gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet. Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas: bilar, övriga inventarier, installationer och verktyg fem år.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från in-

strumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav

post-för-post-värdering

Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdes princip till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Innehaven värderas post för post; det innebär att varje innehav bedöms och värderas separat. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande till upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten "Resultat från finansiella anläggningstillgångar". Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Nedskrivningsprövning av finansiella

anläggningstillgångar

När det finns indikation på att en finansiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdes princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den

bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller

finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid på högst tre månader som är noterade på en marknadsplats.

Not 2 Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämnung

Erhållen inomkyrklig utjämnung

	2023	2022
Stiftsbidrag	26 320	26 270
Kyrkounderhållsbidrag	3 265	4 094

Summa	29 585	30 364
--------------	---------------	---------------

Lämnad inomkyrklig utjämnung

Kyrkounderhållsbidrag	-2 615	-2 704
Bidrag till sjukhuskyrkan	-2 590	-2 709
Bidrag till kriminalsjälavård/fängelsekyrkan	-218	-218
Bidrag till universitetskyrkan*	-761	-2 490
Bidrag till konfirmandarbete	-289	-298
Övriga projekt och verksamhetsstöd	-6 071	-3 265

Summa	-12 544	-11 683
--------------	----------------	----------------

*Bidraget för 2022 innehöll engångsersättning kopplat till att bidraget förändrades från och med 2023.

Not 3 Erhållna bidrag

	2023	2022
Färdplan för klimatet	1 763	927
Arbetsmarknadsbidrag	21	294
Övriga bidrag	3 171	2 450

Summa	4 954	3 670
--------------	--------------	--------------

Not 4 Nettoomsättning

	2023	2022
Uthyrning av personal m.m. till prästlönetillgångarna i Luleå stift	4 640	3 894
Tillhandahållande av tjänster till inomkyrkliga enheter	12 302	11 986
Övriga tjänster	443	108
Hysesintäkter	471	594

Summa	17 855	16 582
--------------	---------------	---------------

Not 5 Operationell leasing

Framtida minimileasingavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2023	2022
Förfaller till betalning inom ett år	4 570	3 924
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	9 838	7 166
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	4 161	3 808
Summa	18 569	14 898

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansliet i Luleå löper på tre år med möjlighet till förlängning. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på tre-fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år.

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter. Luleå stift har bytt revisorer från PwC (2022) till Ernst & Young (2023).

	2023	2022
Auktoriserad revision		
Revisionsuppdraget – PwC	31	93
Revisionsuppdraget – Ernst & Young	95	0
Övriga tjänster – PwC	3	43
Övriga tjänster – Ernst & Young	0	0
Summa	129	136

Not 7 Personal

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	41 (61%)	39 (58%)
Män	26 (39%)	28 (42%)
Summa	67	67

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 26 250 kr (24 150 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare

	2023-12-31			2022-12-31		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	6	5	11	6	5	11
Ledande befattningshavare	2	0	2	2	0	2

Löner, arvoden och andra ersättningar

	2023	2022
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	1 233	1 244
Anställda	37 350	34 696
Summa	38 583	35 940

Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse med flera organ redovisas i resultaträkningen på raden "Personalkostnad". För arbetsmarknadsbidrag se not 3.

(forts Not 7)

<i>Ersättning till ordföranden i stiftsstyrelse och domkapitel</i>	2023	2022
Till stiftets biskop, tillika ordförande i stiftsstyrelse och domkapitel har lön, arvode och andra ersättningar utgått med	1 233	1 244
<i>Pensionskostnader och andra sociala avgifter</i>		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 777	2 580
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	12 607	11 614
Summa	15 384	14 194

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2023	2022
<i>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</i>		
Utdelning	4 038	4 062
Nedskrivning	0	-4 939
Återföring av nedskrivning	1 707	0
Summa	5 745	-877
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	816	232
Summa	816	232

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 718	3 838
Inköp	1 414	0
Försäljningar och utrangeringar	-868	-120
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 264	3 718
Netto anskaffningsvärde	4 264	3 718
Ingående avskrivningar	-2 622	-2 432
Försäljningar/utrangeringar	830	120
Årets avskrivningar	-266	-309
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 058	-2 622
Ingående nedskrivningar	-674	-529
Årets nedskrivningar	0	-145
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-674	-674
Utgående redovisat värde	1 532	422

Not 10 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
	2023	2022	2023	2022
Långfristiga värdepappersinnehav				
Noterade aktiefonder	46 218	46 218	90 636	80 545
Noterade räntefonder	46 822	45 115	46 822	45 115
Summa långfristiga värdepappersinnehav	93 040	91 333	137 457	125 660
Övriga långfristiga placeringar *	4 346	4 346	0	0
Summa värdepappersinnehav	97 386	95 679	137 457	125 660

*Innehavet avser andelar i bostadsrättsförening, aktier i Kyrkans Försäkring och Berling media. Innehavet har inte marknadsvärderats. Aktierna i Berling media har sålt under 2024 för 214 tkr.

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2023	2022
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	124 194	124 194
Omklassificering*	-9 960	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden**	114 234	124 194
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-28 515	-23 577
Återföring nedskrivningar	1 707	0
Omklassificering*	9 960	0
Årets nedskrivningar	0	-4 939
Utgående ackumulerade nedskrivningar**	-16 848	-28 515
Utgående bokfört värde	97 386	95 679

*Omklassificeringarna avser konkurser i Mikrofinanshuset, Jamiibora och Urbanis.

**Nordic Microcap har ett anskaffningsvärde på 5 574 tkr, nedskrivningar har gjorts med motsvarande belopp.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	798	909
Övriga poster	779	843
Summa	1 576	1 753

Not 12 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 22 972 tkr (25 304 tkr) behållning på det så kallade Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 13 Villkorade bidrag

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	23 110	23 927
Erhållet under året	4 214	6 346
I anspråkstaget under året	-8 118	-7 163
Summa	19 205	23 110
<i>Specifikation av utgående balans</i>		
Diakoni	5 656	6 062
Fastighet, kyrkobyggnader, kulturarv	10 529	9 974
Hållbar utveckling	1 136	2 425
Övriga ändamål	1 884	4 649
Summa	19 205	23 110

Specifikation av kyrkounderhållsbidrag

År	Ej förbrukat	Ansvarsförbindelser
2023	3 157	0
2022	2 808	1 538
2021	0	0
2020	0	0
2019	5	0
2018	347	0
Summa	6 317	1 538

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna semesterlöner	3 260	3 049
Upplupna sociala avgifter	1 346	1 215
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 566	3 619
Summa	11 172	7 883

Not 15 Hållbarhetsarbete

Skapelsen och allt liv utgår ur Guds hand. Därför är livet heligt och värdefullt i sig. Luleå stifts arbete med hållbar utveckling bygger på att förkunna skapelseansvaret. I hållbarhetsnoten redogörs bland annat för stiftets hållbarhetsarbete i form av hållbarhetsstrategi och hantering av olika risker och möjligheter kopplat till hållbar utveckling.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Svenska kyrkan verkar i samhället och bidrar på så sätt till de globala hållbarhetsmålen i Sverige och globalt, och behöver förhålla sig till de risker för människa och skapelse som verksamheten kan ge upphov till, samt hantera de risker som exempelvis klimatförändringen ger upphov till för verksamheten. I arbetet med hållbar utveckling tydliggör vi även områden med störst möjlighet att bidra till förändring i hållbar riktning utifrån uppdraget som kyrka, vår tro och verksamhet med utgångspunkt i de ekologiska, ekonomiska, sociala samt andliga och existentiella dimensionerna av hållbar utveckling. Stiftet integrerar de

olika hållbarhetsdimensionerna i verksamheten, både när den styrs, genomförs och följs upp. Det innebär att hållbarhetsarbetet ska bäras av alla anställda och förtroendevalda. Det övergripande ansvaret för genomförandet av hållbarhetsarbetet ligger på stiftsdirektor.

Till stöd för arbetet finns ett systematiskt förhållningssätt för styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet genom dels den av stiftsstyrelsen fastställda hållbarhetsstrategin, dels de ordinarie processerna för verksamhetsstyrning. Stiftet är diplomerade i enlighet med Svenska kyrkans miljödiplomering (miljöledningssystem).

Stiftets hållbarhetsstrategi

Stiftsstyrelsen har fastställt en hållbarhetsstrategi för perioden 2022–2025 som beskriver mål inom bland annat energi, klimatanpassning och biologisk mångfald. Ett centralt perspektiv vid utformningen av strategin har varit att den ska utgöra en ram för stiftet att stödja församlingar utifrån deras förutsättningar, behov och önskemål. Stiftet ska vara både en inspiratör och ge stöd, men även

utmana församlingarna i Luleå stift i det bitvis tuffa arbetet att ställa om verksamhet och beteenden. Särskilda målområden från strategin som arbetats med under 2023 har varit konsumtion och klimatanpassning.

Om stiftets intressenter

Dialog med intressenter är en grundläggande del av hållbarhetsarbetet och en viktig förutsättning för hur Luleå stift ska verka i sitt främjandearbete. Luleå stifts viktigaste intressent är församlingar och pastorat i Luleå stift, där dialoger ständigt pågår i flera forum som till exempel kyrkoherdedagar, visitationer, utbildningar och dagliga möten. Andra intressenter är till exempel övriga stift inom Svenska kyrkan och Svenska kyrkans nationella nivå. Inom stiftsorganisationen är personalen en central intressent. Leverantörer och organisationer som erhåller stöd och bidrag från stiftet är också viktiga. De viktigaste intressenterna är på flera sätt församlingarnas medlemmar. Dessa är dock ur ett stiftsperspektiv indirekta intressenter genom vårt stöd till församlingar och pastorat.

Om risker och möjligheter

Hållbarhetsarbetet på stiftskansliet i Luleå stift utgår från en bedömning av områden där verksamheten har störst risk för negativ påverkan på människa och miljö samt där arbetet kan bidra till förändring i positiv riktning. Stiftets största risker på människa och miljö ligger för närvarande i utsläpp av Co2 kopplat till resor och transporter, negativ påverkan på mänskliga rättigheter i leverantörskedjan samt intern arbetsmiljö och kompetensförsörjning.

Stiftets största möjligheter att påverka positivt ligger för närvarande i det främjande arbetet för församling och pastorat, där stiftet har en tydlig strategisk roll med att kunna bidra till bland annat kompetensupbyggnad inom hållbar utveckling och att verka som en möjliggörare

för den fortsatta utvecklingen av arbetet med hållbar utveckling. Dialogen med intressenter och omvärldsfaktorer som påverkar Svenska kyrkan har bidragit och bidrar löpande till prioriteringarna för hållbarhetsarbetet.

Människa och medarbetare

God arbetsmiljö, medarbetares villkor och utvecklingsmöjligheter utvärderas regelbundet genom medarbetarsamtal, enkäter, skyddsronder, statistikinsamling samt i samverkan med fackliga företrädare. Även säkerhet och krisförberedande arbete ryms inom ramen för goda arbetsförhållanden.

Alla anställda omfattas av kollektivavtal och har tillgång till företagshälsövård för arbetsrelaterad ohälsa. Satsningar på friskvård sker i form av ett friskvårdsbidrag och möjlighet till en timmes friskvård per vecka på betald arbetstid. Under 2023 har Benify – en portal för friskvård etablerats, där medarbetare kan använda friskvårdsbidraget till olika former av fysisk aktivitet och mental hälsa, samt även andra hälsofrämjande förmåner som exempelvis leasa en cykel.

Stiftets arbetsmiljöarbete bedrivs utifrån kraven i arbetsmiljölagstiftningen och arbetstidslagen samt föreskrifter, som exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att kontinuerlig utvärdering och förbättringsarbete ingår. Utvärdering görs därför löpande. Arbetsmiljöansvaret är samma för anställda och inhyrda medarbetare.

Alla medarbetare täcks av försäkring för arbetsskada och långvarig sjukdom, som en del av kollektivavtalet. Såväl anställda som uppdragstagare/förtroendevalda omfattas av försäkring för tjänsteresor.

Nyckeltal anställda

Åldersfördelning och personalomsättning, anställda (procent)

	2023	2022
T.o.m 29 år	4	5
30-49 år	40	37
Fr.o.m 50 år	56	59
Medelålder (år)	50	50
Personalomsättning (procent)	10	19

Sjuktal (procent)

Sjukfrånvaro	4	4
Andel långtidssjukfrånvaro av total	73	53
Sjukfrånvaro män	0,6	2,5
Sjukfrånvaro kvinnor	6,1	5,1

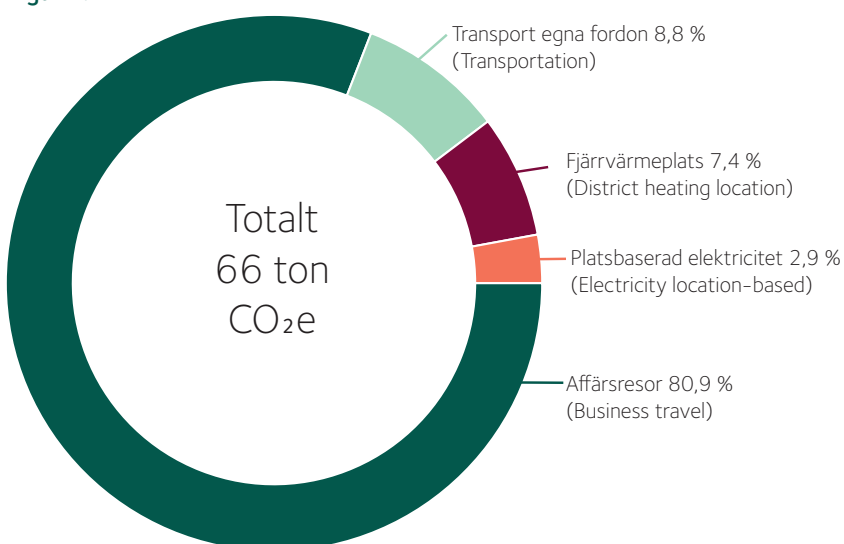
Ekologisk hållbarhet och klimatpåverkan

Stiftets klimatpåverkan är 2023 på 66 ton Co₂-ekvivalenter (fortsättningsvis Co₂), se figur 1, vilket är högre än 2022, se figur 2, detta beror till viss del på ökat resande men även på bättre kvalitet på data från stiftets leverantörer samt fler mätpunkter än under 2022, vilket innebär att även klimatpåverkan från hotellnätter, el och fjärrvärme har räknats in. Tjänsteresor är den enskilt största utsläppskällan med ett samlat koldioxidutsläpp 2023 på 54,5 ton. Se figur 3. Under 2023 påbörjades arbetet att ersätta stiftsorganisationens dieseldrivna tjänstebilar med elbilar och succesivt under året har samtliga tre bilar ersatts, vilket under 2024 kommer att sänka utsläppen med ca 10% i jämförelse med 2023. Sedan referensår 2018 har stiftet sänkt koldioxidut-

släppen från resor och transporter med 22 ton. Samtliga koldioxidutsläpp från stiftsorganisationen klimatkompenseras fullt ut. Detta sker genom finansiellt stöd till Fairtrade-certifierade projekt från ramavtalsleverantör ZeroMission.

På grund av verksamhetens karaktär, med ett utbyte mellan kyrkor och andra organisationer i andra länder samt Luleå stifts geografiska förutsättningar bedöms flygresor och längre transporter ibland som nödvändiga. Stiftsorganisationen strävar fortsatt efter att begränsa koldioxidutsläpp från resor och transporter genom att välja färdssätt med mindre miljöpåverkan och i ökad utsträckning använda videomöten via Microsoft Teams.

Figur 1:

Figur 2: Koldioxidutsläpp Stiftsorganisationen 2018-2023

Mänskliga rättigheter och hållbara inköp

Luleå stifts arbete med hållbara inköp utgår från inköpspolicy som syftar till att Luleå stift ska sluta avtal med företag som rättar sig efter internationella regelverk vilka syftar till att skydda människor och miljö, och som uppträder ansvarsfullt mot sina anställda, det omgivande samhället och miljön.

Luleå stift ska uppmuntra befintliga och potentiella leverantörer att kontinuerligt arbeta med miljö, mänskliga rättigheter och ansvarsfull styrning – även i sina egna leverantörsled.

Projekt och insatser inom hållbarhetsområdet under 2023

Laddstolpar

Stiftsorganisationen har under 2023 installerat en laddstolpe vid stiftets lokaler i Skellefteå, som ska underlätta för att hyra elbil i tjänsten samt att stiftets egna bilar lättare ska kunna köras mellan stiftorterna Luleå, Skellefteå och Umeå. Laddstolpar har även varit en del av främjandeuppdraget genom ett projekt inom Färdplan för klimatet, där ekonomiska bidrag för laddstolpar har getts till nio församlingar och pastorat i Luleå stift, som kommer att bidra till minst 36 nya laddpunkter. Under årets visitationer har ett särskilt fokus lagts på den kommande lagstiftningen om laddstolpar på parkeringsytor.

Projekt Våga Skruva

Projektets syfte var att stötta församlingarnas driftpersonal och ge stöd och skapa intresse och förståelse för fastigheternas tekniska installationer samt ge förutsättningar till att spara energi. Under projektet utfördes tre digitala utbildningar samt platsbesök hos 28 församlingar och pastorat av konsultföretaget Afry. "Våga skruva" delfinansierades av Färdplan för klimatet och var kostnadsfritt för församlingar och pastorat.

Klimatanpassning

Under året har stiftsorganisationen erbjudit klimatriskrening från ramavtalet med SMHI utan kostnad – med syfte att öka kunskapen om klimatförändringens

påverkan på kulturarvet och fastigheter. Under året har arton fastigheter i fyra olika församlingar och pastorat screenats.

Hållbar konsumtion

Under året startade ett samverkansprojekt med Göteborg och Växjö stift med syfte att arbeta med hållbar konsumtion och beteendeförändringar – för att minska klimatrelaterade utsläpp kring konsumtion, stärka arbetet med mänskliga rättigheter, samt minska kostnaderna för inköp i församlingar och pastorat. Projektet möter ledningsgrupperna i de sex församlingar och pastorat som medverkar som piloter, där ledningen bland annat får inblick i mängden arbetstid som går åt till att göra små inköp, samt fördelarna med att börja använda de nationella ramavtalen. Här har projektet i vissa fall identifierat en besparingspotential på ca. 40 tkr/år baserat på att byta till ramavalsleverantör kopplat till endast två typer av förbrukningsmaterial. Baserat på detta torde det föreligga en betydlig besparingspotential överlag vid avrop av de nationella ramavtalen. Projekt Hållbar konsumtion finansieras av Svenska kyrkans färdplan för klimatet.

Kemikaliehantering

Ett särskilt fokus har lagts på målområde "Kemikaliehantering" ur stiftets hållbarhetsstrategi, med platsbesök hos församling och pastorat, stöd i kemikalielagstiftning, registrering och hantering. I nuläget är anslutningsgraden till ramavtalet om digital kemikaliehantering bland församlingar och pastorat i Luleå stift 42%.

Hållbarhetsrapportering

Ekonomiservice i Luleå stift har tagit initiativ till en utbildningsinsats riktad till medarbetare inom befintliga ekonomiservice/servicebyråer nationellt. Utbildningen syftade till att öka kunskapen om hur en förenklad hållbarhetsredovisning för en församling eller pastorat kan tas fram baserat på uppgifter i VisA (Svenska kyrkans visualiserings- och analysverktyg). Utbildningarna genomfördes digitalt tillsammans med Uppsala och Karlstad stift samt medarbetare från Kyrkokansliet och samlade totalt 100 personer nationellt.

Figur 3:

Utsläpp från tjänsteresor av totala utsläpp 2023

• Flygresor	30%
• Hyrbilar	28,6 %
• Hotellnätter	9,3%
• Kilometerersättn.	7,7%
• Personalresa	5,4%
• Flygtaxi	1,3 %
• Tåg	0,3%

Luleå den dag som framgår av elektroniska underskrifter

.....
Åsa Nyström
Biskop tillika styrelsens ordförande

.....
Titti Ådén
Förste vice ordförande

.....
Lars-Gunnar Frisk
Andre vice ordförande

.....
Maria Andersson

.....
Bertil Burén

.....
Ingela Eriksson

.....
Helén Lindbäck

.....
Paavo Ruokojärvi

.....
Lars Sandberg

.....
Yvonne Stålnacke

.....
Lennart Åström

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

.....
Åse Arnesdotter Kaati

.....
Tomas Åström

.....
Katarina Söderberg
Auktoriserad revisor

Utfall 2023

(tkr)

	2023			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift	41 232	41 039	100%	193
Erhållna gåvor och bidrag	34 539	32 981	105%	1 558
Nettoomsättning	17 855	16 090	111%	1 765
Övriga verksamhetsintäkter	1 825	705	259%	1 120
Summa intäkter	95 452	90 815	105%	4 637
Verksamhetens kostnader				
Lämnad inomkyrklig utjämning	-12 544	-8 789	143%	-3 755
Övriga externa kostnader	-31 043	-31 494	99%	451
Personalkostnader	-56 049	-52 716	106%	-3 333
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-266	-316	84%	50
Summa kostnader	-99 903	-93 315	107%	-6 587
Verksamhetsresultat	-4 451	-2 500	178%	-1 950
Resultat från finansiella investeringar	6 560	1 500	437%	5 060
Årets resultat	2 110	-1 000	-211%	3 110
<i>Årets resultat exkl pastorsadjunkter och strategiska satsningar</i>	<i>5 948</i>	<i>0</i>		<i>5 948</i>

Kommentar till årets utfall

Årets resultat blev 2 110 tkr, vilket är 3 110 tkr bättre än budgeterat. Årets resultat exklusive pastorsadjunkter och strategiska satsningar är 5 948 tkr.

Årets resultat påverkas av ett starkt finansiellt resultat som överstiger budget med 5 060 tkr. Verksamhetens resultat blev - 4 451 tkr, vilket är 1 950 tkr sämre än budget.

Året har kännetecknats av hög inflation, vilket innebär att kostnaderna har ökat i relation till budgeterade antaganden. Detta gäller såväl verksamhetens kostnader som personalkostnader. Även avkastningen på stiftets placeringar har ökat, då vi haft stigande räntor som följd av hög inflation. Verksamhetens intäkter blev 4 637 tkr högre än budgeterat, vilket dels förklaras av att villkorade bidrag nyttjats (detta har ingen resultatpåverkan, utan både intäkter och kostnader ökar), dels att nettoomsättningen ökat, bland annat för att prästlönstillgångarna anställt ytterligare en medarbetare, dels att fastighetssamordnarnas tjänstebilar har bytts till elbilar och detta har generat en reavinst på 527 tkr. Verksamhetens kostnader blev 6 587 tkr högre än budgeterat. Lämnad inomkyrklig utjämning blev 3 755 tkr högre än budgeterat. Detta beror dels på finansiering av kommunikationsprojektet, där Umeå pastorat fått ett tvåårigt bidrag på 1 800 tkr, dels på omställningsställningsbidrag med 1 683 tkr till församlingar och pastorat som blir nya kunder i ekonomiservice. Bidraget till Umeå pastorat finansieras genom tidigare erhållna bidrag (benämnd villkorade bidrag i redovisningen). Personalkostnader blev 3 333 tkr högre än budget, vilket beror på fler anställda jämfört med budgeterat. Bland annat har vi haft fler pastorsadjunkter, men även förstärkning inom samiskt kyrkoliv, ekonomiservice och prästlönstillgångar.

Utfall per verksamhetsområde

(tkr)

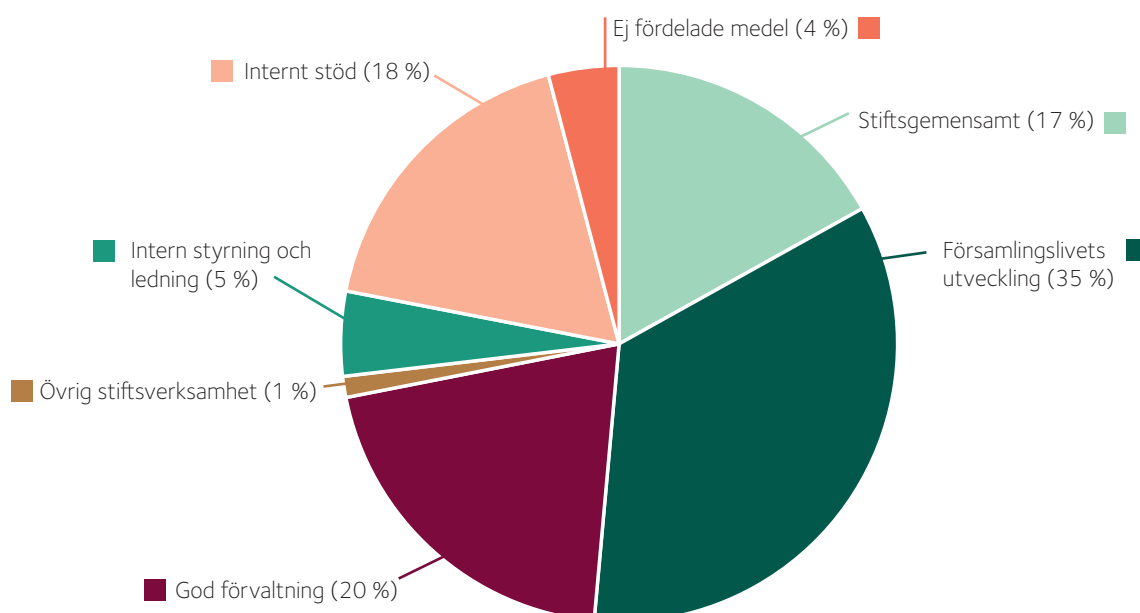
	2023			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Stiftsgemensamt	12 183	11 605	105%	-577
Församlingens utveckling	24 850	24 407	102%	-444
God förvaltning	14 744	13 909	106%	-834
Övrig stiftsverksamhet	880	970	91%	90
Intern styrning och ledning	3 541	3 449	103%	-92
Internt stöd	12 855	11 403	113%	-1 452
Ej fördelade medel	2 950	4 146	71%	1 196
Verksamhetens nettokostnader	72 002	69 889	103%	-2 113
Finansiering	74 112	68 889	108%	5 223
Årets resultat	2 110	-1 000	-211%	3 110
<i>Årets resultat exkl pastorsadjunkter och strategiska satsningar</i>	<i>5 948</i>	<i>0</i>		<i>5 948</i>

Kommentar till utfall per verksamhetsområde

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 72 002 tkr, vilket är 2 113 tkr högre än budgeterat. Med nettokostnad avses verksamhetens kostnader med avdrag för verksamhetsspecifika intäkter som exempelvis bidrag och intäkter till ekonomiservice (tjänster som stiftet säljer till församlingar och pastorat). Finansiering, dvs kyrkoavgift och kapitalavkastning, uppgår till 74 112 tkr, vilket är 5 223 tkr över budget. Avvikelsen förklaras av ett starkt finansiellt resultat.

Detta är första årsredovisningen med den nya, för alla stift gemensamma verksamhetsindelningen. Detta innebär att tidigare verksamhet ska omvandlas till en gemensam uppdelning. Denna förändring har inneburit en viss "översättningsproblem" kopplat till att klassificera alla kostnader och intäkter utifrån ett nytt regelverk.

Fördelning av verksamhetens nettokostnader 2023

På nästa sida kommenteras väsentliga avvikelser i respektive verksamhetsområde.

Verksamhetsområde: Främjande och tillsyn – Stiftsgemensamt

Området har ett utfall på 12 183 tkr, vilket är 577 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2023			
Främjande och tillsyn – Stiftsgemensamt				
(tkr)	<i>Utfall</i>	<i>Budget</i>	<i>Utfall (%)</i>	<i>Avvikelse</i>
Biskopens uppdrag	6 310	5 638	112%	-672
Domkapitlet	1 079	1 052	103%	-27
Pastoral verksamhet	2 431	2 377	102%	-53
Organisationsutveckling	2 363	2 538	93%	175
Summa	12 183	11 605	105%	-577

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stiftets egna verksamheter kopplat till främjande och tillsyn. Här finns biskopens uppdrag, som bland annat består av verksamhet kopplat till församlingsinstruktioner, visitationer, vining och kontraktsprostar. Även domkapitlet, pastoral verksamhet, där bland annat krisberedskap och internationellt engagemang återfinns, även organisationsutveckling ingår i verksamhetsområdet.

Kostnader kopplat till Biskopens uppdrag har varit högre än budgeterat dels utifrån att antalet fysiska möten/arrangemang och resor ökat, dels att denna typ av kostnader har ökat på grund av inflation. Även viningarna blev dyrare än budgeterat, och detta för att det var fler deltagare i verksamheten under året. Organisationsutveckling blev lite billigare än budget, vilket beror på viss finansiering av villkorade bidrag. Övriga verksamheter ligger i linje med budget.

Verksamhetsområde: Främjande och tillsyn – Församlingens utveckling

Området har ett utfall på 24 850 tkr, vilket är 444 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

Främjande och tillsyn – Församlingens utveckling	2023			
(tkr)	<i>Utfall</i>	<i>Budget</i>	<i>Utfall (%)</i>	<i>Avvikelse</i>
Stöd till församlingens grundläggande uppgift	17 165	16 822	102%	-343
Rekrytering	4 974	4 200	118%	-775
Övrigt stöd till församlingens liv	2 711	3 385	80%	674
Summa	24 850	24 407	102%	-444
- varav strategiska satsningar	2 155	1 039	207%	-1 116

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stöd till församlingens grundläggande uppgift, rekrytering av profylrken och pastorsadjunkter samt flerspråkigt arbete, ideella och samiskt kyrkoliv.

Stöd till församlingens grundläggande uppgift blev högre än budgeterat, vilket delvis förklaras av en undersökning som LTU gjort, kopplat till barn och unga i Luleå stift. Bodens pastorat har fått ett uppstartsbidrag på ca en miljon för att överta stiftets roll inom militärsjälavården i Boden/Luleå. Viss verksamhet har haft lägre kostnader på grund av inställda evenemang.

Antalet pastorsadjunkter var 4,25 heltidstjänster, jämfört med budgeterade 2,0 heltidstjänster, vilket innebär en budgetavvikelse på 1 116 tkr. Antalet praktikanter till profylrken har varit färre jämfört med budget, vilket gör att den totala avvikelsen mot budget blir 775 tkr.

Övrigt stöd till församlingslivet blev lägre än budgeterad, vilket delvis förklaras av längre kostnader för köp av tecken-språkig tjänst från församlingar. Det samiska arbetet har fortsatt och under hösten genomfördes ett läger i Nikkaluok-ta. Förstärkning inom personalområdet har skett. Dessa kostnadsökningar har kompenserats av en återbetalning från Edelviks folkhögskola (i samband med att de frånträdde uppdraget som arrangör av det samiska konfirmationslägret) på 1 336 tkr.

Verksamhetsområde: Främjande och tillsyn – God förvaltning

Området har ett utfall på 14 744 tkr, vilket är 834 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2023			
Främjande och tillsyn – God förvaltning				
(tkr)	<i>Utfall</i>	<i>Budget</i>	<i>Utfall (%)</i>	<i>Avvikelse</i>
Fastighet och kulturarv	4 059	4 306	94%	247
IT, administration, ekonomi, lön, HR	9 401	7 989	118%	-1 412
Övrig förvaltning	1 283	1 615	79%	331
Summa	14 744	13 909	106%	-834
- varav strategiska satsningar	1 683	0		-1 683

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stöd till församlingarnas förvaltningsområde. Här ingår bland annat fastighet och kulturarv, IT, telefoni, dataskydd, arkiv, diarie och ekonomiservice. Övrig förvaltning består bland annat av klimat och hållbarhet, juridik samt stiftets tillsynsansvar för begravningsverksamheten.

Projektet med att upprätta vård och underhållsplaner för samtliga skyddade kyrkor har fortsatt under året. Även projektet "Våga skruva" har genomförts, där viss del finansierats av externa medel. Under året har fastighetsamordnarna bytt till elbilar och detta har genererat en reavinst på 527 tkr.

Vissa aktiviteter/projekt kopplat till IT och administration som var planerade att genomföras under året har inte kunnat startas under året, bland annat byten av videoutrustning och arkivprojekt (startar under 2024). Ekonomiservice har gett omställningsbidrag till nya kunder med 1 683 tkr. Nya kunder från 2024 är, Bodens pastorat, Kiruna pastorat, Malå-Sorsele pastorat och Tärna församling.

Övrig förvaltning har lägre kostnader än budgeterat vilket dels förklaras av bidrag från Svenska kyrkans nationella nivå kopplat till klimat och hållbarhet.

Verksamhetsområde: Övrig stiftsverksamhet

Området har ett utfall på 880 tkr, vilket är 90 tkr under budget.

	2023			
Övrig stiftsverksamhet				
(tkr)	<i>Utfall</i>	<i>Budget</i>	<i>Utfall (%)</i>	<i>Avvikelse</i>
Övrig stiftsverksamhet	880	970	91%	90
Summa	880	970	91%	90

Kommentar till tabellen

Verksamheten avser bidrag till folkhögskolor och lägergårdar.

Avvikelsen beror på att Munkvikens lägergård fick ett extra verksamhetsbidrag under 2022 och att det inkluderade även bidraget under 2023.

Verksamhetsområde: Intern styrning och ledning

Området har ett utfall på 3 541 tkr, vilket är 92 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

Intern styrning och ledning	2023			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
(tkr)				
Förtroendemannaorganisationen	1 297	1 311	99%	14
Revision	127	200	63%	73
Ledning	2 117	1 938	109%	-179
Summa	3 541	3 449	103%	-92

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stiftets egna styrnings- och ledningsfunktion inklusive revision och kyrkoval.

Förtroendemannaorganisationen ligger i linje med budget, medan revision har blivit lite billigare, vilket beror på byte av revisionsfirma, från PwC till Ernst & Young.

Översättningsproblematiken mellan gamla och nya verksamhetsindelningen har påverkat området ledning som fått en för låg budget (budgeten inkluderade bara personalkostnader och därav saknades budget för verksamhetskostnader).

Verksamhetsområde: Internt stöd

Området har ett utfall på 12 855 tkr, vilket är 1 452 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

Internt stöd	2023			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
(tkr)				
Verksamhetsstöd	8 909	8 066	110%	-843
Fastigheter och lokaler	3 946	3 337	118%	-609
Summa	12 855	11 403	113%	-1 452

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stöd för den egna verksamheten i form av administrationsstöd och förvaltning av hyrda lokaler.

Budgetavvikelsen beror dels på fortsatt uppdatering av IT-utrustning, dels att renoveringarna av stiftets lokaler har slutförts under året.

Ej fördelade medel

Området har ett utfall på 2 950 tkr, vilket är 1 196 tkr under budget.

Ej fördelade medel	2023			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
(tkr)				
Ej fördelade medel	2 950	4 146	71%	1 196
Summa	2 950	4 146	71%	1 196

Kommentar till tabellen

Ej fördelade medel avser verksamhetsmedel som i den ekonomiska planen inte knutits till en specifik verksamhet.

Under året har ej fördelade medel i huvudsak använts för renovering av stiftets lokaler på Stiftsgården i Skellefteå, ombyggnation av stora föreläsningssalen (Skeppet) vid stiftskansliet i Luleå. Även utredningar i norra Norrbottens kontrakt och södra Lapplands kontrakt, samt utvecklingsprojekt och transformation av växelsamverkan.

Luleå stifts
Verksamhetsberättelse
och årsredovisning | 2023

Svenska kyrkan

§ 15

Dnr. S 2024-0227

Prästlönetillgångarna i Luleå stift: Verksamhetsuppföljning och årsredovisning 2023

Stiftsstyrelsen har upprättat verksamhetsberättelse och årsredovisning för Prästlönetillgångarna i Luleå stift avseende verksamhetsåret 2023 (se *protokollsbilaga*).

Verksamhetsberättelsen, årsredovisningen och bokslutet har varit föremål för granskning av revisionen. Revisionsberättelse föreligger. Revisionen tillstyrker att årsredovisningens resultat- och balansräkning fastställs.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström och kommunikatören Sara Andersson.

Klargörande frågor ställs av Ove Bucht, Bertil Burén, Kurt Vallmark, Ulrika Karlsson och Anders Rålin.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig, yrkar bifall till stiftsstyrelsen förslag och framställer följande yrkande från Ingela Eriksson och Ulrika Karlsson. De yrkar:

att på sid. 9 under rubriken Frivilligt avsatt skog ska andel frivilliga avsättningar avsatta enligt NO/NS i skogsbruksplanen tydligt framgå.

Anders Rålin yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

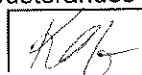
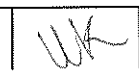
I ärendet yttrar sig också Lars-Gunnar Frisk och Ingela Eriksson.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden konstaterar att det inte finns någon möjlighet att pröva Ingela Erikssons och Ulrika Karlssons yrkande, eftersom verksamhetsberättelsen är stiftsstyrelsens. Stiftsstyrelsen har redan fastställt sin verksamhetsberättelse och stiftsfullmäktige äger inte rätt att ändra i den. Ordföranden avvisar således det framställda yrkandet, vilket bejakas av stiftsfullmäktige.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 15

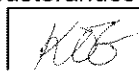
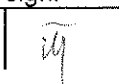
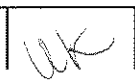
Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

- att lägga verksamhetsberättelsen avseende verksamhetsåret 2023 till handlingarna,
- att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning,
- att 2023 års resultat disponeras så att 14 000 tkr delas ut och att överskjutande medel förs till de balanserade vinstmedlen, samt
- att utdelningen fördelas enligt följande:
 - Till församlingar/pastorat enligt fastställda andelstal 7 000 tkr.
 - Till nationell nivå 7 000 tkr som särskild utjämningsavgift.
 - Återstående medel om 14 075 tkr överförs i ny räkning.

Mot stiftsfullmäktiges beslut att andel frivilliga avsättningar som är avsatta enligt NO/NS i skogsskötselplanen inte tydligt framgår **reserverar** sig Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson, enligt följande:

Andel frivilliga avsättningar måste tydligt framgå, annars är det en markant försämring av transparens och tydlighet från föregående år rörande hur mycket skog som Luleå stift har skyddat som frivilliga avsättningar. Det är viktigt att redovisa de frivilliga avsättningarna för medlemmar och allmänhet. För oss förtroendevalda som ansvarar för verksamheten, är det också viktigt att veta hur den ser ut och hur mycket de frivilliga avsättningarna är för att kunna göra jämförelser eller föreslå förändringar.

Justerandes sign.

		
---	---	---

Prästlöne- tillgångarna

Luleå stift **2023** | Årsredovisning

God planering är nyckeln till
en lyckad avverkning **s.10**

Med varsam hantering av
skogens värden **s.14**

Kronhjortar på Prästbordet i Nordmaling
Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Förvaltning för förkunnelsen

I Skogsvårdslagen står det skrivet att *Skogen är en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger god avkastning, hänsyn ska också tas till naturen, kulturmiljön, rennäringen och andra intressen.*

För prästlönetillgångarna i Luleå stift handlar det om att förvalta skogen i ett oändligt perspektiv, och lika viktigt som att bevara den biologiska mångfalden är att ta nyttigheter ur det vi förvaltar. I vårt uppdrag ingår att skapa ekonomiska förutsättningar för kyrkans förkunnelse, förvaltningen sker därför med fokus på såväl ekonomisk som ekologisk hållbarhet men även social, andlig och existentiell hållbarhet. Förvaltningen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Vi värnar om våra skogar och de människor som vistas och arbetar här och för att visa att vi lever upp till våra utfästelser har vi valt att certifiera oss. 2024 tar vi ännu ett steg i kvalitetsarbetet och kommer framöver att inte bara ha en, utan två certifieringar: PEFC och FSC. Båda lika viktiga, men för oss på lite olika sätt.

Med den nya FSC-certifieringen höjer vi ambitionsnivån för både naturvårdande åtgärder och socialt ansvar. En viktig förändring blir det utökade samarbetet med rennäringen som framöver kommer bli både bättre och mer transparent. Lika viktiga för oss är de som arbetar i våra skogar, vi kommer därför även att behålla PEFC-certifieringen som är en garant för bra arbetsvillkor och kollektivavtalade löner.

Lars Sandberg,
ordförande i stiftsstyrelsens egendomsutskott

Anders Landström,
stiftsjägmästare

Innehåll

Verksamhetsberättelse

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia.....	3
Omställning pågår.....	4
God planering nyckeln till en lyckad avverkning.....	10
Drönare för dokumentation.....	13
Med varsam hantering av skogens värden.....	14
Luleå stifts smultronställen blir Kyrkoreservat.....	18
Lärk utanför Umeå.....	19
Contortatallen fasas ut.....	20
Stormen Hans.....	22
Sommarens skogsbränder.....	22
Ordlista.....	23

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse.....	24
Noter.....	34
Underskrifter.....	43

Foto: Linda Randgard/Skellefteå pastorat

Visste du att...?

Stiftet äger 60 % av marken
i Bonnstan, Skellefteå.

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia

Svenska kyrkans 13 stift förvaltar skog och mark över hela Sverige. Tillgångarna, som också består av ett fondkapital, kallas prästlönetillgångarna (PLT). Detta eftersom de en gång kom till för att landets präster skulle kunna avlönas. Här har vi gjort några nedslag under historiens gång.

Olof Skötkonungs dop

Kyrkans jordäggande går långt tillbaka – närmare bestämt 1016 år. Enligt traditionen lät Olof Skötkonung sig döpas år 1008, och händelsen som ägde rum i Husaby källa i Västergötland ses som kristendomens början i Sverige. Efter dopet skänkte kungen mark till Skara biskopsstol, vilket var starten på bildandet av Svenska kyrkans prästlönetillgångar.

Sockenbildning och prästbord

För att kunna bilda en församling behövde prästen kunna försörjas, och efter att landet blivit kristet skrev man i landskapslagarna att kyrkan skulle få prästbord. Det innebar att skogs- och jordegendomar skulle doneras så att avkastningen av dessa skulle kunna gå till prästfamiljens försörjning. Prästborden skulle enligt lag överlåtas genom en formell handling som kallades ”skötning”. Den gick till på det vis att den från kyrkan som skulle ta emot gåvan la ut sin mantel på altaret på vilken den person som skänkte jorden la en torva från marken. Förutom marken som donerades, så skulle befolkningen i trakten där kyrkan låg också bidra med en del av det så kallade

tiondet. En skatt som utgjordes av en viss mängd matvaror och spannmål från jordbruket. Än idag kallas exempelvis området runt Stiftsgården och Bonnstan i Skellefteå för Prästbordet.

Västerås riksdag 1527

Under högmedeltiden hade kyrkan hunnit bli en rik och mäktig organisation och biskopar, domkyrkor och kloster hade särskilt stora egendomar. Makten och förmögenheten ledde till slut till en konfrontation med kungamakten som kände sig hotad. Vid Västerås riksdag 1527 drog Gustav Vasa in stora delar av kyrkans egendomar, och man lämnade i regel bara en fastighet per sockenpräst. Kyrkan fick senare tillbaka stora delar av den mark som då togs i beslag.

Prästlönereformen 1910

År 1910 ändrades lagen och prästerna fick därefter sin lön i kontanter istället. Prästgårdarna blev bostäder för prästerna medan skogs- och jordbruksmarken arrenderades ut av församlingarna. Under lång tid var egendomen intakt, men under 1900-talet och framåt har en del mark sålts till bostadsbebyggelse och liknande. Intäkterna från dessa försäljningar har placerats i prästlönefonden. Sedan 1995 är det stiftet som ansvarar för den jord, skog, fastigheter och fonder som utgör prästlönetillgångarna.

Kyrkan får ny relation med staten

Vid millennieskiftet år 2000 skildes kyrkan från staten. Den tidigare kyrkolagen ersattes då av lagen om Svenska kyrkan. Kyrkomötet som är kyrkans högsta beslutande organ fastställde även en Kyrkoordning. Enligt lag ska avkastningen från prästlönetillgångarna användas för Svenska kyrkans förkunnelse – och efter att staten och kyrkan skildes åt beslutade man att tillgångarna fortsatt skulle förvaltas av stiftet. •

Fakta

Prästlönetillgångarna förvaltas av stiftet såsom självständiga förmögenheter, och precis som andra tillgångar ska de förvaltas på ett hållbart sätt. Avkastningen av prästlönetillgångarna ska gå till den kyrkliga verksamheten. Totalt består landets prästlönetillgångar av 470 000 hektar skogsmark, 46 000 hektar betes- och åkermark och ett fondkapital på 4 miljarder.

Omställning pågår

Prästlönetillgångarna ska förvaltas på ett sätt som är ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbart, både på kort och lång sikt. En utmaning som i dagens klimatnödläge är både brådskande och nödvändig att anta. PLT i Luleå stift arbetar aktivt med mål som bidrar till en hållbar utveckling.

Ett biskopsbrev om klimatet

Biskopsbrevet om klimatet utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans engagemang i klimatfrågor. I brevet finns flera uppmaningar från Sveriges biskopar om hur vi alla kan bidra till att bromsa klimatförändringen. Prästlönetillgångarna berörs speciellt av två av dem:

- Låt en teologiskt reflekterad syn på skapelsen prägla den ekonomiska förvaltningen av aktier, skog och mark för att

minska klimatpåverkan och påskynda klimatomställningen

- Gör konkreta handlingsplaner i syfte att uppnå klimatneutrala verksamheter så fort som möjligt med sikte på 2030. Det förutsätter omställning och beteendeförändringar inom områden som fastighetsförvaltning, resor, inköp med mera.

Prästlönetillgångarna arbetar med uppmaningarna inom ramen av Svenska kyrkans färdplan för klimatet och Luleå stifts hållbarhetsstrategi.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Färdplanen antogs av kyrkostyrelsen 2019 med tre övergripande effektmål, där ett av dem är att uppnå klimatneutralitet inom hela organisationen. De två andra effektmålen handlar om att arbeta med värderingsförändringar och att bidra till klimaträttvisa. I färdplanen finns delmål inom områden såsom kyrkans uppdrag och konsumtion och här finns också mål för jord, skog och mark. Färdplanen ska uppfyllas under tre etapper till år 2030 med nya

” Gud älskar
världen och vill
dess räddning
(Joh. 3:16-17)

delmål i varje etapp. Den första etappen avslutades december 2023, därför har under året ett arbete pågått med att skriva förslag till samtliga områden för uppdaterade delmål.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp två beslutades i sin helhet i kyrkostyrelsen i juni 2023. Se de beslutade målen för prästlönetillgångarna och hur PLT i Luleå stift arbetar med dem på sidorna 6-7.

Luleå stift vill ta färdplanen ett steg längre

De uppdaterade delmålen i färdplanen utarbetades inom ENSO (Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan) och ingick i promemorian ”Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp 2” som i december 2022 gick på remiss

till samtliga stift från den nationella kyrkostyrelsen. I Luleå stifts remissvar som gavs i mars 2023 ingick ett förslag om ytterligare mål än de föreslagna inom skog och mark.

Den nationella kyrkostyrelsen valde att inte bejaka de föreslagna målen, men prästlönetillgångarna i Luleå stift ser dessa delmål som en naturlig del i den löpande förvaltningen som beaktas i verksamhetsplaneringen. De av Luleå stift föreslagna målen redovisas på sida 7. Särskilda insatser under 2023 har gjorts kopplat till mål 13 genom anställning av en ny skogsvaktare till PLT i Luleå stift, med huvudsaklig uppgift att planera och utföra hyggesfria skogsbruksåtgärder och har påbörjat arbetet med att öka andelen av skogsmarken som brukas hyggesfritt.

Mål för förvaltning, skog och mark

Till och med 2027 ska*:

1. Beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen vara utvärderad genom extern revision, och mätmetoder för jordbrukets kolbalans vara implementerad i enlighet med bästa praxis och gällande redovisningsregler.

Alla PLT i Sverige arbetar med en upphandling av detta arbete och kommer att leverera en utvärdering av den skogliga kolbalansmodellen till 2027, parallellt med detta förs diskussioner med möjliga aktörer för att kunna beställa en redovisning även för jordbrukets påverkan.

2. Prästlönetillgångarna fortsatt aktivt bidra till forskning och utveckling om en hållbar förvaltning av skog och mark och en hållbar produktion av förnybar energi.

PLT i Luleå stift deltar bland annat i utvecklingsprojekt kring hyggesfritt skogsbruk samt söker forskningssamarbeten inom samma ämnesområde.

3. Prästlönetillgångarna som markägare, projektör och kapitalförvaltare verka för ökat träanvändande i byggnationer och klimatsmart byggande.

PLT i Luleå stift utvärderar löpande nya förfrågningar om upplåtelser, markköp mm. utifrån ett klimat och hållbarhetsperspektiv. Hittills har inga stora byggprojekt påbörjats på PLT:s mark, men det finns intressanta områden för bebyggelse där vi i framtiden kan få möjligheter att påverka materialval mm. i bygglovsprocesser.

4. Produktion av förnybar el, motsvarande den totala årliga användningen i kyrkans byggnader, vara i projekt- eller produktionsfas på Prästlönetillgångarnas marker. Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på Prästlönetillgångarnas marker.

PLT i Luleå stift har tecknat ett antal arrendeavtal under 2023 om solcellsanläggningar och vindkraftsparker och utvärderar nya förfrågningar samt egna initiativ ur hållbarhetsperspektiv för att möjliggöra nya etableringar på lämpliga platser. Samtliga PLT förvaltningar i Sverige undersöker också möjligheterna att tillsammans med Kyrkokansliet skapa en investeringsform där olika kyrkliga enheter kan bli delägare i förnybar energiproduktion.

5. Prästlönetillgångarna bidra till forum för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt för fossilfritt och hållbart jordbruk för sina gårdsarrendatorer. Vid nyupplåtelse av arrenden ska man använda möjligheten att påverka brukandet om det anses lämpligt.

Detta mål är främst prioriterat för de sydliga PLT-förvaltningarna då PLT i Luleå stifts jordbruksarealen är marginell.

6. Prästlönetillgångarnas skogsbruk sträva efter fossilfrihet i skötsel och transporter.

PLT i Luleå stift ska verka för att anlitade entreprenörer ska vara medvetna om de alternativa bränslen som finns på marknaden. PLT i Luleå stift har för avsikt att under 2025 undersöka användningen av biobränslen bland sina anlitade entreprenörer.

7. Prästlönetillgångarna tillvarata den brukade skogens produktionspotential för ökad klimatnytta på kort och lång sikt. Samtliga åtgärder för klimatnytta inom Prästlönetillgångarnas förvaltning av skog och mark ska ha en balans mellan ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga värden.

PLT i Luleå stift behandlar till stor del detta mål i den löpande verksamheten vilket framgår av verksamhetsplan och årsredovisning.

8. Prästlönetillgångarna vidta aktiva åtgärder för klimatanpassning som kan öka skogarnas och jordbruksmarkens motståndskraft, återhämtnings- och utvecklingsförmåga och minska klimatförändringarnas skadliga effekter.

PLT i Luleå stift följer forskning och vidtar aktiva åtgärder för klimatanpassning vid anläggande av ny skog samt gallring och restaurering av naturvärden främst genom att öka lövandelen i de skogar vi förvaltar.

9. Prästlönetillgångarna ha vidareutvecklat kunskap om hur markförvaltning och skogsbruk

*Punkter hämtade ur Svenska kyrkans färdplan för klimatet

påverkar samiska näringar, samt genomfört anpassningar i enlighet med handlingsplanen som är kopplad till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket.

PLT i Luleå stift har inlett en process för FSC certifiering av sitt skogsbruk, här ingår fördjupad samplanering med renskötseln vilket förhoppningsvis leder till ökad kunskap men även förbättrar möjligheterna för en fortsatt god dialog och samverkan med rennärningen.

Av Luleå stift kompletterande föreslagna mål**:

10. Inbindningen av CO² i stående skog, alltså tillväxten av biomassa i levande träd, överstiga det uttag och naturliga avgångar som sker.

11. Prästlönetillgångarnas skogs-skötsel förändras så att större del av CO² inbindningen sker till sådana trädindivider som efter skörd blir till långlivade produkter, eftersom det är tillväxten hos enskilda trädindivider samt användningen av de uttagna individerna som styr klimatnyttan. Detta görs genom att arealen ungskogsröjning ökas med 10 %.

12. Prästlönetillgångarna prioriterar volymtillväxt (CO² inlagring) framför ekonomisk avkastning genom att låta skogen bli äldre än vad som är ekonomiskt optimalt, så att medelåldern för avverkade bestånd i snitt överstiger lägsta tillåtna ålder för avverkning med 10 år.

13. En omställning av prästlönetillgångarnas skogsbruk görs så

att en ökande andel av skogen brukas med hyggesfria metoder.

14. Svenska kyrkan uppfylla sin del i Sveriges åtaganden för biologisk mångfald inom FN:s Mångfaldskonvention, genom att utarbeta en plan för biologisk mångfald inom förvaltning av skog och mark, och påbörja arbetet för att i denna verksamhet bidra till förverkligande av konventionens mål.

15. En plan för återvätning av utdikad mark vara framtagen, med angivande av lämpliga prioriterade marker, och arbetet med återvätning av de högst prioriterade markerna ha påbörjats.

16. Alla kvarvarande naturskogar som Svenska kyrkan förvaltar ha getts ett långsiktigt skydd.

**Punkter hämtade ur Stiftsstyrelsen, Luleå stifts remissvar till Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp två

En liten sankmark inne i skogen på Lyckans kyrkoreservat
Foto: Johan Kristoffersson/Luleå stift

Hjortron som även kallas skogens guld klassas inte som bär utan räknas till små stenfrukter.

Foto: Anders Landström/Luleå stift

Hållbarhetsstrategi

Luleå stifts hållbarhetsstrategi handlar om stiftskansliets hållbarhetsarbete, om prästlönetillgångarna och det stöd stiftet vill ge till församlingar och pastorat i hållbarhetsfrågor. När det gäller prästlönetillgångarna så finns det i strategin mål kopplat till kapitalförvaltning, klimat och biologisk mångfald och kopplar delvis an till målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet.

Mål 2022–2025

Under 2023 har arbete särskilt pågått inom följande mål:

BIOLOGISK MÅNGFALD: Genomföra ett arbete med att analysera befintliga mark- och skogsområden som frivilligt avsatts, och potentiella nya områden för frivillig avsättning. Detta i syfte att säkerställa att områden med höga naturvärden och/eller biologisk mångfald sparas. En särskild satsning görs för att synliggöra minst fem av dessa områden. Se sida 18 om Kyrkoreservat.

KAPITALFÖRVALTNING: Kartlägg och analysera strategiska, taktiska och operativa konsekvenser av certifiering enligt FSC i syfte att ansluta prästlönetillgångarna till certifieringssystemet. Se sida 16 om FSC-certifieringen.

KLIMAT: Skapa verktyg för styrning genom att kartlägga klimatbelastningen i skogs- och markförvaltningens värdekedja fram till att olika typer av slutprodukter och deras substitutions-effekt. Se mål 1 på sida 6. ●

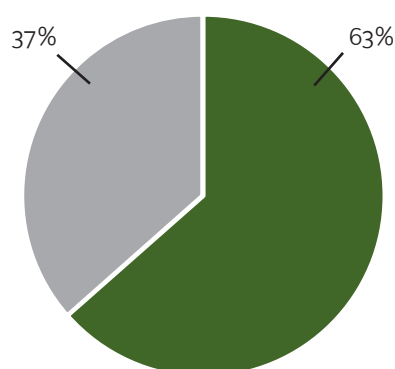
Frivilligt avsatt skog

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA i Luleå stift har under året skickat in tre nya förslag på områden lämpliga som naturreservat till länsstyrelsen i Västerbotten. Områdena har identifierats under det ordinarie fältarbetet såsom naturvärdesbedömning och planering. Sammanlagt har PLT levererat en areal på drygt 500 hektar för utvärdering under 2023. Under året tecknades avtal med Naturvårdsverket om ett större

naturreservat i Vittangi, avtalet är ett intrångsavtal och omfattar cirka 5 600 hektar varav ungefär 1 900 hektar produktiv skogsmark. Denna mark ägs fortfarande av PLT men är strikt skyddad. På de 32 400 hektar som brukas för yngningsavverkas cirka 200–250 hektar årligen vilket motsvarar 0,3–0,4 % av totalarealen eller 0,7 % av den brukade arealen. Detta innebär att en genomsnittlig skog i PLT i Luleå

stifts förvaltning vid tidpunkt för yngningsavverkning uppnått en ålder av cirka 140 år jämfört med den tillåtna lägsta åldern mellan 70–90 år. Även på den mark som brukas tas hänsyn, enligt den uppföljning som görs av extern aktör cirka 10–15 % av arealen. Här tillkommer hektar årligen i detaljhänsynsareal som under en omloppstid skulle innebära cirka 4 000 hektar. ●

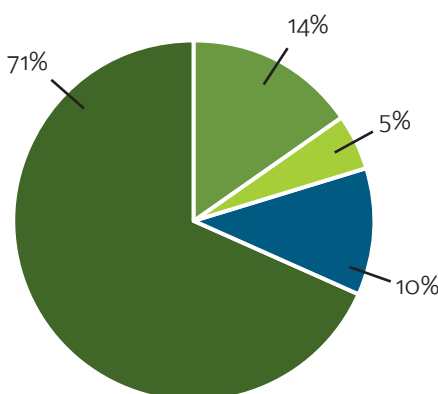
Totala markinnehav 63 000 hektar fördelas:

- Produktiv skogsmark – 40 000 hektar
- Ej produktiv skogsmark – 23 000 hektar

*Produktiv skogsmark avsatt: Av den avsatta skogsmarksarealen är cirka 8% klassad som NO/NS i skogsbruksplanen.

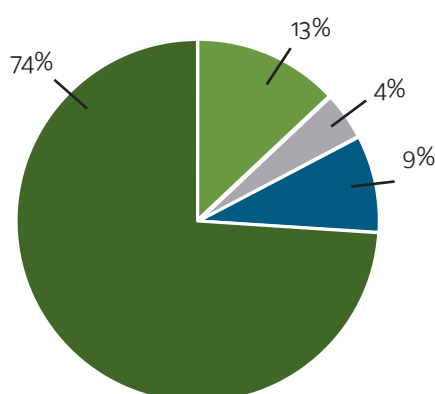
Av 40 000 hektar produktiv skogsmark är:

- Produktiv skogsmark: avsatt* – 5 700 hektar
- Produktiv skogsmark: naturreservat** – 1 900 hektar
- Produktiv skogsmark: detaljhänsyn – 4 150 hektar
- Produktiv skogsmark: kvar att bruka – 28 250 hektar

**Naturreservat avser här: Produktiv skogsmark där PLT fått ekonomisk ersättning för skydd men där marken fortsatt ägs av PLT.

23 000 hektar ej produktiv skogsmark består av:

- Exploaterat, väg, kraftledning – 1 000 hektar
- Vatten som sjö, bäck, älv – 2 000 hektar
- Skoglig impediment*** – 17 000 hektar
- Övrigt som strand, äng – 3 000 hektar

***Skogligt impediment: Skoglig impediment är skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Andra upplåtelser

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA i Luleå stift har många tätortsnära skogar och därför nyttjas marken för en mängd olika ändamål.

Här finns allt från master för telekommunikation till tomtmarker för fritidshus. Prästlönets tillgångarna upplåter även mark

till Försvarsmakten som har ett stort övningsfält samt till biltestverksamhet. ●

Drönarbild över avverkning i Örträsk
Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

God plan nyckeln till en lyckad

An aerial photograph of a forest landscape. In the foreground, there is a dense forest of green coniferous trees. A dirt road or path winds through the forest. In the middle ground, there is a large, cleared area of land, possibly a forest clearing or a field, with some scattered trees and a small body of water in the distance. The background shows more forested hills and mountains under a clear sky.

anering ckad avverkning

En del projekt tar lång tid, av goda anledningar. Som avverkningen i Örträsk mellan Lycksele och Bjurholm i Västerbotten. Där har prästlönetillgångarna i Luleå stift arbetat med samråd under tre år.

Älgo i Örträsk i maj månad Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

BYN ÖRTRÄSK i Västerbotten ligger mellan Lycksele och Bjurholm, alldeles intill Örträksjön. Det är en vacker och bördig dalgång, populär bland skoteråkare på vintern. Utanför byn förvaltar prästlönetillgångarna i Luleå stift 500 hektar skog. När det blev dags att avverka ett område på fastigheten visade det sig bli ett av de längsta planeringsprojekten – av goda anledningar.

Området ligger i det södra skogsvaktardistriktet, ett av tre distrikt inom Luleå stift. Där arbetar Kristofer Lindblom som stiftsskogsvaktare sedan 2002. Planeringen av avverkningsen i Örträsk började 2020, med ett samråd med Länsstyrelsen i Västerbotten.

– Det tilltänkta området låg inom ett av länsstyrelsens intresseområden, där det kan

finnas arter eller miljöer som kan bidra till att öka på en så kallad värdekärna som länsstyrelsen har i närheten. Vi avvaktade med avverkningsen tills de fått tid att inventera, främst marksvampar. Sedan meddelade de att de inte hade intresse för området längre och att vi kunde gå vidare, berättar Kristofer Lindblom.

Viktiga samråd om skogliga åtgärder på betesmarker

Området är också en del av Vapstens samebys vinterbetesmarker. Det erbjuds samråd med rennäringsen för att samebyn ska få möjlighet att, tillsammans med prästlönetillgångarna, planera hur och var inom deras betesområde skogliga åtgärder utförs. Det kan handla om att flytta avverkningsen i tid eller anpassa avverkningsen genom olika

former av skärmställningar med mera. Målet är att båda parter ska kunna bedriva en meningsfull verksamhet på samma marker.

Samebyn och prästlönetillgångarna kom överens om hur avverkningsen i Örträsk kunde genomföras så att båda parter kan fortsätta använda marken. Kristofer Lindblom berättar:

– Cirka hälften av området brukas med hyggesfria metoder, i form av en timmerställning och ingen markberedning. Det andra området avverkas som vanligt, det vill säga trakthyggesbruk men utan markberedning, med efterföljande plantering av svensk tall. På så vis kan vi genomföra avverkningsen och ta hänsyn till renarnas bete och de biologiskt viktiga marksvampar som växer i området.

Avverkningen klar i oktober – med sikte på långlivade produkter

Ofta när prästlönetillgångarna i Luleå stift avverkar, är det köparen av timret som också ordnar det praktiska kring avverkningen. Ett traktdirektiv, det vill säga en beskrivning av vilken natur och kulturvård som ska sparas på avverkningen lämnas över till entreprenören. Där beskrivs exempelvis att kulturstubbar och äldre lövträd ska sparas och att avverkningen bara kan ske under en viss period för att inte störa de vinterbetande renarna.

Avverkningen utanför Örträsk började i september och var klar i början av oktober. Kristofer Lindblom besökte platsen flera gånger under perioden och berättar om entusiasmen bland de som var inblandade i det fysiska arbetet från Höglandssågen. Man var stolt över att få lämna något fint efter sig och samtidigt ta tillvara skog som kommer användas till framtida produkter, som i sin tur fortsätter lagra kol.

När prästlönetillgångarna i Luleå stift avverkar skog, har den ofta fått växa till en högre ålder än det normala inom skogsbruket. Det ger därför ett större utbyte av sågbara stockar som kan bli sågade till konstruktionsvirke. Dessa kan ingå i långlivade konstruktioner i olika byggnader.

– Avverkningen är den mest omfattande planeringen jag utfört som skogsvaktare. Det som varit mest lärorikt är samspelet mellan alla intressenter och att tillsammans hitta en väg framåt som är möjlig för alla parter, säger Kristofer Lindblom. ●

Drönarvy mot Skeppträskån efter stormen, Malå 3:1

Foto: Rolf Eriksson/Luleå stift / Illustration: Emma Lindmark

Drönare för dokumentation

SKOGSBRUK STÄLLER HÖGA KRAV på dokumentation.

Ett verktyg som kommit att användas allt mer de senaste åren är drönaren. Att inspektera områden med drönare sparar tid, både vid inspektion och genomgångar då man inte längre behöver vara på plats utan kan dokumentera och gå igenom filmen i efterhand. Skogsvaktare Kristofer Lindblom berättar:

– Drönaren är bra på att samla in information och ett bra hjälpmedel för att skaffa sig en snabb överblick. Med drönaren kan vi enkelt inspektera en pågående avverkning och ge direkt feedback till avverkningslaget. Filmen från drönarflygningarna kan enkelt lagras och ger oss sedan en bra möjlighet att gå igenom avverkningen tillsammans med virkesköparen. ●

Björkstam med vedsvamp i Lycksele
Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Med varsam av skogens v

hantering värden

Med varsam hand vill prästlönetillgångarna i Luleå stift balansera bevarande med hållbar produktion. Biologisk mångfald är nyckeln till ett framtidssäkrat skogsbruk.

Tjäderhöna på vägen mellan Lycksele och Örträsk Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

NÄR DET GÄLLER ATT bevara naturvärden har prästlönetillgångarna i Luleå stift alltid agerat med stor försiktighet. Den varsamma strategin är stiftsjägmästare Anders Landström inte bara tack-sam för, han ser den också som en viktig del i förklaringen till att stiftet idag har en relativt stor andel skog med höga naturvärden.

– Vi hade lokal förvaltning ända fram till 70-talet, berättar Anders, men även efter att stiftet tog över har vi haft rimliga avkastningskrav som låter oss förvalta varsamt och skapa mervärden i skogen. Vi tar stor hänsyn till den biologiska mångfalden, har högre kolförråd och välskötta skogar.

I Skogsvårdslagen anges att skogen är en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger god avkastning, hänsyn ska också tas

till naturen, kulturmiljön, rennärningen och andra intressen. Enligt lagen finns det för skogsbruket två jämnvärdiga mål: biologisk mångfald och produktion, att balansera dem båda är inte alltid enkelt.

– Vi ska förvalta de här tillgångarna i ett oändligt perspektiv, där vi både kan behålla den biologiska mångfalden och ta ut nyttigheter ur det vi förvaltar, berättar Anders. Det är en balansgång som kan vara jättesvår, där politiska beslut i hög grad avgör hur mycket som avsätts för biologisk mångfald.

En annan faktor som styr av-sättningarna är verksamhetens certifieringar. Sedan 2002 är prästlönetillgångarna certifierade enligt PEFC. 2024 kompletteras certifieringen med FSC vilket medför ökade krav inom

områden som naturvårdsåtgärder och socialt ansvar.

– FSC-certifieringen innebär en ökad ambitionsnivå när det gäller verksamhetens omfattning och kvalitet, men vi vill för den sakens skull inte släppa kraven som ställs genom PEFC vars certifiering av entreprenörer är en garant för bra arbetsvillkor och kollektivavtalade löner.

Kontinuitet och biologisk mångfald

Det finns idag ett stort engagemang, både hos allmänheten och i miljörörelsen, för att bevara våra äldre skogar. Skogarna omnämns i debatten både som natur- och kontinuitetsskogar.

– Vi utgår ifrån Skogsstyrelsens beskrivning av nyckelbiotoper som nämner flera olika typer

Läs mer om:

Skogsvårdslagen:

<https://www.skogsstyrelsen.se/lag-och-tillsyn/skogsvardslagen/>

Metrias kartläggning:

<https://www.metria.se/kunskap/tag/biologisk-mangfald/>

<https://geodatakatalogen.naturvardsverket.se/>

av naturskogar, gemensamt för dem alla är en lång kontinuitet av levande och döda träd, både stående och liggande. Man skulle kunna beskriva det som en skog med måttlig mänsklig påverkan under en ganska lång tid.

I arbetet med skogen görs kontinuerligt olika typer av naturvärdesbedömningar och, i linje med certifieringskraven, en översyn vid både äldre gallring och slutavverkning. Viktiga faktorer för resultatet är mängden död ved, skogens ålder och om det finns några specifika naturvärdesträd.

– Det finns många faktorer som avgör om det finns naturvärden i en skog, men det finns inget facit, säger Anders, det är en subjektiv

bedömning som görs av ansvarig skogsvaktare.

Ett hjälpmedel för att identifiera skogar med höga naturvärden är Metrias kartläggning av kontinuitetsskogar som gjorts på uppdrag av Naturvårdsverket, den markerar områden som varit trädbevuxna sedan 50-talet. Hur många träd det faktiskt handlar om och hur gamla de är kan dock inte avgöras av bilderna.

– Det är inte alls säkert att det är en skog med höga naturvärden, berättar Anders, även om det är en gammal skog kan den ju vara skött och gallrad både en och två gånger sedan 1950. Är skogen skött för att producera virke finns där förmodligen ingen död ved,

och är naturvärdet inte högre än hög trädålder är vår bedömning att den kan brukas.

I dag är 8 procent av prästlönetillgångarnas skog avsatt med hänsyn till sitt höga naturvärde, hur mycket av det som är naturskog är enligt Anders svårt att avgöra.

– Beståndet inventeras systematiskt och där det finns kännedom om äldre, orörda skogar görs en naturvärdesbedömning. Vi hittar nya områden med höga naturvärden hela tiden, så de avsatta områdena fylls på kontinuerligt. Men den strikta definitionen av naturskog är ganska sträng så det är svårt att säga hur stor del av våra avsättningar som når upp till den nivån. ●

Skogsvaktare Jan Vikström på brandfält i Bodträskfors, Boden Foto: Anders Landström/Luleå stift

Luleå stifts smultronställen blir kyrkoreservat

I Luleå stift finns idag fem kyrkoreservat, nu påbörjas arbetet med att skapa fler.

– Vi avsätter stora arealer mark för att bevara värdefulla naturtyper, de områden som blir kyrkoreservat är stiftets guldgrubba, våra smultronställen skulle man kunna säga, berättar Johan Kristoffersson, stiftsskogsvaktare för prästlönetillgångarna i Luleå stift.

Ett kyrkoreservat är en skyddsform för natur- eller kulturobjekt på mark som Svenska kyrkan äger. Det är ett frivilligt åtagande och upprättandet av kyrkoreservat är kyrkans sätt att bevara värdefulla naturtyper och skydda den biologiska mångfalden. Det

som skiljer kyrkoreservaten från andra frivilligt avsatta områden är att de är särskilt intressanta och unika samt lättillgängliga för besökare. Till reservaten är alla välkomna för rekreation, friluftsliv och för att upptäcka spännande och vackra naturmiljöer.

I dag finns det fem kyrkoreservat i Luleå stift, alla med sin unika prägel, berättar Johan. Rismyrliden i Skellefteå är ett Kulturresevat, i Kvikkjokk finns ett fjällbarrskogsresevat, kyrkoreservatet Skeppsholmen i Arjeplog är en ö, Åsele har ett urskogsresevat och i anslutning till Hägnan i Luleå finns en lövrik skogsmiljö.

Under året har planering påbörjats för att under 2024 inventera och avgränsa ett antal områden för framtida kyrkoreservat. Målet är att förberedelserna ska möjliggöra för inrättande av ytterligare fem kyrkoreservat.

Illustration: Emma Lindmark

I arbetet ingår också att synliggöra reservaten genom att ta fram informationsmaterial, skyltning, presentera dem på stiftets hemsida och på detta sätt göra de mer tillgängliga för fler människor, säger Johan.

Kyrkoreservatens historia

Bakgrunden till reservatsbildningen är miljökonferensen i Rio de Janeiro 1992 och agenda 21. Det ledde till ett initiativ från det kyrkliga miljövärdet att anordna en reservatstafett mellan Svenska kyrkans 13 stift. ●

Lärk redo för plantering i Storhäggsjö

Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Lärk i Umeå

I **STORHÄGGSJÖ** i Umeå planterades under hösten 2023 Sibirisk lärk. Med sin höga tillväxt, relativt korta omloppstid och tålighet mot viltskador anses lärken av skogsforskningen vara ett bra alternativ för ökad variation i svenskt skogsbruk.

Sibirisk lärk räknas som ett inhemskt trädslag i Sverige då det spridits hit på naturlig väg. Lärken är väl anpassad till de högre medeltemperaturer som klimatförändringen innebär och levererar virke passande för så väl massaindustri som sågtimmer.

Contortatall i Bomsjö utanför Åsele
Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Visste du att...?

130 år

är snittet på skogens
ålder vid slutavverkning

Contortatallen fasas ut

Under slutet av 70-talet planterade prästlönetillgångarna i Luleå stift contortatall som ett snabbväxande alternativ till svensk tall. De äldsta bestånden är idag uppmot 50 år och har fortsatt hög tillväxt och kolbildning men uppskattas inte av rennäringsen då de ger skogar dåligt anpassade för renskötsel.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA I LULEÅ STIFT planterar inte längre några främmande trädslag i sina skogar och avser heller inte att göra det i framtiden. Contortabestånden kommer därför att avvecklas i takt med att virket kan tas om hand på bästa möj-

liga sätt, både ekonomiskt och klimatmässigt.

I det fall det finns bestånd som försvårar renskötseln kan viss avveckling komma att ske tidigare i samråd med rennäringsen.●

Stormen Hans

I BÖRJAN AV AUGUSTI drabbades Västerbotten av stormen Hans vilket ledde till omfattade stormskador på prästlönefastigheten Malå 3:1. Fler skadade områden kunde identifieras med hjälp av drönare.

– I Sorsele bedömdes cirka 21 av PLT:s 2 100 hektar vara skadat till den grad att vi enligt skogsvårdslagen var skyldiga att ta bort den nedblåsta skogen och börja om på nytt, berättar stiftsjägmästare Anders Landström.

I Malå blåste ungefär hälften av skogen på den cirka 320 hektar stora fastigheten ner, av dem var cirka 150 hektar så stormskadat att man i samråd med rennäringsen tog beslut om att avverka och istället plantera ny skog.●

Bild från Malå 3:1 efter stormen

Foto: Anders Landström/Luleå stift

Sommarens skogsbränder

I JUNI DRABBADES prästlönetillgångarna i Luleå stift av två skogsbränder inom loppet av ett par dagar. Första branden startade i Storkanis utanför Älvsbyn där cirka en hektar mark brandhärjades, två dagar senare utbröt en brand på ett mindre område i Sorsele, båda bränderna kunde släckas relativt snabbt. Eftersläckningsarbetet som alltid ligger på markägarens ansvar kunde lösas av stiftsskogsvaktare och stiftsjägmästare med hjälp av entreprenör.●

Bild från eftersläckning av Storkanisbranden

Foto: Anders Landström/Luleå stift

Ordlista

Andelsägande församlingar	Församlingar som äger rätt till en fastställd andel av utdelningen från prästlönstillgångarna.
Arronderingsförbättring	Att omorganisera och förbättra skogsskiftens/fastigheters form, storlek och läge för att göra dem mer funktionella, effektiva eller ekonomiskt lönsamma.
Biologisk mångfald	Kan definieras enligt miljökvalitetsmålet "Levande skogar" där "skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skyddas, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."
Biskopsbrev	Författas av Svenska kyrkans biskopar och berör viktiga ämnen som klimatet, diakoni och tystnadsplikten. Brevet fungerar som stöd och inspiration till präster, diakoner och församlingar och kan också vara riktade till allmänheten.
Detaljhänsyn	Områden som vid detaljplanering undantas avverkning, kan vara kantzon mot vattendrag, små hänsynskrävande biotoper eller grova enskilda träd.
Frivilliga avsättningar	Att frivilligt avsätta eller reservera en del av sin mark och därigenom bidra till bevarande av naturvärden och ekologisk mångfald utan att det krävs lagstiftning eller statlig inblandning.
FSC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem som används för att bedöma och godkänna skogsbruk enligt miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. FSC står för Forest Stewardship Councils.
Föryngringsavverkning	Avverkning av träd i ett äldre bestånd för att ge plats för en ny generation skog. På skogsmark finns enligt skogsvårdslagen en skyldighet att säkerställa föryngring inom en viss tid.
Hyggesfritt skogsbruk	Innebär att skogen sköts så att marken alltid är trädbevuxen utan att det uppstår några större kalhuggna ytor.
Intrångsersättning	Ersättning som betalas till en markägare för att kompensera för intrånget på dennes mark eller fastighet. Intrånget kan vara av olika slag, anläggning av ledningar, genomfart för vägar eller avsätts som naturreservat.
Klimatnytta	Syftar på de positiva effekter eller fördelar som uppnås genom åtgärder eller investeringar för att minska klimatförändringar.
Kyrkoreservat	En frivillig skyddsform för natur- eller kulturobjekt på mark som Svenska kyrkan äger. Kyrkoreservat ett sätt för kyrkan att lyfta fram vikten av att bevara värdefulla naturtyper och skydda biologisk mångfald. Kyrkoreservaten är till skillnad från andra avsatta områden särskilt intressanta och lättillgängliga för besökare.
Lång trädkontinuitet/ Kontinuitetsskog	En skog som under senare tid inte varit kalavverkad utan kontinuerligt trädbevuxen utan väsentliga trädslagsbyten.
Målbilder för god miljöhänsyn	Skogssektorns gemensamma mål framtagna som en vägledning i det praktiska skogsbruket, målbilderna förvaltas av Skogsstyrelsen som ansvarig sektorsmyndighet.
Naturskogar	Skogar som inte har påverkats av betydande mänsklig påverkan eller exploatering.
Naturvärdesbedömning	Syftet med en naturvärdesbedömning är att identifiera områdets förutsättningar och värde för biologisk mångfald.
Nyckelbiotoper	Områden i skogslandskapet som har en särskilt stor betydelse för den biologiska mångfalden och behöver bevaras och skyddas. Kan vara områden med ovanliga naturtyper, äldre skogar med grova träd och mycket död ved, eller områden som specifika arter är beroende av för sin överlevnad.
Onoterade innehav	Hänvisar till ägarandelar eller tillgångar som inte är listade på någon offentlig börs eller handlas med en reglerad marknad.
PEFC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem med syfte att främja hållbart skogsbruk genom hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. PEFC står för Programme for the Endorsement of Forest Certification.
Produktiv skogsmark	Mark där skogen tillväxer med minst 1 skogskubikmeter per hektar och år i snitt under en omloppstid.
Reservatsbildning	Även kallat skogsreservatsbildning, syftar på processen att skapa speciella områden avsatta för bevarande av biologisk mångfald och skydd av naturliga livsmiljöer. Vissa områden är avsedda att förbli i stort sett orörda eller få en minimal påverkan av mänsklig aktivitet för att skydda sina naturliga ekosystem och de arter som bor där, medan andra naturreservat kräver intensiv skötsel för att bibehålla sina naturvärden.
Sektorsmål	Är myndigheternas tolkning av skogspolitiken, det vill säga skogsvårdslagens övergripande mål kring produktion och miljö samt det svenska miljömålet Levande Skogar. Företag inom skogssektorn får lämna synpunkter på och förslag till sektorsmål och förväntas att följa de mål som beslutas utifrån sina möjligheter.
Skogligt impediment	Skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Denna förvaltningsberättelse avser Luleå stifts prästlönetillgångar (897001-4455).

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarna i Luleå stift (897001-4455) har sitt säte i Luleå kommun Norrbottens län. Prästlönetillgångarna är självägande stiftslikande rättssubjekt.

Enligt lag garanteras 50 procent av avkastningen till de andelsägande församlingarna. Resterande del av avkastningen betalas till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Utjämningsystemet finansierar bl.a. en betydande del av stiftens verksamhet och ger stöd till församlingar som har fler kyrkobyggnader än snittförsamlingen.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift består av av skogs- och jordbruksfastigheter (prästlönefastigheter) och fonderade försäljningsmedel (prästlönefond). Om en fastighet förvärvats med prästlönefondsmedel, utgör även denna en prästlönefastighet. Därför är Järpen i centrala Luleå, där bland annat Stiftskansliet finns, en prästlönefastighet.

Fakta om prästlönetillgångarna

Skog och mark – prästlönefastigheter

Av historiska skäl består en stor del av tillgångarna av skog och mark. Marknadsvärdet uppgår till 1 100 mkr. Tillgångar i skog och mark benämns prästlönefastigheter. PLT:s skogsbruk är certifierat enligt PEFC:s skogsbruksstandard. Totalt äger prästlönetillgångarna 63 000 hektar mark, förvaltningen omfattar cirka 40 000 hektar produktiv skogsmark, varav cirka 28 250 hektar brukas. Avkastning från skog och mark uppstår primärt i samband med avverkning. Andra typer av intäkter är fastighetsförsäljningar, uttag och försäljning av berg och andra massor samt arrenden och andra former av upplåtelser.

Kommersiell fastighet Järpen

Prästlönetillgångarna äger en fastighet i Luleå som består av två byggnader. Luleå stift hyr den ena byggnaden medan den andra består av hyresrätter, lokaler, garage samt en solcellsanläggning för elproduktion.

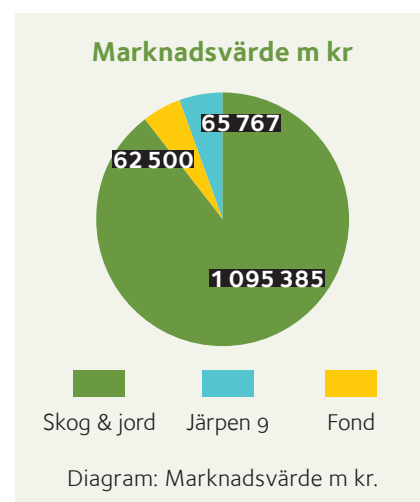
Prästlönefond

Kapital som inte investeras inom ramen för skogs- och mark-

förvaltningen har förvaltats utifrån de gemensamma etiska riktlinjer som tagits fram av Svenska kyrkans nationella nivå. Förvaltningen avser traditionell kapitalförvaltning i form av placeringar i aktie- eller räntefonder. Dessa tillgångar benämns prästlönefond. Under året har alla prästlönefondsmedel varit placerade på bankkonto.

Resultat och ställning

Årets resultat uppgår till 52 727 tkr (27 678), varav 14 092 tkr (14 227) är disponibelt för utdelning. Totalavkastningen uppgår till 32,0 procent. Den stora procentuella ökningen beror till största del på värdeökning av skogsfastigheter efter en ny fastighetstaxering år 2023.

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar

Resultat (tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	71 011	42 595	36 508	37 372	36 162
Verksamhetens resultat	54 570	29 031	23 555	22 656	24 383
Resultat från finansiella investeringar	1 504	469	107	67	-5
Årets resultat	52 727	27 678	22 994	21 960	23 201
Vinstmarginal skog och jord (%)	24	50	66	48	71
Direktavkastning skog och jord (%)	1,6	2,3	2,5	1,9	2,9
Direktavkastning Järpen (%)	1,3	4,0	6,3	4,9	3,9
Direktavkastning Fond (%)	8,3	0,9	0,3	4,1	7,0
Direktavkastning förvaltade tillgångar	5,1	3,1	2,6	2,6	3,0
Totalavkastning skog och jord (%)	30,8	2,8	3,7	13,0	0,5
Totalavkastning Järpen (%)	1,3	4,0	4,9	6,3	3,9
Totalavkastning Fond (%)	-11,5	0,9	0,3	4,1	7,0
Totalavkastning förvaltade tillgångar	32,0	4,0	4,0	13,4	0,8

Definitioner Nyckeltal

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens resultat.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Tillvarataget virke efter stormen Hans framfart, Sorsele 1:1

Foto: Rolf Eriksson/Luleå stift

Väsentliga händelser under räkensårsåret

En god efterfrågan och rejält höjda massavedspriser har lett till att PLT i Luleå stift upplevt ett mycket gott år vad det gäller kronor per kubikmeter avverkat virke. Förväntningarna inför året var här som i industrin att efterfrågan skulle vika och följa konjunkturen i övrigt, dessa farhågor har alltså inte blivit verklighet.

Den 8 augusti slog stormen Hans till mot nordvästra Västerbotten samt östra Lappland med kraftiga fallvindar som fällde skog i framför allt kommunerna Norsjö, Malå och Sorsele. Prästlönefastigheter som drabbades var Malå 3:1 samt Sorsele 1:1. I Malå skadades i princip hela fastigheten och tack vare snabbt agerande och tillmötesgående affärspartners hade vid årets slut cirka 15 000 kubikmeter stormfälld skog tillvaratagits i Malå. I Sorsele drog stormen fram i ett smalt stråk längs en sydväst sluttning och fällde cirka 1 500 kubikmeter som också tillvaratagits under återstoden av året.

Under året har inga större köp eller försäljningar genomförts av prästlönefastigheter, endast två arrendetomter har sålts till respektive arrendator. I övrigt har skogmarkspriserna fallit då det förhöjda ränteläget gör investeringar i skog mindre attraktiv.

Den gröna industrivåg som förväntas i Norr- och Västerbotten har under 2023 märkts av på ett tydligt sätt då PLT:s marker efterfrågas som pusselbitar för att få dessa etableringar att bli verklighet. I PLT i Luleå stifts fall har det handlat om nya kraftledningar, mark för skyddszon mot en gruva, mark för etablering av solcellsanläggningar och batterilager samt mark för byggande av entreprenörsbostäder.

De senaste tre åren har uthyrningsgraden i den kommersiella fastigheten Järpen varit under 100 procent vilket lett till inkomstbortfall. Uppsägning av lokaler skedde strax innan pandemin slog till med kraft 2020 och det har varit svårt att locka nya lokalhyresgäster, planer fanns på att bygga om vissa lokaler till lägenheter men från och med december 2023 är återigen hela fastigheten uthyrd till verksam-

heter och hyresgäster utan större modifiering av användningen.

I Kyrkostyrelsens utredning om förvaltningen av PLT har under året en utredare tillsatts och påbörjat sitt arbete, under utredningens gång kommer de olika PLT-förvaltningarna att tas i anspråk genom informationsutbyte, seminarier med mera. Tidsåtgången för detta kommer att vara relativt omfattande men är samtidigt nödvändig för att ge utredningen förutsättningar att komma med välgrundade förslag på styrning från kyrkostyrelsen och eventuellt förändringar i kyrkoordningen som beslutas av kyrkomötet.

Den 23 november 2023 drabbades Trossamfundet Svenska kyrkan av följderna av en så kallad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde hela

Svenska kyrkan. Angreppet medförde att trossamfundet stängde ner samtliga servrar för att förhindra att angriparen fick tillgång till känslig information, vilket i olika utsträckning påverkade all verksamhet inom hela Svenska kyrkan, inklusive PLT i Luleå stift. Därefter har ett samordnat systematiskt arbete skett för att säkerställa att Svenska kyrkans servrar och datorer inte innehåller skadlig kod och att återstarta de genomgångna servrarna och systemen. I PLT har mycket av arbetet varit fokuserat på att kunna bedriva ordinarie verksamhet utan det digitala stödet. PLT har inte drabbats av några betydande ekonomiska skador. Ekonomisk skada för PLT är i huvudsak begränsad till kostnader kopplade till förseningsavgifter och dröjsmålsräntor då det inte funnits ett fungerande flöde för fakturahanteringen.

Miljöinformation

PLT i Luleå stift har sedan 2001 sitt skogsbruk certifierat enligt PEFC under 2023 togs beslut om att med start 1 januari 2024 påbörja certifiering även enligt FSC®.

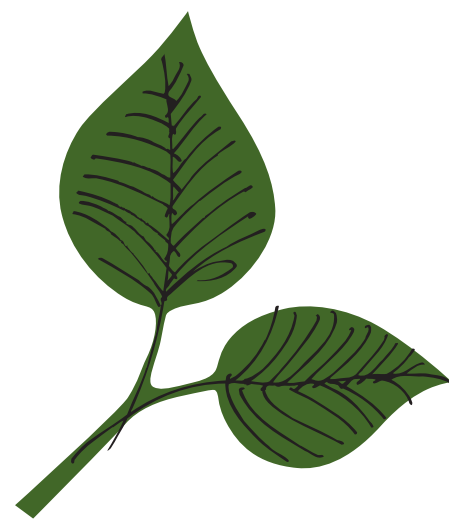

Illustration: Susanne Engman

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Utredningen tillsatt av kyrkostyrelsen angående PLT:s framtida förvaltning innebär en osäkerhet kring förvaltningens framtida utveckling. Vilka nya direktiv kommer PLT att förhålla sig när

beslutet fattas? Planen från utredningens sida är att kyrkomötet ska ta ställning till förslagen under hösten 2025. Förhoppningen är att de skogar som vi idag förvaltar med en högre andel grova träd och därmed en högre timmerandel ska betalas bättre i framtiden, och att opinionen ska se att PLT:s skogsbruk och strategi är en hållbar väg både ur klimat-, miljö- och produktionsaspekt.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver skogsbruk och vissa åtgärder är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken 12 kap 6§. Under året har anmälan om samråd inlämnats för anläggande av skogsbilväg.

Eftersläckning efter skogsbranden, Sorsele 1:1
Foto: Rolf Eriksson/Luleå stift

Resultaträkning

Resultaträkning	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	2, 3, 6	32 256	33 108
Intäkter prästlönefond	4	2 077	197
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter		36 437	9 260
Övriga rörelseintäkter		240	30
Summa rörelsens intäkter	2	71 010	42 595
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-4 513	-4 231
Kostnader för inhyrd personal	7	-4 253	-3 529
Övriga externa kostnader	5, 8	-5 460	-3 831
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-2 214	-1 972
Summa rörelsens kostnader		-16 440	-13 563
Rörelsens resultat	2	54 570	29 032
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella investeringar	9	1 504	469
Resultat efter finansiella poster		56 074	29 501
Bokslutsdispositioner	15	-3 276	-1 125
Skatt på årets resultat		-71	-697
Årets resultat	16	52 727	27 678

Resultaträkning	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	52 727	27 678
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 060	-1 900
Omföring realisationsresultat vid försäljning av PLF enl. KO 46:10	-36 437	-9 260
Omföring övrigt enligt KO 46:10	-1 138	-2 291
Årets disponibla resultat	14 092	14 227

Tillgångar

Anläggningstillgångar	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter Jord & Skog	10	311 259	311 437
Prästlönefastigheter Järpen	10	24 736	24 853
Prästlönefastigheter Övriga byggnader	10	185	195
Inventarier, verktyg och installationer	11	1 443	1 041
		337 623	337 526
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	12	65 767	22 531
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		649	4 944
		66 416	27 475
Summa anläggningstillgångar		404 039	365 001
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		974	1 281
Övriga fordringar		1 592	684
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		126	1 110
		2 692	3 075
Kassa och Bank	13	43 470	34 757
Summa omsättningstillgångar		46 162	37 832
Summa tillgångar		450 201	402 833

Eget kapital och skulder

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital Jord & Skog		315 375	315 681
Prästlönefastighetskapital Järpen		20 805	20 805
Prästlönefondskapital		66 416	27 475
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		13 983	12 756
Årets disponibla resultat		14 092	14 227
Summa eget kapital		430 671	390 944
Obeskattade reserver			
Bokslutsdispositioner	15	4 555	1 279
Summa obeskattade reserver		4 555	1 279
Avsättning skogsvård	14	5 000	4 191
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		3 022	1 237
Leverantörsskulder		2 018	2 747
Övriga skulder		3 160	1 802
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 775	633
Summa kortfristiga skulder		9 975	6 419
Summa eget kapital och skulder		450 201	402 833

Förändring av eget kapital

Bundet eget kapital	2023	2022
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	336 486	335 587
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	1 373	3 020
Omföring avskrivning	-1 679	-1 611
Belopp vid årets utgång	336 180	336 996
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	27 475	14 923
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	-1 373	-3 020
Avskrivning	1 679	1 611
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	36 437	9 260
Intrångsersättningar, ers.uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	1 138	720
Värdesäkring enligt KO 46:11	1 060	1 900
Belopp vid årets utgång	66 416	25 394

Fritt eget kapital	2023	2022
Balanserat resultat		
Belopp vid årets ingång	12 756	10 357
Omföring av föregående års resultat	14 227	22 994
Utdelningar till församling/pastorat	-6 500	-6 500
Utdelning till nationell nivå	-6 500	-6 500
Belopp vid årets utgång	13 983	20 351
Disponibelt årsresultat		
Belopp vid årets ingång	14 227	15 398
Omföring av föregående årsresultat	-14 227	-15 397
Redovisat årsresultat	52 727	27 678
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	-36 437	-9 260
Intrångsersättningar, ers.uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	-1 138	-2 292
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 060	-1 900
Belopp vid årets utgång	14 092	14 227

Noter

tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisningar har upprättas enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ÅR och Bokföringsnämndens BFNR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

- Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen.
- Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts.
- Rotposter: vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

- Arrende- och hyresintäkter: i den period uthyrning avser.
- Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning.
- Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasingtagare och leasinggivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgif-

ter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasingtagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad	20-50 år
Markanläggning	20 år
Bilar och andra fordon	5 år
Övriga inventarier	5-10 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar,

leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar

med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Prästlönetillgångar i Luleå stift har inga låneskulder. Leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskillning. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillningen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:	2023	2022
Skog	64 025	37 841
Fond	2 077	197
Järpen	4 908	4 557
	71 010	42 595

Rörelsens resultat fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:	2023	2022
Skog (exklusive realisationsresultat och avskrivningar)	16 229	19 035
- realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång	36 437	9 260
- avskrivning	-957	-772
Fond	2 077	197
Järpen	2 040	2 512
- avskrivning	-1 256	-1 201
	54 570	29 031

Not 3 Nettoomsättning

Nettoomsättningen prästlönefastigheter	2023	2022
Avverkningsrätter	24 344	24 296
Arrenden och upplåtelser	1 421	1 567
Järpen	4 908	4 557
Övriga intäkter	37 377	10 406
Berg & Grustäkter	883	1 572
	68 933	42 398

Not 4 Intäkter prästlönefond

Nettoomsättningen prästlönefastigheter	2023	2022
Ränta	2 077	197
	2 077	197

Not 5 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:	2023	2022
Inom ett år	195	154
	195	154

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte.

Not 6 Leasing, leasinggivaren

Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:	2023	2022
Inom ett år	4 460	3 600
Senare än ett år men inom fem år	504	504
	4 964	4 104

De huvudsakliga leasingavgifterna avser hyresintäkter och markarrenden, övriga avgifter avser jakt och fiskearrenden.

Not 7 Inhyrd personal

Personal från Stiftet har varit engagerade i verksamhet med en arbetsinsats motsvarande 4,7 heltidstjänster (f.å. 4 heltidstjänster).

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Ernst & Young AB (2023), Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB (2022)	2023	2022
Revisionsuppdrag	70	88
	70	88

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2023	2022
Räntor	1 504	469
	1 504	469

Not 10 Prästlönefastigheter

Materiella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	375 678	373 167
Inköp	1 376	3 020
Försäljningar/utrangeringar	-3	-510
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	377 051	375 677
Netto anskaffningsvärde	377 051	375 677
Ingående avskrivningar	-39 193	-37 581
Årets avskrivningar	-1 679	-1 612
Utgående ackumulerade avskrivningar	-40 872	-39 193
Utgående redovisat värde	336 179	336 485

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

Materiella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 743	4 077
Inköp	784	666
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 527	4 743
Netto anskaffningsvärde	5 527	4 743
Ingående avskrivningar	-3 702	-3 341
Årets avskrivningar	-382	-360
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 084	-3 701
Utgående redovisat värde	1 443	1 041

Not 12 Värdepappersinnehav

Finansiella anläggningstillgångar	Redovisat värde Detta år	Redovisat värde Föreg. år	Marknadsvärde på bokslutsdagen Detta år	Marknadsvärde på bokslutsdagen Föreg. år
Långfristiga värdepappersinnehav				
Övriga långfristiga placeringar	66 416	27 475	66 416	27 475
Summa långfristiga värdepappersinnehav	66 416	27 475	66 416	27 475
Summa värdepappersinnehav	66 416	27 475	66 416	27 475

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2023-12-31	2022-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	29 385	16 833
Investeringar under året	38 941	12 552
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	68 326	29 385
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-1 910	-1 910
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 910	-1 910
Utgående bokfört värde	66 416	27 475

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 43 470 tkr (34 757 tkr) behållning på Swedbank.

Not 14 Avsättningar

Avsättning för framtida skogsvård	2023-12-31	2022-12-31
Avsättning för skogsvård	5 000	4 191
	5 000	4 191

Not 15 Skattemässiga bokslutsdispositioner

Skattemässiga bokslutsdispositioner	2023	2022
Överavskrivningar	565	189
Periodiseringsfond tax 2023	1 090	1 090
Periodiseringsfond tax 2024	2 900	
	4 555	1 279

Not 16 Vinstdisposition 2023

Disposition av vinst 2023	2023
Balanserade vinstmedel	13 983
Disponibelt för utdelning	14 092
Summa	28 075
Vinstmedlen disponeras på följande sätt	
Utdelning till församlingar och pastorat	7 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	7 000
I ny räkning överföres	14 075
Summa	28 075

Not 17 Vinstdisposition 2023 per andelsägare

Utdelning 2024, baserat på bokslut 2023

Andelsägare	Andelstal	Belopp(kr)
Arjeplog- Arvidsjaur's pastorat	4,617	323 190
Bodens pastorat	0,835	58 450
Bureå församling	0,161	11 270
Burträsk-Lövångers pastorat	4,472	313 040
Bygdeå församling	4,292	300 440
Gällivare-Malmbergets pastorat	2,073	145 110
Haparanda församling	1,539	107 730
Holmsunds församling	0,005	350
Hortlax församling	0,341	23 870
Hörnefors församling	0,295	20 650
Jokkmokks församling	3,735	261 450
Kalix församling	3,561	249 270
Kiruna pastorat	1,665	116 550
Luleå domkyrkoförsamling	2,559	179 130
Malå-Sorsele pastorat	4,374	306 180
Nederluleå församling	4,991	349 370
Nordmalings församling	7,251	507 570
Norr fjärdens församling	0,224	15 680
Norsjö församling	0,132	9 240
Pajala församling	3,177	222 390
Piteå församling	3,066	214 620
Råneå församling	1,032	72 240
Skellefteå pastorat	9,544	668 080
Sävar-Holmöns församling	0,965	67 550
Södra Lapplands pastorat	23,479	1 643 530
Tärna församling	0,758	53 060
Umeå pastorat	3,696	258 720
Vindelns församling	1,499	104 930
Vännäs-Bjurholms pastorat	2,472	173 040
Älvsby församling	0,861	60 270
Övertorneå församling	1,543	108 010
Övertorneå församling	0,786	55 020
	100	7 000 000

Luleå den dag som framgår av elektroniska underskrifter

.....
Åsa Nyström
Biskop tillika styrelsens ordförande

.....
Titti Ådén
Förste vice ordförande

.....
Lars-Gunnar Frisk
Andre vice ordförande

.....
Maria Andersson

.....
Bertil Burén

.....
Ingela Eriksson

.....
Helén Lindbäck

.....
Paavo Ruokojärvi

.....
Lars Sandberg

.....
Yvonne Stålnacke

.....
Lennart Åström

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

.....
Åse Arnesdotter Kaati

.....
Tomas Åström

.....
Katarina Söderberg
Auktoriserad revisor

Änokdeltat i Kvikkjokk

Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

§ 16

Dnr. S 2024-0542

Ansvarsfrihet för stiftsstyrelsen för räkenskapsåret 2023

Revision har genomförts av stiftsstyrelsens förvaltning av dels Luleå stift, dels Prästlönetillgångarna i Luleå stift. Revisionsberättelser föreligger. Revisionen har inget att anmärka mot styrelsens förvaltning och tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023, både för förvaltningen av Luleå stift och förvaltningen av Prästlönetillgångarna i Luleå stift.

Ledamöter och ersättare i stiftsstyrelsen samt dess utskott deltar inte i beslutet om ansvarsfrihet på grund av jäv.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av tillförordnade stiftsdirektorn Anders Granberg.

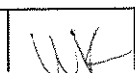
Lördagen den 18 maj 2024

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att bevilja stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023, för förvaltningen av Luleå stift, samt
- att bevilja stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023, för förvaltningen av Prästlönetillgångarna i Luleå stift.

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 17

Dnr. 2024-0228

Prästlönetillgångarna i Luleå stift: Plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027

Förslag till plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027 avseende Prästlönetillgångarna i Luleå stift föreligger. Utdelningen från prästlönetillgångarna föreslås uppgå till 14 miljoner för verksamhetsåret 2025 (utdelas 2026).

Stiftsstyrelsen upplyser stiftsfullmäktige om dess planer på att fördjupa samtalet om målavkastning, både när det gäller totalavkastning och avkastning från förvaltningen av skogen. Stiftsstyrelsen avser att utifrån detta återkomma till stiftsfullmäktige, senast i samband med förslag till plan för verksamhet och ekonomi 2026-2028. En viktig grund för samtalen kommer vara resultatet av den pågående Skogsutredningen (som beställts av kyrkostyrelsen).

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys finns inarbetad i dokumentet (se protokollsbilaga).

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Klargörande frågor ställs av Alf Lindén.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Brith Fäldt yttrar sig och framställer följande yrkande:

att utdelningens storlek ska tas i en särskild beslutsatt-sats.

Ulrika Karlsson yttrar sig och framställer följande två (2) yrkanden:

att fastställa plan för verksamhet och ekonomi för PLT med förändringen att utdelningen föreslås uppgå till 10 miljoner, samt

att barnkonsekvensanalysen ska skrivas om och handla om hur konsekvenserna och upplevelserna av PLTs markanvändning påverkar barn genom våra beslut. Det ska analyseras om besluten får effekter på barn och ungdomars trygghet och mänskliga rättigheter. Ett särskilt utrymme ska ges för att beskriva hur samiska barn och ungdomar påverkas av PLTs beslut.

Monica Lindmark yttrar sig och framställer följande yrkande:

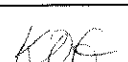
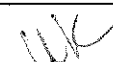
att prästlönetillgångarnas utdelning bör minska utifrån Luleå stifts plan för verksamhet och ekonomi 2023-2025.

Plan 2025: 13 560

Plan 2026: 13 460

Plan 2027: 13 360

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 17

Lars-Gunnar Frisk och Folke Hieta yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

I ärendet yttrar sig också Anders Rålin och Roland Samuelsson.

Biskop Åsa Nyström och Anders Landström lämnar klargörande upplysningar.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden ställer förslag om Brith Fäldts yrkande.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** Brith Fäldts yrkande.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons yrkande avseende utdelningen.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** Ulrika Karlssons yrkande.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons yrkande avseende barnkonsekvensanalysen.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** Ulrika Karlssons yrkande.

Kristina Bäckström begär provvotering (omröstning via handuppräckning), vilket genomförs.

Ordföranden konstaterar efter provvoteringen att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** Ulrika Karlssons yrkande avseende barnkonsekvensanalysen.

Ordföranden ställer förslag om Monica Lindmarks yrkande.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** Monica Lindmarks yrkande.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att fastställa plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027 avseende Prästlönetillgångarna i Luleå stift (se protokollsbilaga).

Mot stiftsfullmäktiges beslut **reserverar** sig Monica Lindmark, till förmån för eget yrkande.

Mot stiftsfullmäktiges beslut att avkastningskraven för prästlönetillgångarna inte minskas från 14 miljoner till 10 miljoner **reserverar** sig Ulrika Karlsson enligt följande:

Svenska kyrkans totala inkomster från skogen är drygt 1 %. Den föreslagna minskningen skulle innebära en minskning på 4 miljoner för PLT Luleå stift, vilket är mycket pengar men en obetydlig summa i sammanhanget. Minskas PLTs avkastningskrav minskas krav på intäkter för avverkning av skog.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 17

Mot stiftsfullmäktiges beslut om formuleringarna i barnkonsekvensanalysen **reserverar** sig
Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson, enligt följande:

Barnkonsekvensanalysen ska skrivas om och handla om hur beslut rörande PLT påverkar barn och unga – såväl direkta som indirekta konsekvenser ska belysas, och barn och ungas upplevelser av PLTs markanvändning ska undersökas och redovisas. Det ska särskilt analyseras om besluten får effekter på barns och ungdomars trygghet och mänskliga rättigheter. Ett särskilt utrymme ska ges för att beskriva hur samiska barn och ungdomar påverkas av PLTs beslut.

Justerandes sign.

KDG	my	WR
-----	----	----

Kyrkans förvaltning av skog och jord har en lång historia som började för över tusen år sedan när de första församlingarna växte fram. För att bilda en församling behövdes medel för att försörja en präst därav namnet prästlönetillgångarna. Tusen år senare bidrar de fortfarande till Svenska kyrkans förkunnelse!

Prästlöne- tillgångarna

I LULEÅ STIFT – PLAN FÖR VERKSAMHET OCH EKONOMI 2025-2027

Innehåll

Prästlönetillgångarna i Luleå stift	4
Övergripande målsättning	4
<i>Stiftets hus</i>	5
<i>Kapitalförvaltning</i>	5
Mål 2025-2027.....	5
<i>Ett biskopesbrev om klimatet</i>	6
<i>Svenska kyrkans färdplan</i>	6
<i>Färdplan - ett steg längre</i>	7
<i>Hållbarhetsstrategi</i>	7
<i>Mål 2022-2025</i>	7
Inriktning för verksamheten	8
<i>Kommunikation och samplanering</i>	9
<i>Utveckling och dialog</i>	10
<i>Utbildning</i>	10
Skog och markinnehav	10
Barnkonsekvensanalys	11
<i>Att bruka, inte förbruka</i>	11
<i>Mer än skog och mark</i>	11
<i>Att väga beslut i en tid av utmaningar</i>	11
Ordlista	13
Prästlönetillgångarna i Luleå stift	15

Bidrar till Svenska kyrkans förkunnelse

Prästlönetillgångarnas syfte är att skapa ekonomiska förutsättningar för Svenska kyrkans förkunnelse. De tillgångar (jord, skog och fonder) som stiftet förvaltar bidrar till en bred verksamhet i stiftets alla församlingar. Det kan till exempel handla om gudstjänster, diakoni, kyrkans barnverksamhet, mötesplatser och körer.

Siffror inom parentes
avser fjolårets siffror.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Den 1 januari 2024 hade prästlönetillgångarna i Luleå stift ett marknadsvärde på cirka 1 200 mkr.

Skogsfastigheternas marknadsvärde var 1 095 mkr eller 89 procent av totala marknadsvärdet. Varje år säljs virke till ett värde av 15–25 mkr. Stiftets hus i centrala Luleå, där bland annat Stiftskansliet finns, är också det en prästlönetillgång och hade ett marknadsvärde på 63 mkr eller 5 procent.

Prästlönefonden som är det tredje kapitalslaget som ingår i prästlönetillgångarna i Luleå stift var den 1 januari 2024 i sin helhet placerad på bankkonto. Marknadsvärdet var 70 mkr eller 6 procent.

Övergripande målsättning

Prästlönetillgångarna ska förvaltas så att de ger bästa möjliga uthålliga avkastning till nytta för de andelsägande församlingarna. Förvaltningen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Prästlönetillgångarna ingår i Svenska kyrkans färdplan för klimatet med mål om bland annat hänsyn till biologisk mångfald och klimat. Utdelningen till församlingar och kyrkans interna utjämnings-

tem ska vara stabil och öka kontinuerligt när resultatet medger det. Målsättningen är att över tid öka den årliga utdelningen till 2 procent av tillgångarnas marknadsvärde (efter att tillgångarna värdesäkrats), vilket motsvarar en utdelning på cirka 24 mkr. För att nå avkastningsmålet inom en överskådlig tid krävs förmodligen att nya inkomstkällor skapas. Arbete pågår att upplåta mark till byggnation av vind- och solkraft samt att välja hållbara kapitalinvesteringar som ger god avkastning.

Marknadsvärdet har under 2023 stigit då en ny taxering av skogsbruksfastigheter gjordes under 2023 och den ledde till väsentligt höjda taxeringsvärden vilket denna marknadsvärdering bygger på.

För att på sikt öka förväntad avkastning och sprida investeringar till fler tillgångsslag har stiftsfullmäktige 2021 beslutat att prästlönefonden vid utgången av 2024 ska uppgå till minst 10 procent av prästlönetillgångarnas kapital. Under arbetet med försoningsprocessen med det samiska folket har dock storskalig försäljning av prästlönefastigheter annat än till Naturvårdsverket och viktig samhällsutveckling pausats, då det i för-

soningsprocessen ingår en utredning kring markfrågor. Det pågående arbetet med arronderingsförbättring av skogsmarksinnehavet ska fortsätta även om totalarealen minskar.

Skogs- och markförvaltningen ska bedrivas ansvarsfullt med hög tillväxt av stamved och vitala föryngringar som säkerställer att skogen bibehåller en hög förmåga att binda koldioxid under lång tid. God hänsyn till den biologiska mångfalden, skogens kulturmiljöer, rennäringens- och det rörliga friluftslivets intressen är en självklarhet i det löpande arbetet. En viktig del för att uppnå målen är att nära följa, och stödja forskning om bland annat hyggesfritt skogsbruk och andra åtgärder om ekonomiskt, hänsynsfullt och produktivt skogsbruk.

Naturskogar är viktiga för biologisk mångfald. Inom PLT i Luleå stift sker ingen avverkning av naturskogar. Ibland misstas skog med hög ålder eller med lång trädkontinuitet med naturskog. Naturskogsbegreppet som används här härrör från Skogsstyrelsens definitioner av nyckelbiotoper där även FSC certifieringen hämtar sin definition. Då minsta tveksamhet föreligger om den aktuella skogen

Bild från höstlovsläget i Nikkaluokta för konfirmerade samiska ungdomar.
Foto: Sofia Strinnholm/Luleå stift.

har höga naturvärden som gör att den bör sparas enligt certifiering och sektorsmål, eller måste sparas enligt lagstiftning, sker alltid en fältinventering som utgår från en naturvärdesbedömning.

Stiftets hus

Stiftets hus Järpen 9 ska förvaltas så att avkastningen på lång sikt hålls på en god nivå, detta innebär att renoveringar och reparationer utförs efter behov. Målet är att det ska vara attraktivt att vara, eller bli hyresgäst. Tjänster för förvaltning av fastigheten köps för närvarande av HSB Norr.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen ska ske på ett etiskt sätt i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar och i enlighet med gällande regelverk i Lag och Kyrkoordning.

Placering ska i huvudsak ske genom köp av aktie- och räntebärande fonder. Utgångspunkten är att placeringar sker i fonder där Svenska kyrkans

nationella nivå säkerställer att investeringarna uppfyller högt ställda krav på etik och att såväl innehav som förvaltning ligger väl i linje med kyrkans grundläggande värderingar. Om investeringar sker i tillgångar som den nationella nivån inte kvalitetssäkrar ska egendomsutskottet säkerställa att investeringar motsvarar de krav som den nationella nivån ställt på motsvarande investering.

Svenska kyrkans nationella nivå tittar idag på tolkning av kyrkoordningen för att se om möjlighet finns för Prästlönetillgångarna att investera fondmedel i onoterade innehav som är delägda av olika enheter inom Svenska kyrkan.

Då prästlönefonden tillförts relativt stora summor pengar de senaste åren genom försäljning av mark finns nu möjlighet att med aktiva val av investeringar påverka och stimulera utbyggnad av fossilfri energiproduktion med mera. Kanske kan en ny verksamhetsgren för PLT vara

att äga eller deläga solcellsparkar? Arbete pågår i nuläget för att se om det i enlighet med förvaltningens regleringar går att investera kapital tillsammans med andra kyrkliga aktörer i exempelvis energiproduktion eller andra samhällsnyttor som krävs för samhällets omställning samt för att uppnå målen om egen energiförsörjning i färdplanen för klimatet.

Mål 2025-2027

Målet under perioden är att uppnå en årlig utdelning på minst 14 000 tkr (varav 7 000 tkr till andelsägande församlingar och pastorat, samt 7 000 tkr till kyrkans interna utjämnningssystem). Presenterad ekonomisk plan för perioden innehåller osäkerheter. De siffror som anges för 2026 och 2027 ska därför ses som preliminära.

Under stiftsfullmäktige 2022 beslutades att PLT skulle "ta fram indikatorer, nyckeltal för arbetet med hållbarhet (klimatnytta, biologisk mångfald, miljö). Detta görs för att kunna styra

och utvärdera balansen mellan ekonomisk och ekologisk hållbarhet.” Arbetet kan sägas ha påbörjats redan 2021 då personal från PLT i i Luleå stift påbörjade arbete inom ett projekt initierat av skogsprogrammet i Västerbotten, ”Indikatorer för biologisk mångfald i Västerbottens skogar”. Här har frågan varit om vi kan hitta mätmetoder för att följa utvecklingen av biologisk mångfald.

Problemet med kunskap om biologisk mångfald är att det handlar om enskilda individer av en mängd arter vilka i dag inte går att räkna eller övervaka, inventering och registrering bygger på att växtplatsen eller habitatet besöks och att alla individer inom undersökt område identifieras. Projektets mål kan kortfattat beskrivas som hur kan vi hitta mätbara storheter som kan ge en bild av hur den biologiska mångfalden utvecklas. Projektets presenterade material nås via Luleå stifts hemsida, under Prästlönetillgångar.

Utifrån de slutsatser som dragits i projektet kan vi konstatera att mätning är svårt men att indikatorer och nyckeltal går att följa. De mätvärden som PLT identifierat som möjliga att redan nu följa presenteras i tabellen till höger.

Ett biskopsbrev om klimatet

Biskopsbrevet om klimatet utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans engagemang i klimatfrågor. I brevet finns flera uppmaningar från Sveriges biskopar om hur vi alla kan bidra till att bromsa klimatförändringen. Prästlönetillgångarna berörs speciellt av två av dem:

- *Låt en teologiskt reflekterad syn på skapelsen präglade den ekonomiska förvaltningen av aktier, skog och mark för att minska klimatpåverkan och påskynda klimatomställningen.*

- *Gör konkreta handlingsplaner i syfte att uppnå klimatneutrala verksamheter så fort som möjligt med sikte på 2030. Det förutsätter omställning och beteende-*

Från skogsbruk undantagen areal produktiv skogsmark

År	2023	2022	2021	2020	2019
Areal, hektar	5 687	7 141	6 338	6 099	5 782

Naturreservat bildade av PLT:s innehav

År	2023	2022	2021	2020	2019
Areal, hektar	2 464	592	594	556	556

Naturvårdande skötsel

År	2023	2022	2021	2020	2019
Areal, hektar	3	0	5	9	10

Hyggesfri areal identifierad + utförd skötsel

År	2023	2022	2021	2020	2019
Areal, hektar	179	164	94	48	0

Naturvårdsbränning av skog

År	2023	2022	2021	2020	2019
Areal, hektar	1	0	0	9	21

Andel lövdominerad areal

År	2023	2022	2021	2020	2019
Areal, hektar	1 958	1 924	1 915	1 899	1 874

Kollager i stående skog

År	2023	2022	2021	2020	2019
Miljoner ton	6,9	6,9	6,5	-	-
Förändring ton	+104 000	+86 000	+115 000	-	-

Förslaget är att införa denna tabell i årsredovisningen för 2024.

förändringar inom områden som fastighetsförvaltning, resor, inköp med mera.

Prästlönetillgångarna svarar på uppmaningarna genom att integrera målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet och Luleå stifts hållbarhetsstrategi i sin verksamhetsplanering.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet - etapp två

Färdplanen antogs av kyrkostyrelsen 2019 med tre övergripande effektmål, där ett av dem är att uppnå klimatneutralitet inom hela organisationen. De två andra effektmålen handlar om att arbeta med värderingsförändringar och att bidra till klimaträttvisa.

I färdplanen finns delmål inom områden såsom kyrkans uppdrag och konsumtion och här finns också mål för jord, skog och mark. Färdplanen ska uppfyllas under tre etapper till år 2030 med nya delmål i varje etapp. Den första etappen var mellan 2020–2023, etapp två startade i januari 2024 och ska pågå till december 2027, därför har nya delmål tagits fram till samtliga områden. Se de beslutade målen för prästlönetillgångarna i faktarutan på kommande sida. PLT i Luleå stift beaktar och arbetar med samtliga relevanta mål i den löpande verksamheten, som exempelvis utvecklingsarbetet runt hyggesfria metoder, markarrenden till solparker och kommande FSC-certifiering.

Luleå stift vill ta färdplanen ett steg längre

De uppdaterade delmålen till färdplanens fas två utarbetades inom ENSO (egendomsnämndernas samarbetsorgan) och ingick i promemorian "Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp 2" som i december 2022 gick på remiss till samtliga stift från den nationella kyrkostyrelsen. I Luleå stifts remissvar som gavs i mars 2023 ingick ett förslag om ytterligare mål än de föreslagna inom skog och mark.

Den nationella kyrkostyrelsen valde att inte bejaka de föreslagna målen, men prästlönetillgångarna i Luleå stift ser dessa delmål som en naturlig del i den löpande förvaltningen och beaktas i verksamhetsplaneringen. De av Luleå stift föreslagna målen ses i faktabutten intill.

Hållbarhetsstrategi

Luleå stifts hållbarhetsstrategi handlar om stiftskansliets hållbarhetsarbete, om prästlönetillgångarna och det stöd stiftet vill ge till församlingar och pastorat i hållbarhetsfrågor. När det gäller prästlönetillgångarna så finns det i strategin mål kopplat till kapitalförvaltning, klimat och biologisk mångfald och kopplar delvis an till målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Inom arbetet framöver med måluppfyllelse i hållbarhetsstrategin kan särskilt nämnas:

Mål 2022–2025

Biologisk mångfald: Genomföra ett arbete med att analysera befintliga mark- och skogsområden som frivilligt avsatts, och potentiella nya områden för frivillig avsättning. Detta i syfte att säkerställa att områden med höga naturvärden och/eller biologisk mångfald sparas. En särskild satsning görs för att synliggöra minst fem av dessa områden.

Kapitalförvaltning: Kartlägg och analysera strategiska, taktiska och operativa konsekvenser av certifiering enligt FSC i syfte att ansluta prästlönetillgångarna till certifieringssystemet.

Mål för förvaltning, skog och mark – till och med 2027 ska:

1. Beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen vara utvärderad genom extern revision, och mätmetoder för jordbrukets kolbalans vara implementerad i enlighet med bästa praxis och gällande redovisningsregler.

2. Prästlönetillgångarna fortsatt aktivt bidra till forskning och utveckling om en hållbar förvaltning av skog och mark och en hållbar produktion av förnybar energi.

3. Prästlönetillgångarna som markägare, projektör och kapitalförvaltare verka för ökat träanvändande i byggnationer och klimatsmart byggande.

4. Produktion av förnybar el, motsvarande den totala årliga användningen i kyrkans byggnader, vara i projekt- eller produktionsfas på Prästlönetillgångarnas marker. Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på Prästlönetillgångarnas marker.

5. Prästlönetillgångarna bidra till forum för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt för fossilfritt och hållbart jordbruk för sina

gårdsarrendatorer. Vid nyupplåtelse av arrenden ska man använda möjligheten att påverka brukandet om det anses lämpligt.

6. Prästlönetillgångarnas skogsbruk sträva efter fossilfrihet i skötsel och transporter.

7. Prästlönetillgångarna tillvarata den brukade skogens produktionspotential för ökad klimatnytta på kort och lång sikt. Samtliga åtgärder för klimatnytta inom Prästlönetillgångarnas förvaltning av skog och mark ska ha en balans mellan ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga värden.

8. Prästlönetillgångarna vidta aktiva åtgärder för klimatanpassning som kan öka skogarnas och jordbruksmarkens motståndskraft, återhämtnings- och utvecklingsförmåga och minska klimatförändringarnas skadliga effekter.

9. Prästlönetillgångarna ha vidareutvecklat kunskap om hur markförvaltning och skogsbruk påverkar samiska näringar, samt genomfört anpassningar i enlighet med handlingsplanen som är kopplad till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket.

Till och med 2027 ska:

10. Inbindningen av CO₂ i stående skog, alltså tillväxten av biomassa i levande träd, överstiga det uttag och naturliga avgångar som sker.

11. Prästlönetillgångarnas skogsskötsel förändras så att större del av CO₂ inbindningen sker till sådana trädindivider som efter skörd blir till långlivade produkter, eftersom det är tillväxten hos enskilda trädindivider samt användningen av de uttagna individerna som styr klimatnyttan. Detta görs genom att arealen ungskogsröjning ökas med 10 %.

12. Prästlönetillgångarna prioritera volymtillväxt (CO₂ inlagring) framför ekonomisk avkastning genom att låta skogen bli äldre än vad som är ekonomiskt optimalt, så att medelåldern för avverkade bestånd i snitt överstiger lägsta tillåtna ålder för avverkning med 10 år.

13. En omställning av prästlönetillgångarnas skogsbruk görs så att en ökande andel av skogen brukas med hyggsfria metoder.

14. Svenska kyrkan uppfylla sin del i Sveriges åtaganden för biologisk mångfald inom FN:s Mångfaldskonvention, genom att utarbeta en plan för biologisk mångfald inom förvaltning av skog och mark, och påbörja arbetet för att i denna verksamhet bidra till förverkligande av konventionens mål.

15. En plan för återvätning av utdikad mark vara framtagen, med angivande av lämpliga prioriterade marker, och arbetet med återvätning av de högst prioriterade markerna ha påbörjats.

16. Alla kvarvarande naturskogar som Svenska kyrkan förvaltar ha getts ett långsiktigt skydd.

Klimat: Vid målperiodens slut ska det finnas produktion eller planerad produktion av solenergi på prästlönetillgångarnas mark. Målet bör vara att cirka 20 hektar lämplig mark identifieras, vilket skulle leda till en produktionskapacitet på cirka 10 GWh per år.

Inriktning för verksamheten

Under de senaste åren har intresset för hållbarhetsfrågor kopplat till skogsbruket ökat markant. Skogen och dess produkter är en viktig komponent i det omställningsarbete som Sverige står inför. För framtida generationer är ett ansvarsfullt och produktivt skogsbruk en förutsättning med dagens kunskapsläge. En samsyn finns om att skogen är viktig för omställning till ett hållbart samhälle. Frågan om hur skogen ska nyttjas för

denna omställning är dock föremål för en omfattande debatt.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under en lång period haft en viktig strategisk avvikelse jämfört med de stora statliga och privata skogsägande bolagen. Denna skillnad leder förenklat till att avverkning av skog sker vid en högre ålder mot vad som är den lägsta tillåtna. PLT har identifierat det som en tillgång i klimatarbetet då kolkagret blir högre med produktiva skogar i höga åldrar. Därför undersöks nu denna strategis potential vad det gäller ekonomisk avkastning i form av försäljning av kolkrediter eller liknande.

PLT:s avkastningskrav är relativt moderata och skapar en grund för mervärden i skogen - så som ökad biologisk mångfald, högre kolför-

råd och välskötta produktionsskogar med längre omloppstider än lagkravet. Samtidigt finns även relativt stora arealer orörda skogar - som tillsammans blir en variation av skogsmark där alla som vistas i skog och mark förhoppningsvis kan finna sina favoriter. Kanske kan Prästlönetillgångarna i Luleå stifts skogsbruk med längre omloppstider bli ett föredöme för andra skogsägare?

Fokus för den löpande skogsförvaltningen är bland annat att löpande uppdatera skogsbruksplaner efter nya inventeringar, naturvärdesbedömningar eller fjärranalysdata.

Den skogsvaktartjänst som inrättats under 2023 kommer bidra till att intensifiera arbetet med att identifiera och åtgärda områden som kräver skogsskötsel med en högre nivå av

Bild på virkeshög i Älvsbyns skogar.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift.

hänsyn, till exempel rennärning, sociala värden/tätorts nära skogar. Arbetet kommer också att inriktas på att identifiera skogsområden där hyggesfritt skogsbruk bedöms vara ett lämpligt och långsiktigt hållbart alternativ till trakthyggesbruket. Åtgärder med hyggesfria metoder utförts på cirka 85 ha under 2024, vilket motsvarar ungefär 50 procent av arealen som förnyingsavverkades under samma år. Dessa insatser kommer sammantaget leda till att successivt öka arealen skogar skötta med hyggesfria metoder.

Planering pågår också för att etablera ett större demonstrationsområde med olika hyggesfria metoder. Detta för att skaffa erfarenheter samt att skapa utökad kunskap/förståelse för utmaningarna kopplat till att använda de olika hyggesfria metoderna.

Det finns områden med sedan tidigare kända men obekräftade naturvärden. Förutom att i det löpande arbetet identifiera förändringar som behöver göras med anledning av nya naturvärdesbedömningar är målsättningen att också dessa kända områden under året skall inventeras. Resultatet av denna inventering bedöms bli att många klassas om och tillförs de avsatta arealerna.

Indikationer ” på att nivån på naturvårds- avsättningarna... kommer att öka

Det finns indikationer på att nivån på naturvårdsavsättningarna i och med detta kommer att öka från nuvarande 8 procent till cirka 12 procent.

PLT har under lång tid samarbetat med länsstyrelserna i de båda länen angående områden som kan vara in-

tressanta för formellt statligt skydd. Samarbetet har utvecklats från att vara en envägskommunikation där länsstyrelserna primärt vände sig till PLT då de identifierat objekt där de vill utreda skydd, till att idag vara en tvåvägskommunikation. När PLT identifierar större sammanhängande områden som passar in i den plan för grön infrastruktur som länsstyrelserna har eller som kan bära sina naturvärden på egen hand överlämnar PLT det underlaget till respektive länsstyrelse.

Behov av ” utökad kommunikation och transparens

Beroende på utfallet av den ökade avsättningen av produktiv skogsmark kommer nya beräkningar av tillgängliga avverkningar vara nödvändiga. Detta kan leda till förändringar av framtida avkastning från skogsbruket.

Kommunikation och samplanering

Det ökade intresset för klimatpåverkan, hållbart skogsbruk och bevarande av biologisk mångfald skapar ett behov av utökad kommunikation och transparens. Genom tydligare kommunikation kan en gemensam förståelse skapas. Utvecklingsmöjligheter finns för både digital kommunikation och trycksaker som styrdokument, årsredovisning med mera.

I takt med det ökade intresset uppstår också behovet av att förbättra förutsättningarna för en god dialog. Ett generellt fokus är att säkerställa god kommunikation till olika intressenter i samband med exempelvis beslut om avverkning och andra åtgärder kopplat till skogsbruket.

Genom att främja dialog, samplanering och kunskapsutbyte optimeras

skogsbruket för att möta dagens och framtidens utmaningar, samtidigt som en hållbar användning av skog som resurs säkerställs.

På all skogsmark som förvaltas av prästlönetillgångarna i Luleå stift finns renskötselrätt, vilket innebär att samebyar får använda mark och vatten till underhåll för sina renar. Dialog och samråd med samebyar har pågått under många år och växlas nu upp till samplanering. För att vårda och vidareutveckla dagens goda relationer kommer samplanering med samebyarna fortsatt vara ett viktigt inslag i arbetet under 2025 och åren framöver.

Med avstamp i miljökonferensen i Rio de Janeiro 1992 togs ett initiativ från det dåvarande initiativet Kyrkans miljövern om att ordna en reservatsstafett mellan Svenska kyrkans 13 stift.

Luleå stift har under åren efter det inrättat fem kyrkreservat. Skogen i reservaten innehåller olika naturtyper av skiftande karaktär men som vart och ett uppvisar en intressant miljö. Det pågår förberedelser för att föreslå inrättande av ytterligare fem kyrkreservat. I detta arbete ingår också att synliggöra alla reservat med hjälp av skyltning samt att presentera dem på stiftets hemsida. På detta sätt kan de göras mer tillgängliga för fler människor.

Anställning av certifieringsansvarig som är en delad tjänst mellan PLT i Luleå stift och PLT i Härnösands stift är en resursförstärkning som förhoppningsvis kommer leda till en smidig hantering av certifieringsfrågor under 2025.

I en motion inlämnad till Stiftsfullmäktige 2023 föreslås att PLT ska upphöra med plantering av Contortatall. PLT har under senare år upphört med att plantera Contortatall, vilket innebär att motionen redan är uppfylld.

Utveckling och dialog

Dialog med myndigheter och respekt för myndighetsbeslut är en självklarhet för förvaltningen av PLT i Luleå stift. Att välja att ta en diskussion med en myndighet om ett myndighetsbeslut kan i detta sammanhang vara en viktig åtgärd i syfte att förstå/klarlägga motivet bakom det aktuella beslutet och därmed öka förståelsen för myndighetens tolkning och tillämpning av aktuellt regelverk. Att, när det bedöms ändamålsenligt eller nödvändigt, begära en prövning av ett beslut i enlighet med gällande regelverk bör därför inte ses som en konflikt med en myndighet utan som ett naturligt sätt att utveckla ömsesidig förståelse i vissa frågor.

Utbildning

Prästlönetillgångarnas medarbetare behöver regelbunden utbildning då forskning, regelverk och metoder ständigt utvecklas. Då verksamheten

nu kommer att verka i enlighet med två certifieringar kan relevanta utbildningsinsatser också bli aktuella. I det fokus som nu riktas mot artskydd blir Skogsstyrelsen en viktig utbildningsaktör med sin artvisa vägledning och fortbildning.

Skog och markinnehav

Den största tillgången är markinnehavet på totalt cirka 63 000 hektar (ha) varav ungefär 40 000 ha är produktiv skogsmark.

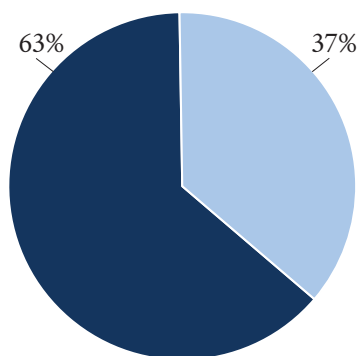
Virkesvolymen på den areal som länsstyrelserna är intresserade att bilda naturreservat av är cirka 650 000 m³sk motsvarande ett virkesvärde om 260 000 000 kr (260 000 000) vid ett virkespris om 400kr/ m³sk. Under 2023 tecknades avtal med Naturvårdsverket om ett större naturreservat i Vittangi, avtalet är ett inträngsavtal och omfattar cirka 5 600 ha varav ungefär

1 900 ha produktiv skogsmark. Denna mark ägs fortfarande av PLT men är strikt skyddad.

På de 32 400 ha som brukas föröyringsavverkas cirka 200–250 ha årligen vilket motsvarar 0,3–0,4 procent av totalarealen och cirka 0,7 procent av den brukade produktiva arealen. Om denna intensitet i skogsbruket bibehålls över tid innebär det en omloppstid på cirka 140 år i genomsnitt. Även vid föröyringsavverkning lämnas hänsyn i form av trädgrupper, hänsynskrävande biotoper med mera.

Omfattning är enligt den uppföljning som görs av extern aktör cirka 10–15 procent av arealen. Detta innebär att årligen tillkommer 20–38 ha i hänsynsareal, och efter en omloppstid skulle det innebära att ytterligare 10–15 procent av den brukade arealen eller 3300–5000 ha avsatts som hänsyn.

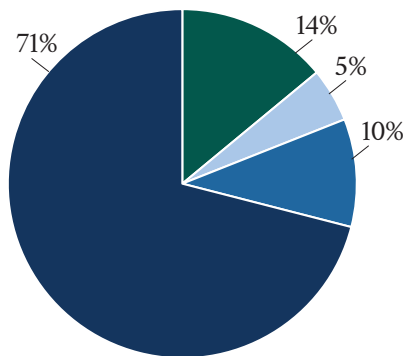
**Totala markinnehav
63 000 ha fördelas:**

■ Produktiv skogsmark
- 40 000 ha.

■ Ej produktiv skogsmark
- 23 000 ha.

**Av 40 000 ha produktiv
skogsmark är:**

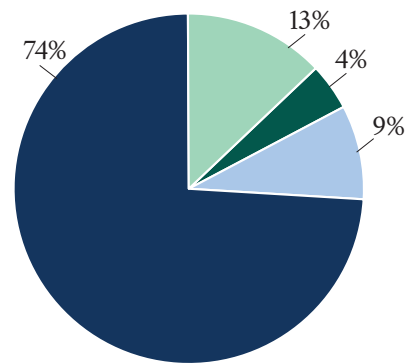
■ Produktiv skogsmark
avsatt - 5 700 ha.

■ Produktiv skogsmark
naturreservat* - 1 900 ha.

■ Produktiv skogsmark
detaljhänsyn - 4 150 ha.

■ Produktiv skogsmark
kvar att bruka - 28 250 ha.

**23 000 ha ej produktiv
skogsmark består av:**

■ Exploaterat, väg, kraftledning
- 1 000 ha.

■ Vatten som sjö, bäck, älv
- 2 000 ha.

■ Skogligt impediment*
- 17 000 ha.

■ Övrigt som strand, äng
- 3 000 ha.

*Produktiv skogsmark avsatt: Av den avsatta skogsmarksarealen är cirka 8% klassad som NO/NS i skogsbruksplanen.

*Naturreservat avser här: Produktiv skogsmark där PLT fått ekonomisk ersättning för skydd men där marken fortsatt ägs av PLT.

*Skogligt impediment: Skogligt impediment är skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

Att bruka, inte förbruka

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Insatser inom upplåtelser av mark för samhällsviktiga ändamål – som

exempelvis för etablering av vind och solkraft är en viktig del i det gemensamma arbetet mot fossilfrihet och kommer att bidra till tillgång på förnybar el under lång tid framöver. Även andra former av upplåtelse av mark – som bostadsbyggande och etablering av näringsliv är positiv för social välfärd och samhällets framtid. Tillgänglig skog och natur för rekreation och exempelvis fiske är viktig för både unga och äldre. Inte minst i tider där den existentiella hälsan ständigt utmanas. Prästlönetillgångarna ser även över möjligheten att tillgängliggöra för allmänheten de tidigare skapade kyrkreservaten – som tillsammans med andra skogsområden som skolskogar och liknande projekt ökar möjligheten att barn kan tillgodogöra sig utbildning och lära sig om vikten av samspel mellan människa och natur.

Mer än skog och mark

Det är viktigt att uppmärksamma att det inom prästlönetillgångarna sker en uppbyggnad av kapital kopplat till traditionell kapitalförvaltning, dvs investeringar i aktie- och räntefonder. Inom denna förvaltning tillkommer

perspektiv som rör konsumtion, internationell handel och mänskliga rättigheter. Ett centralt perspektiv är just frågan om barn- och ungas välfärd, särskilt i länder med svag lagstiftning runt mänskliga rättigheter och miljö. Genom att investera i tillgångar som den nationella nivån kvalitetssäkrar är ambitionen att kunna väga avkastning och hållbar utveckling på ett sätt som gynnar både dagens generationer och framtiden.

Att väga beslut i en tid av utmaningar

Sammantaget är bedömningen att den planerade verksamheten är avvägd i relation till barn- och unga vuxna. Samt att det finns ett särskilt fokus på att tillgängliggöra verksamheten till förmån för barn och unga och att avvägningen mellan dagens och framtida generationer sker utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar.

Skogscertifiering

Sedan 2002 är prästlönetillgångarna i Luleå stift certifierad enligt PEFC. Under 2023 har förberedelse inletts för att även certifiera verksamheten enligt FSC. Skogscertifiering handlar om att ställa långtgående krav på naturvårdsåtgärder och socialt ansvar i skogsbruket. FSC och PEFC är två av de mest erkända miljöcertifieringssystemen för skogsbruk över hela världen. De är båda oberoende organisationer som syftar till att främja hållbart skogsbruk och bevara skogsmiljön på lång sikt.

FSC står för Forest Stewardship Council. PEFC står för Programme for the Endorsement of Forest Certification.

Markareal

Prästlönetillgångarna i Luleå stift förvaltar jord, skog och fonder. I Norrbotten och Västerbotten handlar det om cirka 0,5 procent av den totala markarealen. I hela Svenska kyrkan omfattar tillgångarna 1,3 procent av Sveriges landareal.

Beredskap

En del i PLT:s arbete är att vara förberedd och ha beredskap för olika scenarier som kan påverka skog och mark, exempelvis översvämning och höga flöden, skogsbränder, väder och vind. På senare år har det krävts en högre beredskap inför torka och skogsbränder under sommar- och höstperioderna.

Prästlönetillgångarna förvaltar inte bara jord och skog utan även fastigheter som bland annat Stiftets hus Järpen 9, intill Stiftskansliet i Luleå.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift.

Ordlista

Andelsägande församlingar	Församlingar som äger rätt till en fastställd andel av utdelningen från prästlönetillgångarna.
Arronderingsförbättring	Term för att beskriva processen med att omorganisera och förbättra skogsskiftens/fastigheters form, storlek och läge för att göra de mer funktionella, effektiva eller ekonomiskt lönsamma.
Biologisk mångfald	Biologisk mångfald i skog och skogsmark kan definieras enligt miljökvalitetsmålet "Levande skogar" – där "skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skyddas, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."
Biskopsbrev	Svenska kyrkans biskopar utgör tillsammans biskopsmötet och en av biskopsmötets uppgifter är att gemensamt författa biskopsbrev som berör viktiga ämnen som klimatet, diakoni och tystnadsplikten. Biskopsbreven fungerar som stöd och inspiration till präster, diakoner och församlingar. De kan samtidigt också vara riktade till allmänheten.
Detaljhänsyn	Områden som undantas avverkning vid detaljplanering av en avverkning, kan vara kantzon mot vattendrag, mindre hänsynskrävande biotoper eller grova enstaka träd.
Frivilliga avsättningar	Att frivilligt avsätta eller reservera en del av sin mark och därigenom bidra till bevarande av naturvärden och ekologisk mångfald utan att det krävs lagstiftning eller statlig inblandning.
FSC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem som används för att bedöma och godkänna skogsbruk enligt miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. FSC står för Forest Stewardship Councils.
Föryngringsavverkning	Föryngringsavverkning innebär att du avverkar träden i ett äldre bestånd och därmed ger plats för en ny generation skog. På skogsmark finns skyldighet enligt skogsvårdslagen att efter avverkning få en säkerställd föryngring inom en viss tid.
Hyggesfritt skogsbruk	Innebär att skogen sköts så att marken alltid är trädbevuxen utan att det uppstår några större kalhuggna ytor
Intrångsersatta naturreservat	Ersättning som betalas till en markägare för att kompensera för intrånget på dennes mark eller fastighet. Intrånget kan vara av olika slag, anläggning av ledningar, genomfart för vägar eller avsätts som naturreservat. PLT äger alltså fortfarande marken eller del av mark som blir naturreservat.
Klimatnytta	Syftar på de positiva effekter eller fördelar som uppnås genom att vidta åtgärder eller investeringar för att minska klimatförändringar.
Kyrkoreservat	En skyddsform för natur- eller kulturobjekt på mark som Svenska kyrkan äger. Det är ett frivilligt åtagande och upprättandet av kyrkoreservat är kyrkans sätt att lyfta fram vikten av att bevara värdefulla naturtyper och skydda den biologiska mångfalden. Det som skiljer kyrkoreservaten från andra frivilligt avsatta områden är att de är särskilt intressanta och unika samt lättillgängliga för besökare.
Lång trädkontinuitet/ Kontinuitetsskog	En skog som under senare tid inte varit kalavverkad, utan skogen har varit kontinuerligt trädbevuxen utan väsentliga trädslagsbyten.
Målbilder för god miljöhänsyn	Är myndigheternas tolkning av skogspolitiken, det vill säga skogsvårdslagens övergripande mål kring produktion och miljö samt det svenska miljömålet Levande Skogar. De företag som arbetar inom skogssektorn får lämna synpunkter på och förslag till sektorsmål och förväntas att följa de mål som beslutas utifrån sina möjligheter.
Naturskogar	Även kallade orörda skogar eller naturliga skogar, är skogar som inte har påverkats av betydande mänsklig påverkan eller exploatering.
Naturvärdesbedömning	Syftet med en naturvärdesbedömning är att identifiera områdets förutsättningar och värde för biologisk mångfald.
Nyckelbiotoper	Områden inom skogslandskapet som har en särskilt stor betydelse för den biologiska mångfalden och som behöver bevaras och skyddas. Kan exempelvis vara områden med ovanliga naturtyper, äldre skogar med grova träd och mycket död ved, eller områden som specifika arter är beroende av för sin överlevnad.
Onoterade innehav	Hänvisar till ägarandelar eller tillgångar som inte är listade på någon offentlig börs eller handlas på en reglerad marknad.
PEFC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem med syfte att främja hållbart skogsbruk genom att ta hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter av skogsbruket. PEFC står för Programme for the Endorsement of Forest Certification.
Produktiv skogsmark	Mark där skogen tillväxer med minst 1 skogskubikmeter per hektar och år i snitt under en omloppstid.
Reservatsbildning	Även kallat skogsreservatsbildning, syftar på processen att skapa speciella områden som är avsatta för bevarande av biologisk mångfald och skydd av naturliga livsmiljöer. Vissa områden är avsedda att förbli i stort sett orörda eller få en minimal påverkan av mänsklig aktivitet för att skydda sina naturliga ekosystem och de arter som bor där. Medan andra naturreservat kräver intensiv skötsel för att bibehålla sina naturvärden.
Skogligt impediment	Skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Belopp i tkr.

	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Rörelsens intäkter					
Jord och Skog	27 588	25 750	26 700	26 700	26 700
Stiftets Hus	4 908	4 800	5 100	5 500	5 500
Resultat vid avyttring av plf	36 437	0	3 000	3 000	3 000
Prästlönefond	2 077	500	2 000	2 000	2 000
Summa rörelsens intäkter	71 010	31 050	36 800	37 200	37 200
Rörelsens kostnader					
Kostnader för varor, mtrl, inköpta tjänster	-8 284	-5 550	-7 700	-7 700	-7 700
Kostnader för inhyrt personal	-4 253	-5 500	-4 500	-5 000	-5 000
Naturvård skötsel	0	-500	-500	-500	-500
Övriga externa kostnader	-1 689	-2 341	-1 700	-1 700	-1 700
Avskrivningar	-2 214	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Summa rörelsens kostnader	-16 440	-16 091	-16 600	-17 100	-17 100
Rörelseresultat	54 570	14 959	20 200	20 100	20 100
Resultat från finansiella investeringar	1 504	1 000	1 000	1 000	1 000
Resultat efter finansiella poster	56 074	15 959	21 200	21 100	21 100
Bokslutdispositioner	-3 276	0	1 000	0	0
Skatt på årets resultat	-71	-750	-750	-800	-850
ÅRETS RESULTAT	52 727	15 209	21 450	20 300	20 250
Värdesäkring enl KO 46:11	-1 060	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000
Omföring realisationsresultat PLF enligt KO 46:10	-36 437	0	-3 000	-3 000	-3 000
Omföring övrigt enligt KO 46:10	-1 138	0	-1 500	-1 500	-1 500
Årets disponibla resultat	14 092	13 209	15 950	14 800	14 750
Vinstdisposition					
Balanserad vinst från föregående år	13 983	14 075	13 284	15 234	16 034
Tillkommande disponibelt för utdelning	14 092	13 209	15 950	14 800	14 750
Utdelning till församlingar/pastorat	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Överförs till ny räkning	14 075	13 284	15 234	16 034	16 784

Prästlönetillgångar i Luleå stift

PLAN FÖR VERKSAMHET OCH EKONOMI 2025-2027

Bild från höstlovslägret i Nikkaluokta
för konfirmerade samiska ungdomar.

Foto: Sofia Strinnholm/Luleå stift.

§ 18

Dnr. S 2022-0938

Behandling av motionen: Contortatallen

Motionen *Contortatallen* har den 2 november 2022 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Henrik Blind (MPSKDG), Ingela Eriksson (POSK) och Ellen Kuorak (POSK). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 18-19 november 2022 att motionen väckts i behörig ordning och därmed skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet och stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att:

1. inga contortatallar ska planteras på Prästlönetillgångarna i Luleå stifts marker,
2. redan befintliga bestånd bör huggas ner snarast möjligt,
3. prästlönetillgångarna i Luleå stift ska inte bidra med finansiering till förädling, forskning eller plantor av contortatall.

Bakgrund och stiftsstyrelsens överväganden

Frågan om Contortatallen är en fråga med flera dimensioner. Skogsvårdslagen tillåter plantering av Contortatall inom vissa områden. Inom prästlönetillgångarnas förvaltningsområde finns begränsningar för plantering av Contortatall närmast fjällkedjan, och inom 1 km från naturreservat. Anledningen till att Contortatall blivit det största icke inhemska trädslaget inom skogsbruket är att den har större volymproduktion än den inhemska tallen. Uppföljning av tillväxt indikerar cirka 35 % mer ved, och därmed cirka 35 % mer inbindning av Co2, jämfört med tall eller gran under samma tid på motsvarande marker.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har på senare år inte planterat Contortatall och har inte heller någon avsikt att göra det i framtiden. Detta mot bakgrund av att den inte uppskattas av rennäringen eller allmänheten. Det finns cirka 470 hektar skogsmark där Contortatallen är planterad på prästlönetillgångarnas mark. Det motsvarande ca 1,1 % av den produktiva skogsmarken. Den största delen, ca 310 ha, är planterade under 1980-talet och är därmed inne i en ålder av snabb volymmässigt tillväxt och därmed stor inbindning av koldioxid till stamveden. De äldsta bestånden som finns inom förvaltningen är upp emot 50 år och kommer därmed att avvecklas inom de närmsta 30 åren. Om bestånden skulle avverkas idag skulle en stor del av virket gå till pappersmassa eller bränsleved. Ur klimatomfattig synpunkt vore det därför en nackdel att avverka dessa träd innan tillväxt och koldioxidbindning kulminerar.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift bidrar idag inte till finansiering av arbete som rör förädling, forskning eller plantor av contortatall.

Vårt att notera är att verksamheten har en inriktning som innebär att om det framkommer tydliga önskemål från rennäringen om förtida avverkning av bestånd som försvårar för renskötseln ska dessa önskemål tillmötesgå. Ett exempel på att frågor kopplat till renbeteslandet beaktas är genom att i dialog med företrädare för samebyarna planera vilka områden som kan brukas med olika nivåer av hänsyn. Hänsyn till rennäringen kan handla om att vänta med en avverkning till dess att ett intilliggande yngre bestånd kan ersätta bete eller skydd som finns i det bestånd som PLT planerat att avverka. Det kan även handla om att anpassa föryngringen genom en mildare/utebliven markberedning, eller om att tidigarelägga röjning/gallring för att öka ljusinsläppet och därmed lavtillväxten eller för att öka framkomligheten för renar och renägare. En självklar del i arbetet är att inte plantera Contortatall på områden som rennäringen ser som viktiga betesområden eller flyttleder då det ofta leder till täta och mörka skogar vilket missgynnar rennäringen.

Justerandes sign.

KOB	in	WK
-----	----	----

forts. § 18

Stiftsstyrelsen föreslår mot bakgrund av ovanstående att motionens första punkt ska tillstyrkas. Detta mot bakgrund av att ytterligare plantering av Contortatall inte bör ske. Frågan i andra punkten, om avverkning av befintligt bestånd, är därmed inte lika självklar. Stiftsstyrelsen föreslår att motionen i denna del avslås. Detta mot bakgrund av att kunna nyttja beståndet för att tillvarata såväl de klimatmässigt som ekonomiskt värdena i att låta beståndet avverkas enligt ursprunglig plan. Styrelsen noterar att verksamheten i denna del har en extra stor lyhördhet i relation till rennärings behov. När det gäller punkt tre sker idag ingen finansiering av den typ av åtgärder som rör contortatallen. Stiftsstyrelsen förordar att motionen ska anses besvarad utifrån nuvarande inriktning. Stiftsstyrelsen konstaterar att det i framtiden kan finnas skäl att stödja forskning rörande contortatallen. Ett sådant stöd förutsätter dock att forskningen handlar om att hantera utmaningar med befintliga bestånd snarare än att stödja nya projekt med plantering/nya bestånd.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Beslut ska tas i relation till dagens och framtidens generationer utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar. Förslag till besluten anses stå i relation till prästlönetillgångarnas strävan att säkerställa barn och framtida generationers tillgång till de nyttor som skog kan skapa, både i relation till klimat, biologisk mångfald samt tillgång till skog för lek, vila, fritid och rekreation.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Klargörande frågor ställs av Ulrika Karlsson.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

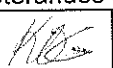
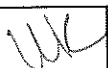
Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig och framställer följande yrkande:

Jag yrkar bifall till motionens andra förslag (att redan befintliga bestånd bör huggas ner snarast möjligt).

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 18

I ärendet yttrar sig också Anders Rålin och Gunnel Eriksson.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första punkt.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens tredje punkt.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

- att motionens första punkt ska bifallas,
- att motionens andra punkt ska avslås, samt
- att motionens tredje punkt ska anses besvarad.

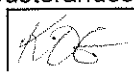
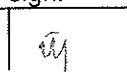
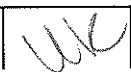
Mot stiftsfullmäktiges beslut avseende motionens andra punkt (att inte avverka contortabestånden) **reserverar** sig Ulrika Karlsson enligt följande:

Där contortaplantagerna finns är det en ekologisk öken. Finns ingen biologisk mångfald, det är otrevligt att vistas där, för renar finns ingenting. De här plantagerna har ingen motståndskraft mot skadedjur som kommer alltmer i och med både klimatförändring och att skogar med stor artmångfald huggs ner. Det är dags att PLT restaurerar contortaplantagerna. Av denna reservation följer att det står felaktigt i årsberättelsen att denna motion skulle vara uppfylld.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Henrik Blind (MPSKDG)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Ellen Kuorak (POSK)

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 19

Dnr. S 2023-0437

Behandling av motionen: Avveckla PEFC vid anslutning till FSC

Motionen *Avveckla PEFC vid anslutning till FSC* har den 3 maj 2023 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Inger Stenlund (ViSK) och Paavo Ruokojärvi (ViSK). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 12-13 maj 2023 att motionen väckts i behörig ordning och därmed skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet samt stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att Prästlönetillgångarna i Luleå stift lämnar PEFC-certifieringen snarast efter en anslutning till FSC.

Bakgrund och stiftsstyrelsens överväganden

Prästlönetillgångarna i Luleå stift är idag certifierade enligt PEFC och kommer från och med 2024 att certifieras även enligt FSC. 8 av 13 prästlönetillgångar i landet är certifierad i båda systemen. För att administrera certifieringar har samtliga prästlönetillgångar tillsammans bildat en förening "Stiftens egendomsförvaltningars förening" (STEF). Föreningen har en anställd verksamhetsledare och ansvarar för att anlita externa aktörer i syfte att följa upp certifieringarna (genom att bl.a. upphandla och administrerar de årliga revisionerna).

Föreningen hanterar både certifiering enligt PEFC och FSC. Stiftens betalar en årlig avgift till föreningen för detta stöd. Idag betalar prästlönetillgångarna i Luleå stift 100 000 kr till föreningen. Vid dubbelcertifiering ökar denna kostnad med cirka 20 000 kr för den tillkommande FSC-certifieringen. Kostnaden för enbart FSC-certifiering bedöms ligga i nivån för kostnaden för enbart PEFC-certifieringen. Kostnadsökningen kopplat till FSC är således inte primärt kopplad till avgiften till STEF, utan avser exempelvis ökad arbetsinsats kopplad till samplaneringsprocesser med samebyarna.

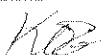
Det finns principiella skillnader mellan certifieringarna inom två områden:

- **Rennäring** – FSC kräver en samplaneringsprocess med berörd sameby inför vissa skogliga åtgärder. PEFC har inga stora åtaganden (utöver lagkraven) gentemot rennäringen.
- **Krav på entreprenörer** – PEFC accepterar endast att certifierade entreprenörer utför skogliga arbeten på certifierade fastigheter. Kraven innehåller bl.a. krav på arbetsvillkor och kollektivavtalade löner. Motsvarande krav saknas inom FSC.

PEFC:s entreprenörs-certifiering är således en garant för bra arbetsvillkor och kollektivavtalade löner, där motsvarande krav inte finns i FSC.

Stiftsstyrelsen gör bedömningen att det finns tydliga värden med att verksamheten är certifierad enligt båda systemen. Den ekonomiska besparingen på cirka 20 000 kr skulle innebära ökade kostnader för kontroll av arbetsvillkor och andra villkor hos anlidade entreprenörer. Denna kostnadsökning bedöms överstiga besparingen med betydande belopp. Även efter en egen uppbyggnad av kontroller i dessa delar finns en ökad risk (i relation till idag) för att dåliga villkor hos enskilda entreprenörer missas. Det bör även noteras att den nationella nivån inom ramen för sin tillsyn förordar en ordning med anslutning till båda systemen. Stiftsstyrelsen föreslår således att motionen avslås.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 19

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt.

Detta förslag till beslut, som en följd av dess rent administrativa natur, väntas inte få några särskilda effekter för barn eller framtida generationer.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig och framställer följande yrkande från Ingela Eriksson och Ulrika Karlsson:

Vi yrkar bifall till motionens förslag om att lämna PEFC-certifieringen vid en anslutning till FSC.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

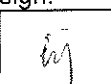
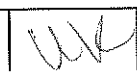
Ordföranden ställer förslag om Ingela Erikssons och Ulrika Karlssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 19

Mot stiftsfullmäktiges beslut **reserverar** sig Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson enligt följande:

Certifieringssystemen fungerar inte idag trots upprepade och systematiska överträdelser. Att ha två system som inte fungerar ger ingen större trovärdighet eller legitimitet åt kyrkans skogsbruk. FSC är ingen garant för hållbart skogsbruk. PEFC ännu mindre. Svenska kyrkan ska inte lobba för mer avverkning i PEFC. PLT ska inte ha två system, vilket upplevs som greenwashing av många, det räcker med ett.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Inger Stenlund (ViSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)

Justerandes sign.

KOG	ij	W
-----	----	---

§ 20

Dnr. S 2023-0442

Behandling av motionen: För en proaktiv kommunikation från prästlönetillgångarna till församling/pastorat

Motionen *För en proaktiv kommunikation från PLT till församlingar/pastorat* har den 4 maj 2023 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Inger Stenlund (ViSK). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 12-13 maj 2023 att motionen väckts i behörig ordning och skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet och stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att:

1. Egendomsförvaltningen skapar en rutin gällande samverkan med och information till stiftets församlingar/pastorat.
2. Egendomsförvaltningen informerar församlingar/pastorat om vilka skogsskötselåtgärder som är på gång på berörd församlings/pastorats marker.
3. De som ska informeras lokalt innan åtgärder ska vara församlingsråd, kyrkoråd, kyrkofullmäktige och ledningsgrupp.
4. Åtgärder som ska informeras om ska vara naturreservatsbildning eller andra skyddsformer, slutavverkning, områden upplåtna för forskning, avverkningsanmälningar, sålda kolkrediter eller andra skogsskötselåtgärder som på ett omfattande sätt förändrar eller bevarar landskapet.
5. Informationen ska ges minst 3 mån innan planerad åtgärd.

Bakgrund och stiftsstyrelsens överväganden

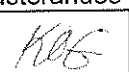
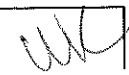
Enligt gällande regelverk finns få krav på information och samråd kopplat till förvaltningen av prästlönetillgångarna. Den huvudsakliga informationen sker dels genom årsredovisning och verksamhetsberättelsen för prästlönetillgångarna, dels prästlönetillgångarnas plan för verksamhet och ekonomi, dels genom den rapport och samråd som kyrkostyrelsen enligt kyrkoordningen ansvarar för.

I kyrkoordningen finns endast krav på samråd med församling om prästlönetillgångarna avser att sälja en prästlönefastighet, se 46 kap. 9 §. Då ska "församlingen där fastigheten är belägen ges tillfälle att yttra sig i frågan". I 46 kap. 2 § slås fast att "om en församling ingår i ett pastorat ska det som i detta kapitel sägs om församlingar i stället gälla pastoratet".

Som framgår av förslaget till plan för verksamhet och ekonomi för Prästlönetillgångarna i Luleå stift 2025-2027 finns en tydlig ambition med ökad information och kommunikation. En del i detta är att såväl årsredovisningen för 2023 som planen för verksamhet har utvecklats och kommer att utvecklas ytterligare kommande år. I detta ingår att verksamheten avser skapa rutiner för samverkan och information med församlingar och pastorat där prästlönetillgångarna äger skog och mark, dvs. det som motionärerna yrkar i första punkten. Idag lämnas information till församlingar när det planeras åtgärder som direkt eller indirekt berör en församling.

Stiftsstyrelsen föreslår att motionens första punkt ska tillstyrkas för att tydligt visa på en ökad ambition när det gäller samverkan och information. Stiftsstyrelsen bedömer att det förslag som lämnas i motionens andra punkt redan är uppfyllt och att den därmed ska anses besvarad. När det gäller punkterna tre-fem inrymmer de detaljerade instruktioner om hur verksamheten ska utföras. Utifrån detta och bedömningen att tillstyrkande riskerar att skapa betydande

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 20

administration utan att önskad nytta uppnås, föreslår stiftsstyrelsen att motionen i dessa delar ska avslås. Stiftsstyrelsen noterar att tillstyrkandet av första punkten om att verksamheten ska skapa rutiner kan komma att leda till en utveckling i den riktning som motionärerna önskar i punkterna tre-fem.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag och värdet vi skapar framåt.

Barn bör bli informerade om vad som händer i deras närhet och vardag, som en del av församlingsgemenskapen, vilket förslag till beslut även bifaller. Övriga förslag till beslut, som en följd av dess rent administrativa natur, väntas inte få några särskilda effekter för barn eller framtida generationer.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Lars-Gunnar Frisk yttrar sig och framställer följande yrkande:

Jag tillstyrker stiftsstyrelsens förslag om motionens första punkt: Att i enlighet med stiftsstyrelsens yttrande bifalla motionens första punkt (om att skapa en rutin gällande samverkan och information till församlingar/pastorat), samt föreslår en komplettering med följande att-sats:

Att Egendomsförvaltningen återkommer med avrapportering och utvärdering när denna rutin har hunnit användas under en lämplig tidsperiod.

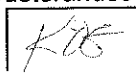
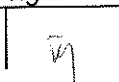
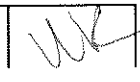
Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson yttrar sig och framställer följande yrkande:

Vi yrkar på att motionens punkt 2 ska bifallas och alltså inte anses besvarad.

Anders Rålin yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

I ärendet yttrar sig också Kristina Bäckström.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 20

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden ställer förslag om Lars-Gunnar Frisks yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första punkt.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons och Ingela Erikssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens tredje-femte punkter.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

- att motionens första punkt ska bifallas,
- att motionens andra punkt ska anses besvarad,
- att motionens tredje punkt ska avslås,
- att motionens fjärde punkt ska avslås, samt
- att motionens femte punkt ska avslås.

Mot stiftsfullmäktiges beslut att anse motionens andra punkt besvarad **reserverar** sig Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson enligt följande:

Egendomsförvaltningen ska informera församlingar/pastorat om vilka skogsskötselåtgärder som är på gång på berörd församlings/pastorats marker. Detta för att undvika nuvarande situation där församlingar och pastorat ställs inför överraskningar gällande åtgärder samt får ta emot kritik från lokalbefolkningen för beslut som ligger utanför församlingens/pastoratets makt att fatta eller avstyra.

Om PLT får FSC-certifieringen ställs krav på proaktiv kommunikation till olika intressenter, såsom lokala företag, samebyar och närboende. Det torde vara av intresse för PLT att proaktiv kommunikation innehållande dialog och samråd sker med de primära enheterna i Svenska kyrkan – församlingarna.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)
- Inger Stenlund (ViSK)

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 21

Dnr. S 2022-0939

Behandling av motionen: Bevara stiftets naturskogar/kontinuitetsskogar

Motionen *Bevara stiftets naturskogar/kontinuitetsskogar* har den 3 november 2022 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Inger Stenlund (ViSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK), Monica Lindmark (ViSK), Brith Fäldt (ViSK), Ingela Eriksson (POSK), Ellen Kuorak (POSK), Maria Andersson (FK) och Henrik Blind (MPSKDG). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 18-19 november 2022 att motionen väckts i behörig ordning och därmed skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet och stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att:

1. inga avverkningsanmälningar ska göras för kända naturskogar eller nyckelbiotoper.
2. inga avverkningsanmälningar ska göras innan en inventering under barmarkssäsong av oberoende aktör konstaterat att det inte rör sig om en naturskog eller nyckelbiotop. Denna aktör ska ha expertis inom biologi eller ekologi.
3. redan gjorda avverkningsanmälningar gällande naturskogar ska dras tillbaka och avverkningen inte verkställas. Redan gjorda avverkningsanmälningar för det som rör möjlig naturskog ska genomgå naturvärdesbedömning och eventuellt dras tillbaka.
4. Stiftets egendomsförvaltning ska utan att begära omprövning acceptera Skogsstyrelsens nej till avverkning om Skogsstyrelsen bedömt att avverkningsanmälan gäller en naturskog eller nyckelbiotop.

Bakgrund

Skogsbruket i Sverige styrs av omfattande lagreglering, exempelvis Skogsvårdslagen, Miljöbalken och Artskyddsförordningen. Att lagstiftningen efterlevs hanteras bl.a. av Skogsstyrelsen och länsstyrelserna. En central utgångspunkt för prästlönetillgångarnas verksamhet är att följa gällande lagar och förordningar, inomkyrkliga regleringar och de åtaganden som följer av externa certifieringar.

Naturskogar är viktiga för biologisk mångfald och miljöer för rekreation av olika slag. Prästlönetillgångarna i Luleå stift avverkar inte naturskog eller kontinuitetsskog i enlighet med Skogsstyrelsens definition. Ibland misstas en skog med hög ålder eller med lång "trädkontinuitet" med naturskog/kontinuitetsskog.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har från tid till annan avverkat skog med en ålder på upp till 170 år, enstaka träd kan vara äldre. Träd äldre än 180-200 år räknas idag, enligt "den sektors gemensamma målbilden för god naturhänsyn", som naturvärdesträd och får inte avverkas.

Om en skog uppfyller kriterierna för *naturskog* ska den enligt certifiering avsättas som en frivillig avsättning. Skogsstyrelsens definierar nyckelbiotopstypen "Barnaturskog" som skogsmiljöer som har:

ett urskogsliknande utseende. Biotopgruppen har egenskaper och strukturer som utvecklas i barrskog under förutsättning att naturliga processer som i första hand vind, vatten och eld får verka ostört under tillräckligt lång tid. I barnaturskogar förekommer nästan alltid spår av äldre avverkningar. Den mänskliga påverkan från förr bedöms dock inte har varit så omfattande att naturskogs kvalitéerna har gått förlorat. Bestånden utmärks ofta av olikåldrighet, luckighet och genomgående av stor strukturell variation. Generellt är tillgången på död ved stor. Lågor av olika trädslag i varierande storlek, fuktighetsgrad och

Justerandes sign.

--	--	--

forts. § 21

ålder är liksom förekomsten av naturliga stubbar och stambrott mycket viktiga inslag i denna nyckelbiotop. Torra och talldominerade skogar som tidigare brunnit eller brukats extensivt kan däremot lida brist på död ved och olikåldrighet, här får i stället hög trädålder och trädkontinuitet ge indikation på naturvärdena.

Skogsstyrelsen definierar kontinuitetsskog som:

en skog som har naturvärden vars förekomst förklaras av att det under lång tid funnits lämpliga skogsmiljöer och substrat i just denna skog eller i dess närhet.

Det saknas en nationell överblick över vilka skogsbestånd som uppfyller definitionen av naturskog eller kontinuitetsskog. I praktiken krävs att skogen besöks och bedöms. För att underlätta identifiering av potentiella kontinuitetsskogar utförde Metria under åren 2016-2017 en analys av olika typer av data i syfte att försöka identifiera kontinuitetsskogar. Arbetet skedde på uppdrag av Naturvårdsverket och innebar bl.a. analys av äldre flygbilder och olika kända nyckelbiotoper. Arbetet resulterade i kartunderlag som visar områden med skogar som inte har avverkats de senaste 80-90 åren och inte gallrats de senaste 10-15 åren, dvs har en "trädkontinuitet" motsvarande denna ålder. Metrias material används bl.a. av länsstyrelser och olika skogsägare som stöd i arbete med att identifiera möjliga områden med kontinuitetsskogar eller nyckelbiotoper. Material ingår även som ett viktigt underlag i prästlönetillgångarnas förvaltning. Det är dock viktigt att notera att det handlar just om träd som är minst 80-90 år gamla och inte en skog med konstaterade höga naturvärden.

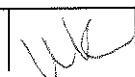
Många kommersiella aktörer väljer att avverka vid lägsta tillåtna ålder för föryngringsavverkning, vilket är cirka 70-85 år. Mot bakgrund av att prästlönetillgångarna i Luleå stift har en strategi som innebär att låta skogen växa längre, upp mot 130 år, kommer en större andel av prästlönetillgångarnas skogar finnas bland de skogar som markeras i Metrias material. Här är det viktigt att notera att Prästlönetillgångarna i Luleå stift har en förvaltning med skogsvaktare som ansvarar för att planera åtgärder inom sina respektive distrikt.

Skogsvaktarna har återkommande besök i de skogar de har uppdrag att förvalta. Utöver dessa besök sker alltid besök under barmarksperioden innan beslut om åtgärd och tidsplaner tas. Om det inför en planerad avverkning finns minsta tveksamhet om en viss skog har höga naturvärden eller ej, sker alltid en fältinventering. Inventeringen utgår från en naturvärdesbedömning. För att säkerställa att avverkning sker i enlighet med gällande regelverk finns olika typer av metoder som stöd för att avgöra vilka områden som kan avverkas.

I avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen ska ange vilken hänsyn som är planerad för naturvård, kulturmiljövård, rennärning mm. Skogsstyrelsen kan exempelvis fatta beslut, förenade med vite, om ytterligare krav som myndigheten anser att skogsägaren ska ta.

Personalen är utbildade i skogsbiologiernas metodik för naturvärdesbedömning, målbilder för god miljöhänsyn och grundläggande artkunskap. Utbildning sker fortlöpande för att uppfylla Skogsbrukets yrkesnämnds (SYN) krav för olika arbetsuppgifter. En naturvärdesbedömning innehåller alltid ett visst mått av subjektiv bedömning och risk för att en eller flera beaktansvärda förhållanden missas, exempelvis en boplat för en fågel som bör uppmärksammas eller en växt. Dessa risker minskar genom användande av goda metoder och erfarenhet. Skogsvaktarna dokumenterar bedömningar och åtgärder i enlighet med lag och certifieringar. Sammanställning av information/dokumentation om naturvärden görs löpande som en del av den ordinarie verksamheten. Dokumentation är arbetsmaterial som är tillgängligt för myndigheter och andra som har behov av dessa (t.ex. granskning vid certifiering/revision).

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 21

Det är även noterbart att det utförs kontroller av Skogsstyrelsen och länsstyrelsen vad det gäller lagefterlevnad och av oberoende part vad det gäller skogsbrukscertifiering (Det Norske Veritas, DNV).

När det gäller att från tid till annan begära omprövning, eller överklaga myndighetsbeslut, är det en naturlig del av utvecklingen av kunskap och arbetssätt. Genom den dialog/klargörande som följer av en omprövning eller överklagan förtydligas hur aktuellt regelverk ska tillämpas i olika typer av situationer och geografi. Det skulle vara hämmande för verksamheten om möjligheten att klarlägga/ifrågasätta andras bedömningar begränsas. Verksamheten respekterar alltid myndigheters slutliga beslut.

Stiftsstyrelsen överväganden

Stiftsstyrelsen konstaterar att prästlönetillgångarna inte avverkar den typ av skog som beskrivs i motionen. Av redogörelsen ovan framgår att det redan idag finns arbetssätt som säkerställer en god hantering för att minimera risken att dylika skogar avverkas. Mot bakgrund av detta föreslår stiftsstyrelsen att motionens första och tredje punkter ska anses besvarade. När det gäller motionens andra punkt anser stiftsstyrelsen att verksamheten besitter god kompetens kopplat till biologi och ekologi och att denna kompetens och dess tillämpning är en betydande del av dagens ordinarie arbete. En förändring av verksamheten till externa konsulter (oberoende) skulle innebära ett byte av verksamhetsidé och därmed behov av omfattande förändring av verksamhetens organisation och arbetssätt. Stiftsstyrelsen föreslår därför att motionens andra punkt ska avslås. När det gäller motionens fjärde punkt ser stiftsstyrelsen det som en naturlig del av verksamheten att kunna begära omprövning eller överklaga beslut. Stiftsstyrelsen förordar därför att den fjärde punkten ska avslås.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

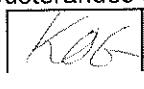
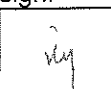
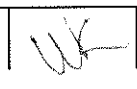
I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Beslut ska tas i relation till dagens och framtidens generationer utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar. Förslag till besluten anses stå i relation till prästlönetillgångarnas strävan att säkerställa barn och framtida generationers tillgång till de nyttor som skog kan skapa, både i relation till klimat, biologisk mångfald samt tillgång till skog för lek, vila, fritid och rekreation.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 21

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig och framställer följande yrkande från Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson:

Vi yrkar bifall för motionens punkt 2.

Lars-Gunnar Frisk yttrar sig och ställer klagörande frågor.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första punkt.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons och Ingela Erikssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens tredje-fjärde punkter.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att motionens första punkt ska anses besvarad,

att motionens andra punkt ska avslås,

att motionens tredje punkt ska anses besvarad, samt

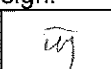
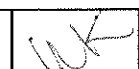
att motionens fjärde punkt ska avslås.

Mot stiftsfullmäktiges beslut avseende motionens andra punkt **reserverar** sig Monica Lindmark (blank reservation).

Mot stiftsfullmäktiges beslut att avslå motionens andra punkt (om att låta en oberoende aktör med expertis inom ekologi och biologi göra inventeringar innan avverkningsanmälan) **reserverar** sig Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson, enligt följande:

Detta måste göras, då det förekommit vid ett flertal tillfällen att höga naturvärden har missats av förvaltningen. Det ska inte råda någon tvekan om att PLT uppfyller Miljöbalkens kunskapskrav.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 21

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Inger Stenlund (ViSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)
- Monica Lindmark (ViSK)
- Brith Fäldt (ViSK)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Ellen Kuorak (POSK)
- Maria Andersson (FK)
- Henrik Blind (MPSKDG)

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 22

Dnr. S 2023-0443

Behandling av motionen: Spara de sista kontinuitetsskogarna

Motionen *Spara de sista kontinuitetsskogarna* har den 4 maj 2023 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Inger Stenlund (ViSK), Paavo Ruokojärvi (ViSK) och Ellen Kuorak (POSK). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 12-13 maj 2023 att motionen väckts i behörig ordning och därmed skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet och stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att:

1. Prästlönetillgångarna i Luleå stift ska avstå från att avverka de sista sannolika kontinuitetsskogarna.
2. Sannolik kontinuitetsskog ska definieras enligt Naturvårdsverkets kartering från 2016.
3. Innan en avverkningsanmälan som görs för avverkning skall det säkerställas att området ej sammanfaller med område som enligt naturvårdsverkets kartering har klassats som sannolik kontinuitetsskog.
4. Det ska införas en ny rutin om att dra tillbaka avverkningsanmälningar som tidigare gjorts på kontinuitetsskogar. Dessa avverkningsanmälningar gäller exempelvis skogar som är avsatta eller skogar som är/ska bli naturreservat eller är nyckelbiotoper.

Bakgrund

Skogsbruket i Sverige styrs av omfattande lagreglering, exempelvis Skogsvårdslagen, Miljöbalken och Artskyddsförordningen. Att lagstiftningen efterlevs hanteras bl.a. av Skogsstyrelsen och länsstyrelserna. En central utgångspunkt för prästlönetillgångarnas verksamhet är att följa gällande lagar och förordningar, inomkyrkliga regleringar och de åtaganden som följer av externa certifieringar.

Naturskogar är viktiga för biologisk mångfald och miljöer för rekreation av olika slag. Prästlönetillgångarna i Luleå stift avverkar varken naturskog eller kontinuitetsskog. Ibland misstas en skog med hög ålder eller med lång "trädkontinuitet" med naturskog/kontinuitetsskog.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har från tid till annan avverkat skog med en ålder på upp till 170 år, enstaka träd kan vara äldre. Träd äldre än 180-200 år räknas idag, enligt "den sektors gemensamma målbilden för god naturhänsyn", som naturvärdesträd och får inte avverkas.

Om en skog uppfyller kriterierna för *naturskog* ska den certifiering avsättas som en frivillig avsättning. Skogsstyrelsens definierar nyckelbiotopstypen "Barnnaturskog" som skogsmiljöer som har:

ett urskogsliknande utseende. Biotopgruppen har egenskaper och strukturer som utvecklas i barrskog under förutsättning att naturliga processer som i första hand vind, vatten och eld får verka ostört under tillräckligt lång tid. I barnnaturskogar förekommer nästan alltid spår av äldre avverkningar. Den mänskliga påverkan från förr bedöms dock inte har varit så omfattande att naturskogs kvalitéerna har gått förlorat. Bestånden utmärks ofta av olikåldrighet, luckighet och genomgående av stor strukturell variation. Generellt är tillgången på död ved stor. Lågor av olika trädslag i varierande storlek, fuktighetsgrad och ålder är liksom förekomsten av naturliga stubbar och stambrott mycket viktiga inslag i denna nyckelbiotop. Torra och talldominerade skogar som tidigare brunnit eller brukats extensivt kan däremot lida brist på död ved och olikåldrighet, här får i stället hög trädålder och trädkontinuitet ge indikation på naturvärdena.

Justerandes sign.

Kas	m	WK
-----	---	----

forts. § 22

Skogsstyrelsens definierar kontinuitetsskog som:

en skog som har naturvärden vars förekomst förklaras av att det under lång tid funnits lämpliga skogsmiljöer och substrat i just denna skog eller i dess närhet.

Det saknas en nationell överblick över vilka skogsbestånd som uppfyller definitionen av naturskog eller kontinuitetsskog. I praktiken krävs att skogen besöks och bedöms. För att underlätta identifiering av potentiella kontinuitetsskogar utförde Metria under åren 2016-2017 en analys av olika typer av data i syfte att försöka identifiera kontinuitetsskogar. Arbetet skedde på uppdrag av Naturvårdsverket och innebar bl.a. analys av äldre flygbilder och olika kända nyckelbiotoper. Arbetet resulterade i kartunderlag som visar områden med skogar som inte har avverkats de senaste 80-90 åren och inte gallrats de senaste 10-15 åren, dvs har en "trädkontinuitet" motsvarande denna ålder. Metrias material använts bl.a. av länsstyrelser och olika skogsägare som stöd i arbete med att identifiera möjliga områden med kontinuitetsskogar eller nyckelbiotoper. Material ingår även som ett viktigt underlag i prästlönetillgångarnas förvaltning. Det är dock viktigt att notera att det handlar just om träd som är minst 80-90 år gamla och inte en skog med konstaterade höga naturvärden.

Många kommersiella aktörer väljer att avverka vid lägsta tillåtna ålder för förnygringsavverkning, vilket är cirka 70-85 år. Mot bakgrund av att prästlönetillgångarna i Luleå stift har en strategi som innebär att låta skogen växa längre, upp mot 130 år, kommer en större andel av prästlönetillgångarnas skogar finnas bland de skogar som markeras i Metrias material. Här är det viktigt att notera att Prästlönetillgångarna i Luleå stift har en förvaltning med skogvaktare som ansvarar för att planera åtgärder inom sina respektive distrikt.

Skogsvaktarna har återkommande besök i de skogar de har som uppgift att förvalta. Utöver dessa besök sker alltid besök under barmarkspanperioden innan beslut om åtgärd och tidsplaner tas. Om det inför en planerad avverkning finns minsta tveksamhet om en viss skog har höga naturvärden eller ej, sker alltid en fältinventering. Inventeringen utgår från en naturvärdesbedömning. För att säkerställa att avverkning sker i enlighet med gällande regelverk finns olika typer av metoder som stöd för att avgöra vilka områden som kan avverkas.

I avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen ska ange vilken hänsyn som är planerad för naturvård, kulturmiljövård, rennäring mm. Skogsstyrelsen kan exempelvis fatta beslut, förenade med vite, om ytterligare krav om myndigheten anser att skogsägaren ska ta.

Personalen är utbildade i skogsbiologiernas metodik för naturvärdesbedömning, målbilder för god miljöhänsyn och grundläggande artkunskap. Utbildning sker fortlöpande för att uppfylla Skogsbrukets yrkesnämnds (SYN) krav för olika arbetsuppgifter. En naturvärdesbedömning innehåller alltid ett visst mått av subjektiv bedömning och risk för att en eller flera beaktansvärda förhållanden missas, exempelvis en boplatz för en fågel som bör uppmärksammas eller en växt. Dessa risker minskar genom användande av goda metoder och erfarenhet. Skogsvaktarna dokumenterar bedömningar och åtgärder i enlighet med lag och certifieringar. Sammanställning av information/dokumentation om naturvärden görs löpande som en del av den ordinarie verksamheten. Dokumentation är arbetsmaterial som är tillgängligt för myndigheter och andra som har behov av dessa (t.ex. granskning vid certifiering/revision).

Stiftsstyrelsens överväganden

Motionen liknar delar av motionen "Bevara stiftets naturskogar/kontinuitetsskogar" men med fokus på begreppet kontinuitetsskog enligt den fjärranalys Metria gjort på uppdrag av Naturvårdsverket. Detta begrepp bygger ej på verkliga observationer. Datamodeller är ett bra

Justerandes sign.

Keb	m	WK
-----	---	----

forts. § 22

stöd för att rikta fältinventeringar till områden som har högre sannolikhet att innehålla äldre skog som kan innehålla höga naturvärden, men om trovärdigheten för PLTs naturvårdsarbete ska upprätthållas måste en fältinventering ligga till grund för de beslut som tas om avsättning eller brukande av ett område. Modellen träffar i stort bestånd som är äldre än 80-90 år och som inte är gallrade de senaste 10-15 åren. PLT har en avvikande strategi från övriga storskogsbruket då PLT låter skogen växa längre, upp mot 130 år (storskogsbruket avverkar oftast nära lägsta tillåtna ålder för förnygringsavverkning, 70-85 år) och en gallring är normen för att koncentrera tillväxten till de grövsta träden. Detta innebär att även om PLT har äldre bestånd som blir identifierade i datamodellen kan de vara intensivt skötta och ha låga naturvärden. Ett bifall av motionen skulle leda till att PLTs strategi behöver omarbetas för att mer likna storskogsbruket med korta omloppstider och mindre produktion av råvara till långlivat sågbart timmer.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Beslut ska tas i relation till dagens och framtidens generationer utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar. Förslag till besluten anses stå i relation till prästlönetillgångarnas strävan att säkerställa barn och framtida generationers tillgång till de nyttor som skog kan skapa, både i relation till klimat, biologisk mångfald samt tillgång till skog för lek, vila, fritid och rekreation.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjögmästaren Anders Landström.

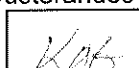
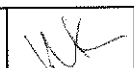
Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig och framställer följande yrkande från Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson:

Vi yrkar bifall för motionens punkt 1 och 3.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 22

Ingela Eriksson yttrar sig och framställer följande yrkande:

Jag yrkar på återremiss av denna motion till stiftsstyrelsen på grundval av motionens dignitet och komplexitet. Skogsutredningens innehåll rörande definitioner och hantering av de synpunkter som inkommit under utredningen blir viktiga inspel.

Anders Rålin och Maria Andersson yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden meddelar att propositionsordningen blir att yrkandet om återremiss provas först. Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** Ingela Erikssons yrkande om återremiss.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons och Ingela Erikssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första punkt. Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens andra punkt.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons och Ingela Erikssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens tredje punkt. Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens tredje punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens fjärde punkt.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

- att motionens första punkt ska avslås,
- att motionens andra punkt anses besvarad,
- att motionens tredje punkt ska anses besvarad, samt
- att motionens fjärde punkt anses besvarad.

Mot stiftsfullmäktiges beslut att ej återremittera ärendet till stiftsstyrelsen **reserverar** sig Ingela Eriksson.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 22

Mot stiftsfullmäktiges beslut avseende motionens första och tredje punkt **reserverar** sig Monica Lindmark (blank reservation).

Mot stiftsfullmäktiges beslut att motionens första punkt (om att spara de sista kontinuitetsskogarna) ska avslås samt att motionens tredje punkt (om att säkerställa att avverkningsanmälningar inte ska göras för områden som klassats som sannolik kontinuitetsskog) ska anses besvarad **reserverar** sig Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson, enligt följande:

Vi befinner oss i en klimatkris där enig forskning samt företrädare för samerna säger att just dessa kontinuitetsskogar måste skyddas omedelbart för att inte öka på klimatkrisen ytterligare.

För att minska bidraget till artutrotningen samt bättre värna skapelsen måste det säkerställas att PLT i Luleå stift inte avverkar eller gallrar kontinuitetsskogar. Som kyrka har vi ett särskilt ansvar att agera och ingjuta hopp – inte det motsatta.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Inger Stenlund (ViSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)
- Ellen Kuorak (POSK)

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 23

Dnr. S 2022-0945

Behandling av motionen: Dokumentera höga naturvärden

Motionen *Dokumentera höga naturvärden* har den 7 november 2022 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamöterna Ulrika Karlsson (HoJ) och Inger Stenlund (ViSK). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 18-19 november 2022 att motionen väckts i behörig ordning och därmed skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet och stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att:

1. Egendomsförvaltningen sammanställer tillgänglig information om höga naturvärden och information som på annat sätt kopplar till naturvård. Det ska gälla för marker som förvaltas av Prästlönetillgångarna i Luleå stift.
2. Egendomsförvaltningen skriftligen dokumenterar höga naturvärden när de själva gör naturvärdesbedömningar och att den metodik som använts vid bedömningen presenteras tillsammans med rapporteringen.

Bakgrund

En central utgångspunkt för prästlönetillgångarnas verksamhet är att följa gällande lagar och förordningar, inomkyrkliga regleringar och de åtaganden som följer av externa certifieringar.

Naturskogar är viktiga för biologisk mångfald och miljöer för rekreation av olika slag. Prästlönetillgångarna avverkar inte naturskogar. Ibland misstas en skog med hög ålder eller med lång trädkontinuitet med naturskog. Prästlönetillgångarna i Luleå stift har från tid till annan avverkat skog med en ålder på upp till 170 år, enstaka träd kan vara äldre. Träd äldre än 180-200 år räknas idag, enligt "den sektors gemensamma målbilden för god naturhänsyn", som naturvärdesträd och får inte avverkas.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har en förvaltning med skogsvaktare som ansvarar för att planera åtgärder inom sina respektive distrikt. Skogsvaktarna har återkommande besök i de skogar de har uppdrag att förvalta. Utöver dessa besök sker alltid besök under barmarksperioden innan beslut om åtgärd och tidsplaner tas. Om det inför en planerad avverkning finns minsta tveksamhet om en viss skog har höga naturvärden eller ej, sker alltid en fältinventering. Inventeringen utgår från en naturvärdesbedömning. För att säkerställa att avverkning sker i enlighet med gällande regelverk finns olika typer av metoder som stöd för att avgöra vilka områden som kan avverkas.

I avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen ska ange vilken hänsyn som är planerad för naturvård, kulturmiljövård, rennäring mm. Skogsstyrelsen kan exempelvis fatta beslut, förenade med vite, om ytterligare krav om myndigheten anser att skogsägaren ska ta.

Personalen är utbildad i skogsbiologiernas metodik för naturvärdesbedömning, målbilder för god miljöhänsyn och grundläggande artkunskap. Utbildning sker fortlöpande för att uppfylla Skogsbrukets yrkesnämnds (SYN) krav för olika arbetsuppgifter. En naturvärdesbedömning innehåller alltid ett visst mått av subjektiv bedömning och risk för att en eller flera beaktansvärda förhållanden missas, exempelvis en boplatz för en fågel som bör uppmärksammas eller en växt. Dessa risker minskar genom användande av goda metoder och erfarenhet. Den bedömning som är gjord efter tillgänglig kunskap och kompetens är subjektiv och inte en objektiv mätning som kan replikeras i detalj och ses därför som arbetsmaterial. Skogsvaktarna dokumenterar

Justerandes sign.

KOG	ij	UK
-----	----	----

forts. § 23

bedömningar och åtgärder i enlighet med lag och certifieringar. Sammanställning av information/dokumentation om naturvärden görs löpande som en del av den ordinarie verksamheten. Dokumentationen är arbetsmaterial som är tillgängligt för myndigheter och andra som har behov av dessa (t.ex. granskning vid certifiering/revision).

Stiftsstyrelsens överväganden

Som framgår av ovanstående beskrivning finns tydliga processer för bedömningar och dokumentation. Materialet är tillgängligt för myndigheter, revisorer och andra som har till uppgift att granska verksamheten. Stiftsstyrelsen bedömer att dagens verksamhet uppfyller den ambition som motionärerna anger. Stiftsstyrelsen ser inte heller behov av att ställa ytterligare krav på verksamheten i dessa delar. Motionen föreslås därför anses besvarad.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Beslut ska tas i relation till dagens och framtidens generationer utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar. Förslag till besluten anses stå i relation till prästlönetillgångarnas strävan att säkerställa barn och framtida generationers tillgång till de nyttor som skog kan skapa, både i relation till klimat, biologisk mångfald samt tillgång till skog för lek, vila, fritid och rekreation.

Fredagen den 17 maj 2024

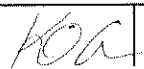
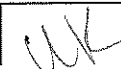
Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 23

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

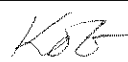
att motionens första punkt ska anses besvarad, samt

att motionens andra punkt ska anses besvarad.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Inger Stenlund (ViSK)

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 24

Dnr. S 2022-0948

Behandling av motionen: Hållbart skogsbruk

Motionen *Hållbart skogsbruk* har den 7 november 2022 inkommit till stiftsfullmäktige från ledamoten Anna-Karin Westman Tjernlund (POSK). Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 18-19 november 2022 att motionen väckts i behörig ordning och därmed skulle mottas för behandling samt att motionen skulle tillställas stiftsstyrelsen för beredning. Ärendet har handlagts av stiftsjägmästaren Anders Landström. Egendomsutskottet och stiftsstyrelsen har berett ärendet.

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta:

1. att forskning om kontinuitetsskogsbruk eller hyggesfritt skogsbruk ska följas noga, liksom andra alternativa skogsbruksmetoder. Stiftet ska ligga i framkant med att våga prova nytt.
2. att de ekonomiska målen för skogsbruket ska balanseras mot uppsatta miljö- och klimatmål.
3. att inga avverkningsanmälningar ska göras av naturskogar och nyckelbiotoper.
4. att eventuellt gjorda avverkningsanmälningar av naturskogar och nyckelbiotoper ska dras tillbaka.

Bakgrund

Valet av vilka skogar som kan avverkas och hur avverkning sker är viktiga frågor. Som framgår av årsredovisningen för år 2023 samt förslaget till prästlönetillgångarnas plan för verksamhet och ekonomi 2025–2027 finns ett stort fokus på den typ av frågor som motionärerna anger. Ett exempel är den personella förstärkning som gjorts genom anställning av en medarbetare som har särskilt fokus på utveckling och test av nya skogsbruksmetoder, med målet att säkerställa en verksamhet som är i framkant. Under kommande verksamhetsperiod planeras exempelvis för flera typer av projekt kopplat till stadsnära kontinuitetsskogsbruk. Certifieringarna ställer även tydliga krav på fortbildning av personalen.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under lång tid haft ekonomiska mål och miljömål i "bättre balans" än många andra kommersiella aktörer inom skogsbruket i Norr- och Västerbotten. Detta har bl.a. lett till en större areal gammal skog och därmed även större areal skog med höga naturvärden. Den klimatomfattiga nyttan är dock viktig att utveckla och följa, ny kunskap tillkommer kontinuerligt. De finansiella avkastningsmålen för prästlönetillgångarnas förvaltning är 2 % per år. Detta är lägre ekonomiska krav än inom exempelvis skogsindustrin i stort och betydligt lägre än merparten av andra typer av stiftelser som har till ändamål att stödja en viss verksamhet. Det sker även en succesiv uppbyggnad av andra typer av tillgångar inom ramen för prästlönetillgångarnas förvaltning. Exempelvis finns idag en ränteförvaltning som uppgår till cirka 67 mkr. En ökad traditionell kapitalförvaltning inom ramen för prästlönetillgångarna skulle kunna bidra till en högre totalavkastning utan att avkastningen på skogstillgångarna behöver ökas.

Beskrivning av naturskogar och kontinuitetsskogar framgår av protokollets §§ 21-22. Där framgår att ingen avverkning sker av denna typ av skogar. Nyckelbiotoper är en särskild benämning för olika typer av naturskogstyper definierade av Skogsstyrelsen.

Stiftsstyrelsens överväganden

Stiftsstyrelsen bedömer att dagens verksamhet redan uppfyller de förslag som lämnas i motionen och föreslår därför att motionens samtliga punkter ska anses besvarade.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 24

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Beslut ska tas i relation till dagens och framtidens generationer utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar. Förslag till besluten anses stå i relation till prästlönetillgångarnas strävan att säkerställa barn och framtida generationers tillgång till de nyttor som skog kan skapa, både i relation till klimat, biologisk mångfald samt tillgång till skog för lek, vila, fritid och rekreation.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström.

Lördagen den 18 maj 2024

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig och framställer följande yrkande från Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson:

Vi yrkar bifall för motionens fjärde punkt och att den alltså inte ska anses besvarad.

I ärendet yttrar sig också Lars-Gunnar Frisk.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens första-tredje punkter.

Ordföranden ställer förslag om Ulrika Karlssons och Ingela Erikssons yrkande mot stiftsstyrelsens förslag avseende motionens fjärde punkt.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag avseende motionens fjärde punkt.

Justerandes sign.

		
---	---	---

forts. § 24

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

- att motionens första punkt ska anses besvarad,
- att motionens andra punkt ska anses besvarad,
- att motionens tredje punkt ska anses besvarad, samt
- att motionens fjärde punkt ska anses besvarad.

Mot stiftsfullmäktiges beslut avseende motionens fjärde punkt **reserverar** sig Monica Lindmark enligt följande:

Jag vill reservera mig mot beslutet att inte bifalla motionens fjärde punkt: att eventuellt gjorda avverkningsanmälningar av nyckelbiotoper ska dras tillbaka.

Mot stiftsfullmäktiges beslut att motionens fjärde punkt ska anses besvarad **reserverar** sig också Ulrika Karlsson och Ingela Eriksson, enligt följande:

Vid tidpunkten för stiftsfullmäktige var minst en naturskog avverkningsanmäld.

Utdrag till

- Anna-Karin Westman Tjernlund (POSK)

Justerandes sign.

		
---	---	---

§ 25

Dnr. S 2024-0604

Fyllnadsval av ersättare till stiftsstyrelsen

Inger Stenlund (ViSK), som vid sammanträde den 20 november 2021 valdes till ersättare i stiftsstyrelsen, har av sagt sig uppdraget.

Stiftsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter det år då ordinarie kyrkoval har ägt rum. Enligt 7 kap. 15 § och 4 kap. 10 § kyrkoordningen ska ett fyllnadsval hållas för den tid som återstår om en vald ledamot eller ersättare avgår under tjänstgöringstiden.

Fredagen den 17 maj 2024

Ärendet föredras av valberedningens ordförande Lars-Gunnar Frisk.

Lördagen den 18 maj 2024

Valberedningen genom Lars-Gunnar Frisk yttrar sig i ärendet och framför sitt förslag.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med valberedningens förslag

att för kvarvarande del av mandatperioden 2022-2025 utse Monica Lindmark (ViSK) till ny ersättare i stiftsstyrelsen.

Utdrag till

- Stiftsstyrelsen i Luleå stift
- Inger Stenlund (ViSK)
- Monica Lindmark (ViSK)

Justerandes sign.

KOF	M	UX
-----	---	----

§ 26

Sammanträdet avslutas

Stiftsfullmäktiges presidium ger en samlad bild av hur det har sett ut med deltagandet i debatten under stiftsfullmäktiges sammanträde och ordföranden tackar för aktivt deltagande.

Ordföranden summerar dagarna och pekar särskilt på en konstruktiv anda och värme i fullmäktige, ett aktivt lyssnande samt hur fullmäktige fyllt på kunskapsbanken kring stora och svåra frågor. Ordföranden belyser den goda demokratiska traditionen i stiftets högsta beslutande organ och det pågående utvecklingsarbetet. Ordförandens avslutande medskick knyter an till stiftsfullmäktiges morgonbön: att var och en av oss behöver fråga oss vad vi kan göra för att bidra till en bättre värld.

Ordföranden tackar alla medverkande och förklarar sammanträdet avslutat.

Justerandes sign.

Kab	m	WK
-----	---	----